

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Jihokorejský grafický design a jeho zastoupení v
českých galeriích a muzeích**

South Korean graphic design and its representation in Czech
galleries and museums

OLOMOUC 2023 Leona Trčálková

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 10.5.2023

Podpis:

Anotace

Jméno a příjmení:	Leona Trčálková
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Jihokorejský grafický design a jeho zastoupení v českých galeriích a muzeích
Vedoucí práce:	Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.
Počet stran a znaků:	125 stran, 157 106 znaků
Počet použitých zdrojů:	115 zdrojů použité literatury a IZ
Klíčová slova:	jihokorejský grafický design, plakáty, česká muzea a galerie, umělecké sbírky, tradiční prvky

Tato diplomová práce se zabývá jihokorejským grafickým designem a jeho zastoupením ve sbírkách institucí věnujících se uměleckým výstavám, které se nachází v ČR. Práce se zaměřuje na jihokorejské plakáty a objasňuje tak, kolik plakátů můžeme v galeriích a muzeích na českém území nalézt, ale také kteří designéři jsou zastoupeni nejvíce. Teoretická část se zabývá jihokorejským grafickým designem a popisuje jeho začátky a vývoj. Také se věnuje vlivům, které na grafický design v Koreji působily, a prvkům, které jsou pro jihokorejské plakáty typické a vycházejí z korejských tradic. V praktické části pracuji s dostupnými plakáty, které jsou ve vlastnictví zmíněných institucí v Česku. Prvně jsem zkontaktovala muzea či galerie, které mají ve svých sbírkách díla jihokorejských designerů, a na badatelských návštěvách jsem si jednotlivé plakáty prohlédla. V práci pak plakáty analyzuji a hledám témata, která je spojují, a prvky, které jsou v plakátech vyobrazeny. Práce tak pomáhá zjistit dostupnost jihokorejského grafického designu na území České republiky a zároveň přibližuje současné jihokorejské designéry, zaměření jejich tvorby a nejčastější prvky, které se v plakátech nacházejí.

Annotation

Name:	Leona Trčálková
Name of the faculty and department:	Faculty of Arts, Department of Asian Studies
Name of the thesis:	South Korean graphic design and its representation in Czech galleries and museums
Thesis supervisor:	Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.
Number of pages and characters:	125 pages, 157 106 characters
Number of sources:	115 sources of literature and web sources
Keywords:	South Korean graphic design, posters, Czech museums and galleries, art collections, traditional elements

This master's thesis deals with South Korean graphic design and its representation in the collections of institutions dedicated to art located in the Czech Republic. The thesis focuses on South Korean posters and explains how many posters can be found in galleries and museums in the Czech Republic, but also which designers are represented the most. The theoretical part explores South Korean graphic design and describes its beginnings and development. It also discusses the influences that have affected graphic design in Korea and the elements that are typical of South Korean posters and are based on Korean traditions. In the practical part, I work with available posters owned by the institutions in the Czech Republic. First, however, I contacted museums or galleries that have works by South Korean designers in their collections, and on research visits I had a look at individual posters. In my thesis, I then analyse the posters and look for themes that connect them and the elements that are depicted in the posters. This way, the thesis helps to establish the availability of South Korean graphic design in the Czech Republic, while also introducing contemporary South Korean designers, the focus of their work and the most common elements found in the posters.

Poděkovat bych chtěla zaměstnancům Moravské galerie v Brně, zejména kurátorce sbírky grafického designu Martě Sylvestrové, Ivaně Fialové a Magdaléně Trčálkové, za ochotu a zodpovězení všech otázek během mých badatelských návštěv a také za možnost prohlédnutí a nafocení plakátů. Díky patří také agentuře OEAD a programu CEEPUS, díky kterému jsem měla možnost využít zdrojů v knihovně Vídeňské Univerzity. V neposlední řadě chci velmi poděkovat své vedoucí práce Mgr. Blance Ferklové, Ph.D. za ochotnu, cenné rady a komentáře při psaní práce.

Obsah

Seznam tabulek a obrázků	8
Seznam tabulek.....	8
Seznam obrázků	8
Seznam zkratk	11
Ediční poznámka.....	12
Úvod	13
1 Grafický design	15
1.1 Plakát a jeho definice	17
2 Korejský a jihokorejský grafický design.....	19
2.1 Reklamní plakáty do roku 1945.....	25
2.2 Reklamní a propagační plakáty ve druhé polovině 20. století	28
2.3 Významní jihokorejsí grafičtí designéři	30
2.3.1 Han Hongtchäk	30
2.3.2 Kim Kjoman.....	32
3 Tradiční prvky a vliv na jihokorejský plakát	35
3.1 Barvy	36
3.2 Linie.....	38
3.3 Prázdnota	41
3.4 Humor	42
3.5 Korejská abeceda <i>hangŭl</i>	43
3.6 Japonský vliv na jihokorejský grafický design	45
4 Severokorejský grafický design.....	48
5 Jihokorejské plakáty v ČR	52
5.1 Park Kum-jun.....	54
5.2 Hong Sungil.....	62
5.3 Kim Sang-rak	65
5.4 Hong Dong-sik	69
5.5 Oh Chi Gyu.....	72
5.6 Sun Byoung Il	73
5.7 Bae Sung-eic.....	76
5.8 Kim Hong.....	77
5.9 Kim Sung-jae	79
5.10 Ahn Sang-su.....	80

5.11	Cho Dong-up.....	82
5.12	Han Seung-min.....	83
5.13	Kim Do-hyung.....	84
5.14	Kwon Sungyeon.....	85
5.15	Lee Yong.....	86
6	Analýza plakátů.....	88
6.1	Témata.....	88
6.2	Korejské prvky.....	91
	Závěr.....	95
	Summary.....	98
	Seznam literatury a pramenů.....	99
	Literatura.....	99
	Internetové zdroje (IZ).....	105
	Obrázky.....	113
	Příloha: Seznam plakátů.....	123

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam designérů a počet plakátů v Moravské galerii v Brně.....	53
Tabulka 2: Témata jihokorejských plakátů v Moravské galerii	88
Tabulka 3: Plakáty s tematikou ochrany životního prostředí	91
Tabulka 4: Plakáty se zastoupením bílé.....	92

Seznam obrázků

Obrázek 1: Pak Jöngghjova čosöngukki (1882) (vlevo).....	19
Obrázek 2: Současná jihokorejská vlajka (vpravo)	19
Obrázek 3: Portrét císaře Kodžonga, prince Sundžonga a prince Jöngčchina (počátek 20. stol.)	20
Obrázek 4: Hodori, maskot LOH 1998 (vlevo)	23
Obrázek 5: Plakát Seoul 1988 Olympics (vpravo)	23
Obrázek 6: Plakát pro Čosönské textilie (vlevo)	26
Obrázek 7: Plakát propagující pivo Kirin (vpravo)	26
Obrázek 8: Kwonnong plakát	27
Obrázek 9: Reklama na rádio (vlevo) a reklama na pivo s hercem Kim Činkjuem (vpravo) od fotografa Kim Hanjonga	28
Obrázek 10: Plakát pro bezpečnost vydaný jihokorejskými a americkými vojsky (1950) (vlevo).....	29
Obrázek 11: Pokrok v roce 1967 v plakátové podobě (vpravo)	29
Obrázek 12: Plakát propagující Koreu od Han Hongtchäka z roku 1958 (vlevo).....	31
Obrázek 13: Plakát z roku 1948 na brandy 탁포뽕란디 od Han Hongtchäka (vpravo)..	31
Obrázek 14: Turistický plakát propagující horu Surak od Han Hongtchäka (vlevo).....	32
Obrázek 15: Turistický plakát propagující ostrov Čedžu od Han Hongtchäka (vpravo)	32
Obrázek 16: Turistický plakát (1975) od Kim Kjomana (vlevo).....	33
Obrázek 17: Turistický plakát vyobrazující tradiční korejskou svatbu od Kim Kjomana (vpravo).....	33
Obrázek 18: Plakáty z Korea Design Exhibition Award z roku 1972 (vlevo) a 1973 (uprostřed) od Kim Kjomana	34
Obrázek 19: Kulturní plakát pro LOH 1988 v Seoulu (1987) od Kim Kjomana (vpravo)	34
Obrázek 20: Diamantové hory od Čöng Söna – linie přírodní (vlevo).....	39
Obrázek 21: The Korean Use of Color od Kwon Mjöngkwanga – linie kruhová (uprostřed).....	39
Obrázek 22: Apsara v letu na Zvoně krále Söngdöka – linie pi (vpravo)	39
Obrázek 23: Standardní styl häsö (autor Pak Kyöngnä).....	40
Obrázek 24: Polokurzíva hängsö (autor Kim Sanggju)	40
Obrázek 25: Styl čchosö (autor Pak Kyöngnä).....	40
Obrázek 26: Pečetní styl čchönsö (autor Kim Hangi)	40
Obrázek 27: Ornamentální styl jesö (autor Kim Hangi).....	40

Obrázek 28: Tradiční korejská obuv (vlevo)	41
Obrázek 29: Hanok – jemně zatočená linie na střeše (druhý zleva).....	41
Obrázek 30: Vějíř – ostře zatočená linie (druhý zprava)	41
Obrázek 31: Celadonová váza – geometrická linie (vpravo).....	41
Obrázek 32: Plakát od Pjŏn Čchusŏka – nezamýšlená prázdnota (vlevo).....	42
Obrázek 33: Plakát od Kim Čusŏnga – nepravá prázdnota (uprostřed)	42
Obrázek 34: The beauty of Korea od Kim Hjŏna – prostá prázdnota (vpravo).....	42
Obrázek 35: Obraz od Kim Mjŏngsuka.....	42
Obrázek 36: Typ písma Ahnsangsoo z roku 1991, postupně od tenkého, středního a tlustého.....	44
Obrázek 37: Příklad typu písma Isang.....	44
Obrázek 38: Plakát pro Kjŏngsŏngské textilie	45
Obrázek 39: 忠 Text Diagrams (2000) od Čo Jŏng-džaa (vlevo).....	46
Obrázek 40: 2002 World Cup Poster (1999) od Čo Jŏng-džaa (uprostřed).....	46
Obrázek 41: Série plakátů Pět smysů (오감도, Ogamdo) – Otazník (1999) od Čo Jŏng- džaa (vpravo)	46
Obrázek 42: Borovice na hoře Mjohjang od Čŏng Čchangma.....	48
Obrázek 43: Plakát podporující zvýšení chovu zvířat pomocí navýšení množství pastvin (vlevo).....	49
Obrázek 44: Plakát, který podporuje růst uhelné produkce pomocí porovnání s vojáky (uprostřed).....	49
Obrázek 45: Plakát hlásající, aby Severokorejci byli železnými pěstmi, které potrestají nepřátele (vpravo).....	49
Obrázek 46: Plakát "Mír musí být chráněn." (vlevo)	50
Obrázek 47: Plakát "Ať žije sjednocený korejský národ!" (uprostřed)	50
Obrázek 48: Plakát k oslavě 50. výročí Korejské strany práce (vpravo).....	50
Obrázek 49: Kim You-Chul: A Thousand of Wind od Park Kum-juna.....	56
Obrázek 50: Série plakátů Love & Peace od Pak Kŭmdžuna (2009).....	57
Obrázek 51: Série plakátů Hwasŏngesŏ on čchingu – Hŭi.Ro.Ä.Rak od Pak Kŭmdžuna (2005).....	58
Obrázek 52: Znaky na plakátech Hwasŏngesŏ on čchingu – Hwŭi.Ro.Ä.Rak	58
Obrázek 53: Série plakátů The 10th Anniversary of VIDAK od Pak Kŭmdžuna (2004)	59
Obrázek 54: Plakát A Drama of „Oullim“ od Pak Kŭmdžuna (vlevo).....	60
Obrázek 55: Plakát For the One...[Kwangju 1980 (5.18)] od Pak Kŭmdžuna (vpravo) 60	
Obrázek 56: Plakát Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude od Pak Kŭmdžuna (vlevo).....	61
Obrázek 57: Plakát Together od Pak Kŭmdžuna (vpravo).....	61
Obrázek 58: Plakát Save od Hong Sŏngila (vlevo)	62
Obrázek 59: Plakát Save the Animal! od Hong Sŏngila (uprostřed).....	62
Obrázek 60: Plakát Free the Animal! od Hong Sŏngila (vpravo).....	62
Obrázek 61: Plakát Save the Animal od Hong Sŏngila (vlevo)	63
Obrázek 62: Plakát Save the Animal!! od Hong Sŏngila (vpravo).....	63
Obrázek 63: Plakát Mountain od Hong Sŏngila (vlevo).....	64
Obrázek 64: Plakát Keimyung Graphic Design Exhibition od Hong Sŏngila (vpravo). 64	
Obrázek 65: Plakát Bird of Peace od Kim Sangnaka (vlevo).....	66

Obrázek 66: Plakát Death of War od Kim Sangnaka (vpravo).....	66
Obrázek 67: Plakáty Mystery Symbol: Message of Korea Shamanism od Kim Sangnaka	68
Obrázek 68: Plakáty Symbol of Mystery: Communication Message of Korean Shamanism od Kim Sangnaka	69
Obrázek 69: Plakát Website Design Contest in University od Hong Tongsika (vlevo).	70
Obrázek 70: Plakát Call for Entry (TIT Design contest) od Hong Tongsika (vpravo) ..	70
Obrázek 71: Plakát Unification South & West od Hong Tongsika (vlevo).....	71
Obrázek 72: Plakát Love Birds od Hong Tongsika (uprostřed)	71
Obrázek 73: Plakát Posterlike VS Artlike od Hong Tongsika (vpravo).....	71
Obrázek 74: Plakát Safety in a Basin? Alone in a Wilderness! Od O Čchigjua (vlevo)	72
Obrázek 75: Plakát Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness! Od O Čchigjua (uprostřed).....	72
Obrázek 76: Plakát The Being on the Earth within the Being od O Čchugjua (vpravo)	72
Obrázek 77: Plakát Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition od O Čchigjua	73
Obrázek 78: Plakát I wish to fly od Sŏn Pjŏngil (vlevo)	74
Obrázek 79: Plakát Style=Energy od Sŏn Pjŏngila (vpravo)	74
Obrázek 80: Plakát If there is no animal, there is no man od Sŏn Pjŏngila (vlevo).....	75
Obrázek 81: Plakát Happy New Year od Sŏn Pjŏngila (vpravo)	75
Obrázek 82: Plakát We Killing Nature od Pă Sŏngika (vlevo)	77
Obrázek 83: Plakát Don't od Pă Sŏngika (vpravo)	77
Obrázek 84: Plakát Art and See Utter: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition od Kim Hong (vlevo)	78
Obrázek 85: Plakátek Art and See Utter Leaflet: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition od Kim Hong (vpravo).....	78
Obrázek 86: Plakát The Dreams and Ambitions od Kim Sŏngdžä (vlevo)	79
Obrázek 87: Plakát Tokto vs. Takeshima od Kim Sŏngdžä (vpravo)	79
Obrázek 88: .Jan.Rajlich. (2019) od An Sang-sua.....	81
Obrázek 89: Plakát Stop AIDS before it stops you od Čo Dongŏpa	82
Obrázek 90: Plakát We Are Like a Nature od Han Sŏngmina	83
Obrázek 91: Plakát Yunisang 16th od Kim Dohjŏnga	84
Obrázek 92: Plakát Forest in Dreams od Kwon Sŏngjŏna	86
Obrázek 93: Plakát Korea od I Jonga	87

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ICOGRADA	Council of Graphic Design Associations
KAPF	Korea Artista Proleta Federacio
KLDR	Korejská lidově demokratická republika
KOGDA	Korean Graphic Designers Association
KR	Korejská republika
KSDC	Korean Society of Design Culture
KSDS	Korean Society of Design Science
KSGD	Korean Society of Graphic Design
KSVD	Korean Society of Visual Design
PR	Public relations
SNU	Soulská státní univerzita (Seoul National University)
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
VIDAK	Visual Information Design Association of Korea
USA	Spojené státy americké

Ediční poznámka

V práci je při transkripci korejského písma do latinky u korejských výrazů, osobních a místních jmen využívána česká vědecká transkripce. V anglickém shrnutí na konci práce využívám romanizace McCune–Reischauer. Výrazy z korejštiny, které jsou přepsané do latinky, jsou v práci vyznačeny kurzívou. Jména osob a měst znázorněna kurzívou nejsou.

Podkapitoly 5.1 až 5.15 představující jednotlivé jihokorejské grafické designéry a jejich plakáty jsou pojmenovány podle jmen, pod kterými je možné autory ve sbírkách a katalozích dohledat. Proto může v několika případech dojít k otočení pořadí příjmení a jména a psaní křestních jsem se spojovníky. V nadpisech dodržuji pořadí příjmení-jméno, v poznámce pod čarou doplňuji jména v pořadí tak, jak jsou zmíněna ve sbírce. V textu samotném jsou korejská jména psána bez spojovníku a k přepisu jejich jmen opět používám českou vědeckou transkripci.

Úvod

Grafický design je v Korejské republice velmi populární a také mimo Koreu se mu dostává pozornosti. Jihokorejští designéři se účastní mezinárodních výstav po celém světě včetně České republiky, kde tyto události organizují instituce, jež se grafickému designu dlouhodobě věnují, např. Uměleckoprůmyslové museum v Praze nebo Moravská galerie v Brně. Přestože samotné výstavy v ČR se jihokorejskému grafickému designu příliš často nevěnují, je možné ve sbírkách institucí nalézt jistý počet těchto grafických děl. Mnoho z těchto dostupných děl bylo získáno právě na pravidelných světových výstavách grafického umění, které se konají v českých městech, jak je možné zjistit v online sbírkách institucí. Jelikož ale některé instituce nemají své sbírky dostupné na internetu či informace nejsou dostatečné a momentálně také žádná jihokorejská díla nevystavují, je po kontaktování institucí potřeba osobních návštěv depozitářů a spolupráce s kurátory konkrétních sbírek či správci depozitářů k zjištění více informací o zastoupení jihokorejského grafického designu v jejich vlastnictví.

Tuto diplomovou práci zaměřuji na jednu z hlavních forem grafického designu, kterou je plakát. V teoretické části nejprve představím grafický design obecně a také definuji funkci plakátu. Další kapitulu budu věnovat historii korejského a poté jihokorejského grafického designu, který se ve 20. století rychle vyvíjel. Ve třetí kapitole představím tradiční kompoziční prvky v jihokorejském plakátu a vlivy na něj. V praktické části se již zaměřím na plakáty jihokorejských autorů, které jsou v České republice k dispozici. Předpokládala jsem, že největší české galerie a muzea, která se grafickým designem zabývají, by ve svém vlastnictví měly mít alespoň malé množství plakátů od jihokorejských designérů. Je možné očekávat, že instituce vlastní díla grafických designerů, kteří se tvorbě věnují již delší dobu a jsou známí i mimo Korejskou republiku, jelikož se jejich plakáty objevují na světových výstavách. Například v Brně se konalo již téměř třicet ročníků Mezinárodního bienále grafického designu, takže se dá usuzovat, že budou ve vlastnictví Moravské galerie v Brně i díla designerů, kteří tvořili nejen v posledních letech, ale již na přelomu 20. a 21. století. Představím tedy zastoupené grafické designéry a detailně popíšu jejich díla a co vyobrazují. Je ovšem vhodné se zamyslet nad otázkou, zdali byl výběr designérů a děl náhodný. Jelikož předpokládám, že díla mohou být získána skrze mezinárodní výstavy, tak by tyto plakáty mohly sdílet stejné téma, které bylo určeno např. pořadateli výstavy a bylo požadavkem pro zařazení plakátu mezi vystavovaná díla. Díla by také mohla být instituci darována. Kromě témat

na plakátech chci také prozkoumat a ukázat, že v dílech z Jižní Koreje bude možné nalézt prvky, které jsou ovlivněny korejskými tradicemi a historií a jsou pro jihokorejský grafický design typické. Proto budu dostupné plakáty následně analyzovat. Zaměřím se na to, kterým tématům se plakáty věnují nejčastěji, a také zdali díla obsahují prvky, které je spojují. Práce tak nejen objasní zastoupení jihokorejského grafického designu v ČR, ale pomůže určit nejčastější témata a prvky, se kterými designéři pracují.

1 Grafický design

Vzhledem k tématu této diplomové práce je třeba definovat pojem grafický design a do které kategorie umění jej zařadit. Grafický design je považován za součást tzv. užitého umění, což je „souhrnné označení pro druh umění, v němž připadá základní význam užitečnosti a užitné hodnotě. ... Užití umění představuje komplex výtvarné činnosti, jehož četná odvětví zahrnují širokou škálu od jedinečného díla, často z drahého materiálu, až po prosté předměty denní potřeby, hraničící s oblastí mimouměleckého estetična“ (Blažiček a Kropáček, 1991, s. 217). Grafický design samotný se pak definuje jako způsob komunikace s cílovou skupinou, kdy „designér používá obrazy, symboly, texty, barvy a materiály, ať už tištěné nebo elektronické, aby vyjádřil myšlenky, jež je třeba sdělit, a vytvořil z nich ucelený prožitek, který vyvolává konkrétní žádanou reakci“ (Samara, 2016, s. 6). Při této komunikaci může využít typografii, ilustraci nebo také fotografii¹. Cílem grafického designu je tedy zvolit vhodné grafické značky, které jsou pak umístěny tak, aby dílo předalo lidem jistou myšlenku.² „Nejčastěji se slova a obrazy používají dohromady; buď dominuje text, nebo obraz, případně je význam jednoho určován tím druhým.“ (Hollis, 2014, s. 13) A díky tomu získá obraz konkrétní význam, který pochopí cílová skupina, pro niž je určen. Běžně tedy nejde o předání myšlenky, kterou má sám autor díla, ale zprostředkování zprávy, kterou zadá klient designérovi. V dřívější době bylo časté, že se mohl klient obrátit na umělce, kteří své schopnosti poskytovali jako komerční služby, přestože to nebylo jejich hlavní činností. Povoláním se grafický design stal až v polovině 20. století.³

Dle Hollise má grafický design tři hlavní funkce. Musí umožnit identifikovat, o co se jedná, musí poučit a informovat (což je také hlavní funkcí tzv. informačního designu, kdy je např. potřeba ukázat směr či propojení mezi dvěma věcmi) a v neposlední řadě musí předat myšlenku, která je v něm obsažena, a propagovat ji.⁴ Plakáty jsou velmi důležitým médiem k propagaci a šíření myšlenek, často pomocí textu a sdělení, které přímo předává. Nicméně k tomuto cíli může také dopomoci typografie. Typografie je proces „funkčního a estetického uspořádávání písmen, nápisů a textů pro v určitém písmu“ (Poulin, 2012, s. 271) a patří mezi nástroje, pomocí kterých se „zpodobňuje

¹ (IZ) Grafický design.

² HOLLIS, R. Stručná historie grafického designu, s. 13.

³ Ibid., s. 14.

⁴ Ibid., s. 15-16.

řeč“ (Dabner, Stewart a Zempol, 2014, s. 62), a to s cílem tisku⁵. Díky ní je možné předat či zdůraznit konkrétní informace cílové skupině. Písmem se myslí „sada znaků, písmen, čísel, symbolů, interpunkce atd., které mají stejný, jedinečný design“ (Ambrose a Harris, 2010, s. 16), což může být v běžném životě označeno také jako font. Ten však může být definován jako „fyzická reprezentace písma, která může být provedena pomocí počítačového kódu, zobrazena na litografickém filmu, provedena v kovu nebo ve dřevě“ (Ambrose a Harris, 2010, s. 16). Přestože je důležité, aby bylo písmo estetické, spadá do kategorie typografie i výběr písma tak, aby bylo čitelné a smysluplné, což v některých případech může být důležitější než samotná estetičnost. Význam slova může být pomocí typografie různě vyjádřen či zdůrazněn – písmo může být jinak velké, jeho styl pestrý a jeho umístění různé.⁶ Zatímco např. ozdobná písma působí velmi elegantně, mohou být hůře čitelná. Toho je možné si všimnout i u plakátu s korejskou básní *Kim You-chul: A Thousand of Wind* (viz obr. 49 v kapitole 5.1). Oproti tomu jednoduchá písma se využívají hlavně tam, kde je potřeba, aby byla dobře čitelná.⁷

V designu se také využívá ilustrací a fotografií. Ilustrací se myslí „obrazový, zpravidla grafický doprovod psaného nebo tištěného textu“ (Blažíček a Kropáček, 1991, s. 87). V některých případech nemusí být dostačující myšlenku popsat pouze slovy, a tak je zapotřebí abstraktnější ideu vyjádřit pomocí ilustrace. Může tak pomoci k rychlejšímu pochopení předávané zprávy.⁸ Fotografie je umění využívající světlo k vytvoření obrázků pomocí digitálních kamer se sensory nebo pomocí fotografických filmů.⁹ Fotografie, tak jako ilustrace, také pomáhá lépe předat konkrétní myšlenku. Fotografie jsou konkrétnější a mohou působit autentičtěji.¹⁰

S dnešními možnostmi komunikace je zapotřebí, aby plakáty konkurovaly jiným hromadným sdělovacím prostředkům, a tak se dbá nejen na předání myšlenky, ale i na estetiku např. u uměleckých plakátů.¹¹ Není snadné určit, zda se dá plakát považovat za umění, přestože obojí nemá zcela jasně dané hranice. „Umění tvoří souhrn všech uměleckých děl. Umělecké dílo je speciální produkt lidské činnosti, který nemá pragmatickou funkci (pokud není pro své tvůrce způsobem obživy). Jeho hlavní funkce

⁵ AMBROSE, G. A P. HARRIS. Grafický design: typografie, s. 14.

⁶ DABNER, D., S. STEWART a E. ZEMPOL. Škola grafického designu: principy a praxe grafiky, s. 62.

⁷ AMBROSE, G. A P. HARRIS. Grafický design: typografie, s. 14.

⁸ (IZ) SMITH, L. The Importance of Illustrations in Design.

⁹ (IZ) COX, S. Introduction to Photography: The Universal Language.

¹⁰ (IZ) KULKARNI, S. The Importance of Photography In Graphic Design.

¹¹ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 86.

uspokojuje estetické potřeby člověka, tzn. přináší pocity estetické libosti, zprostředkovává nový pohled na všední a automaticky vnímanou stránku života.“ (Ptáčková a Stibral, 2002, s. 7-8) Takový plakát by tedy mimo estetickou funkci plnil také funkci propagační.¹²

Dnes se grafický design velmi často překrývá s vizuálním či komunikačním designem, který je poměrně novou oblastí designu, která se rozšířila až s počítačovými technologiemi a internetem. Vizuální designér sice využívá grafického designu, ale oproti grafickému designérovi se zaměřuje také na digitální platformy¹³ a na strategii vyjádření daných informací¹⁴. Dá se tedy říct, že důraz není kladen pouze na estetiku, ale také na strategické myšlení a větší snahu na lepší zacílení na publikum. S vizuálním designem může být zaměnitelná vizuální komunikace. Ta se také zabývá tím, jak bude informace pomocí vizuálních prvků (typografie, kresba, ilustrace, reklama, animace apod.¹⁵) předána lidem, kterých se týká¹⁶. Je možné, že s dalším technologickým vývojem se budou potřeby klientů měnit a klasicky tisknuté plakáty budou nahrazeny digitálními díly.

1.1 Plakát a jeho definice

Plakát je jednou z jednodušších forem grafického designu. Plakáty mají „funkci předváděcí a propagační, v jejímž rámci musí být obraz a slovo úsporné, propojené jediným významem a zapamatovatelné“ (Hollis, 2014, s. 19). Plakáty hrají v běžném životě větší roli, než by si člověk mohl uvědomovat. Běžně je možné se v ulicích setkat s plakáty, které upoutají pozornost díky své barevnosti. Ještě koncem 19. a začátkem 20. století se ale umělci snažili o to, aby byly plakáty zejména estetické, a nešlo jim o to, aby co nejvíce vynikl produkt, který má plakát propagovat, přestože to je hlavní funkce plakátu.¹⁷ Časem se ale zdokonalily tiskařské metody, vymizela cenzura ve veřejných místech (jako tomu bylo např. ve Francii¹⁸) a začalo se propagovat zboží, které se masově

¹² PTÁČKOVÁ, B. a STIBRAL K. Estetika na dlani, s. 13.

¹³ (IZ) Graphic Designer Vs. Visual Designer: What's the Difference?

¹⁴ (IZ) TERRY, C. Communication Design: What Is It & Everything Else You Need to Know.

¹⁵ (IZ) Visual communication.

¹⁶ (IZ) TERRY, C. Communication Design: What Is It & Everything Else You Need to Know.

¹⁷ HOLLIS, R. Stručná historie grafického designu, s. 20.

¹⁸ V roce 1881 se ve Francii zavedl zákon o svobodě tisku. Dříve cenzura cílila zejména na ty, kteří chtěli kritizovat vládu či monarchii. Od tohoto roku již nemohly být názory, se kterými orgány nesouhlasily, v novinách či plakátech potlačovány. Plakáty se také mohly vyvěšovat na veřejných místech (kromě škol nebo budov vlády). K cenzuře docházelo ale i v jiných zemích, např. v době světových válek. Na českém území se v době 2. světové války potlačovalo vše, co nekorespondovalo s ideály nacistického Německa.

vyrábělo. V této době, tedy v druhé polovině 19. století, už můžeme mluvit o moderním plakátu.¹⁹

Využití plakátu můžeme rozdělit na několik kategorií. Typickým příkladem plakátu je např. **plakát reklamní**. S vzrůstající potřebou prodejců zboží zviditelnit a prodat můžeme na tyto plakáty narazit nejčastěji. Běžné jsou i **plakáty ke kampaním**, propagující nějaký cíl. Tyto plakáty mohou být také politické, což je další kategorií plakátů, zejména jedná-li se o politickou kampaň, např. k nadcházejícím volbám. **Politické plakáty** byly v minulém století využívány také během světových válek k naverbování vojáků. Další kategorií jsou **sociální plakáty**, které se velmi často věnují tématům jako jsou lidská práva, ochrana zvířat či životního prostředí apod. V akademickém prostředí se využívá **edukačních plakátů** – často obsahují potřebné informace k výuce či je studenti využívají ke sdílení svých projektů. Mnohdy je také možné vidět **filmové plakáty** či **plakáty propagující nadcházející kulturní událost**. Takové plakáty mají na akci nalákat a předat informace o jejím konání.²⁰

¹⁹ GUFFEY, E. Posters: A Global History, s. 8-9.

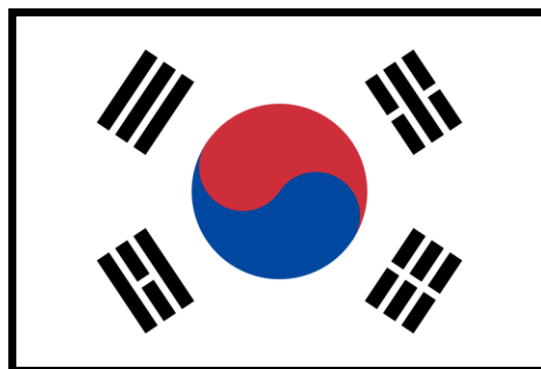
²⁰ (IZ) PRINTBRITANNIA TEAM. Different Types of Posters. Print Britannia.

2 Korejský a jihokorejský grafický design

Moderní design se v Koreji objevil v 70. letech 19. století, kdy se země otevřela svému okolí a jiným státům. Z Číny a Japonska se díky misiím do Koreje začaly dostávat nové tiskařské metody (jako např. litografie²¹) či fotografie. Rok 1882 je v tomto období designu v Koreji významný. Byla vytvořena korejská vlajka *tchägukki* (태국기), jejíž design vymyslel politik Pak Jöngghjo (박영효, 1861-1939).²² Ten je možné vidět níže, spolu se současnou jihokorejskou vlajkou na porovnání.

Obrázek 1: Pak Jöngghjoova čosöngukki (1882) (vlevo)

Obrázek 2: Současná jihokorejská vlajka (vpravo)

Prvky, které na vlajce vidíme, se staly tradičními symboly korejské tvorby a zůstaly jí až dodnes, a můžeme si jejich využití všimnout i u některých plakátů v této práci. Nejvýraznějším prvkem vlajky je středový kruhový symbol tzv. *tchägük* (태극). *Tchägük* vyobrazuje myšlenku harmonie a jednoty pomocí *jinu* a *jangu* (kor. *üm* (음) a *jang* (양)). Nejčastěji používanými barvami *tchägüku* je modrá a červená, jiné podoby zvané *samtchägük* (삼태극)²³ mohou obsahovat i červenou, žlutou a modrou či zelenou. Okolo tohoto symbolu může být umístěno osm trigramů, v případě *tchägukki* jsou to čtyři trigramy pro nebe, vodu, zemi a oheň.²⁴

²¹ Litografie neboli kamenotisk je typ tisku z plochy. Tento tisk „je založen na chemické reakci litografického kamene, jemnozrného uhličitanu vápenatého. Na vybroušený kámen se obraz nakreslí mastnou tuší, křídou nebo inkoustem a jeho povrch se poté preparuje leptadlem. Kresba na kameni zůstává mastná a při tisku přijímá barvu, zatímco zbývající povrch kamene, který musí být udržován stále vlhký, barvu odpuzuje.“ (Zápalková a Lindovská, 2003, s. 16)

²² PARK, A. Theorem for Korean modern design history: focused on Modern Design Museum, s. 126.

²³ *Samtchägük* je trojbarevný *tchägük*.

²⁴ AHN, S. T'aegük: Korean Motifs 5, s. 7-13.

V tomto období, tedy koncem 19. století, se také otevřela první moderní tiskárna v Koreji *Bangmunguk* (박문국), kde se tiskly jedny z prvních korejských novin. Kromě novin se zde tiskly také knihy a časopisy^{25, 26}

Spolu s otevřením Koreje světu se objevilo časté ovlivnění Západem až jistá touha následovat Západ²⁷. Tuto tendenci můžeme pozorovat dobře na plakátu z konce Čosönské dynastie²⁸ jsou vyobrazeni císař Kodžong (고종, 1852-1919), princ Sundžong (순종, 1874-1926) a princ Jöngčchin (영친, 1897-1970)²⁹. Přestože se na plakátě objevuje symbol *jinu* a *jangu*, který je také na jihokorejské vlajce, a ibišek, národní květina Koreje, jsou tyto prvky umístěny na vzoru listů, který je vidět spíše v evropských dílech. Kromě toho mají všichni tři vyobrazení oblečené vojenské šaty v západním stylu a jejich portréty jsou umístěny v oválných rámech.³⁰

Obrázek 3: Portrét císaře Kodžonga, prince Sundžonga a prince Jöngčchina (počátek 20. stol.)

²⁵ Designéři mohli pracovat na obálkách knih či časopisů, zaměřit se na typografii v novinách apod. Samozřejmě v tiskárnách bylo možné tisknout i plakáty.

²⁶ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 18.

²⁷ Objevovaly se samozřejmě i protikladné tendence. Například během povstání *Tonghak* (동학) byl jedním z cílů povstalců to, aby se Korea osvobodila jak od japonského, tak právě západního vlivu. (Eckert, C. J., s. 160)

²⁸ Čosön (조선) nebo také Dynastie I byla vládnoucí dynastií mezi lety 1392 až 1910. Vznikla jako královská dynastie, od roku 1897 se pak jednalo o císařství.

²⁹ Jak Sundžong, tak Jöngčchin, byli syny císaře Kodžonga. Sundžong převzal vládu po svém otci a stal se císařem Koreje. Král Jöngčchin, jak byl znám předtím, než byl jmenován korunním princem Koreje, měl také jméno I Ůn.

³⁰ AHN, H. Seeing Korea – Reflections on the History of Korean Graphic Design, s. 208.

Kromě toho byla v této době snaha představit korejský design světu na Světové výstavě v Paříži v roce 1900. Tam však prozatím nebyl doceněn. To mohlo být i z důvodu, že díla nebyla nijak zvlášť propagována a také jich byl vystaven malý počet.³¹

Následovaly však pro Koreu náročnější časy, počínaje anexí Koreje Japonskem v roce 1910. V této době se rozvoj korejské kultury zpomaluje. Několik designérů mělo možnost studovat v Japonsku, jako např. Han Hongtchäk (한홍택, 1916-1994), Im Sukdžä (임숙재, 1899-1937), I Sunsök (이순석, 1905-1986) či Kang Čchangwon (강창원, 1906-1977), díky čemuž se pak snadněji mohl vyučovat design i v Koreji.³² Nicméně studium těchto prvních korejských designérů v Japonsku způsobilo, že na korejský design začaly mít kromě korejských tradic vliv i motivy z Japonska, které byly do jisté míry inspirovány západním designem.

V roce 1912 byla také otevřena nová soukromá tiskárna *Bodžindžä* (보진재) poskytující jako první v Koreji offsetový tisk³³, a to od roku 1924. Tuto tiskárnu založil Kim Činhwan (김진환). Pro vizuální design bylo také významné vydání novin *Čosön Ilbo* (조선 일보) a *Donga Ilbo* (동아일보) od roku 1920. Tyto noviny podporovaly různé projekty a soutěže, které se zaměřovaly na reklamu v novinách a reklamní plakáty. Noviny *Čosön Ilbo* v roce 1938 uspořádaly Výstavu reklamního umění (상업미술전람회, *Sangöp misul čöollamhö*). *Donga Ilbo* také prostřednictvím soutěží podporovaly vývoj písma a typografie.³⁴

Po osvobození Koreje od japonské nadvlády po druhé světové válce můžeme mluvit o další pomyslné éře korejského designu. Poloostrov byl po osvobození pod správou dvou mocností, USA a SSSR, a nakonec se Korea v roce 1948 rozdělila na dva státy, Korejskou republiku a Korejskou lidově demokratickou republiku. V této době se také objevují designy knižních obálek od umělců, kteří patří do organizace Korea Artista Proleta Federacio neboli KAPF (조선프로레타리아예술가동맹, *Čosön pchürolletcharia jesulka dongmäng*). Mnoho z těchto umělců³⁵, jako je např. Čöng Hjönung (정현웅, 1911-1976) nebo Kil Činsöp (길진섭, 1907-1975), po absolvování studia pracovalo v redakcích novin

³¹ PARK, A. Theorem for Korean modern design history: focused on Modern Design Museum, s. 127.

³² Ibid., s. 128.

³³ Je to technika, kdy se nabarvený obraz na tiskové desce tiskne na pryžový válec a poté se přenáší (tj. ofset) na papír nebo jiný materiál. ((IZ) THE EDITORS OF ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. Offset printing.)

³⁴ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 20-21.

³⁵ Několik umělců z této skupiny po korejské válce zběhlo do KLR.

a časopisů, kde měli na starost právě návrh a design obálek knih. To jim pomáhalo propagovat svá díla prostřednictvím knižních publikací.^{36, 37} Později se lidé museli vyrovnat s korejskou válkou na začátku 50. let a značnými politickými a sociálními změnami. Když se po korejské válce začal na univerzitách design vyučovat, mnozí z těch, kteří jej učili, byli často ovlivněni japonským grafickým designem, jelikož v období kolonizace studovali v Japonsku. Mnoho studentů ale mělo také později možnost studovat grafický design ve Spojených státech amerických. Díky tomu se korejský design postupně osvobodil od japonského stylu výuky a metodologie a začalo se využívat také amerických přístupů.³⁸ Kromě toho je pro toto období typická tvorba letáků a plakátů týkajících se korejské války³⁹, kdy jedním z designérů tvořící tyto materiály je např. Han Hongtchäk, kterému bude věnována kapitola 2.3.1.⁴⁰ Období od osvobození Koreje až po počátek 60. let 20. století je také dobou, kdy jihokorejská společnost začala vnímat užitečnost designu. Ten byl podporován spolu s průmyslovým vývojem.⁴¹

Přestože se grafický design začal v zemi rozvíjet už na konci 19. století díky zvýšení intenzivnějších styků se zahraničím, o designu tak, jak by jej definovali na Západě, můžeme v případě Koreje mluvit až od 60. let 20. století.⁴² Toto období koreluje s počínajícím rychlým průmyslovým vývojem Korejské republiky. Nebylo potřeba pouze designu samotného produktu, jež se často následně exportoval. Grafičtí designéři taktéž vymýšleli designy obalů, log, plakátů či reklam do novin.⁴³ V roce 1965 vznikl Institute of Design, který byl první institucí zaměřenou na tuto oblast. Později, a to konkrétně v roce 1972, vznikla asociace Korean Society of Graphic Design⁴⁴ (KSGD, 한국그래픽디자인협회, *Hanguk gŭrŏpchik tidžain hjŏphŏ*)⁴⁵, jejíž prezidentem byl Kim Kjomán (김교만, 1928-1998)⁴⁶, taktéž významná postava grafického designu v Koreji. KSGD se zasloužila o zvýšení povědomí o korejských plakátech a jejich využití díky

³⁶ (IZ) 화가의 틀을 깬 예술가 정현웅(鄭玄雄)의 작품세계.

³⁷ (IZ) 길진섭 (吉鎭燮).

³⁸ LEE, Y. Design Histories and Design Studies in East Asia: Part 3 Korea and Conclusion, s. 95-96.

³⁹ Korejská válka začala 25. června 1950, kdy Severní Korea zaútočila na Jižní Koreu. Boje byly ukončeny podepsáním příměří 27. července 1953.

⁴⁰ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 22-23.

⁴¹ PARK, A. Theorem for Korean modern design history: focused on Modern Design Museum, s. 129-130.

⁴² LEE, Y. Design Histories and Design Studies in East Asia: Part 3 Korea and Conclusion, s. 94.

⁴³ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 23.

⁴⁴ Později přejmenována na 한국시각디자인협회 (*Hanguk sigak tidžain hjŏphŏ*) neboli Korean Society of Visual Design (KSVD).

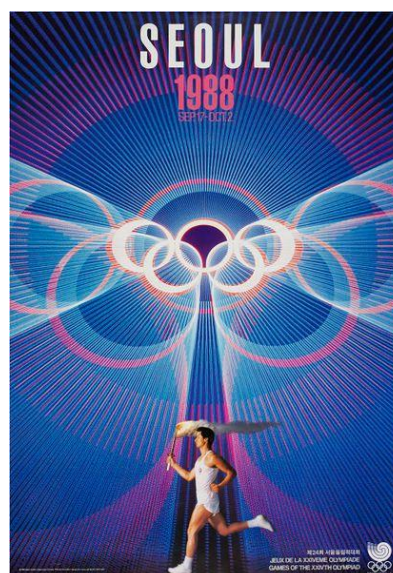
⁴⁵ Kromě Kim Kjomána mezi zakládající členy patřili Čo Jöngdže (조영제), Kwön Mjönggwan (권명광), I Tehäjöng (이태영), Jang Süngčchun (양승춘), Čöng Sihwa (정시화), Kim Jönggi (김영기), Hong Čöngil (홍중일), Kwön Munung (권문웅), An Čöngön (안정인) či Ju Čäu (유재우).

⁴⁶ Viz kapitola 2.3.2.

výstavám věnovaným různým tématům. V 70. letech se design nadále aktivně propagoval, bylo potřeba designových nápadů zejména pro produkty, které se v Jižní Koreji vyráběly. Pro tuto dobu je také typické využívání západních designů. Potřeba podporovat v KR design byla stejně silná i o deset let později, kdy byla důležitost dobrého designového návrhu uznána i jihokorejskou společností. Tady už je snaha využít korejské tradice mnohem viditelnější. Zmínit je možné např. maskota pro olympijské hry v roce 1988, tygra *Hodoriho* (호돌이) navrženého designérem Kim Hjōnem (김현), který nosí čepici *sangmo* (상모)⁴⁷, či plakáty propagující letní olympijské hry v Soulu v roce 1988 od Čo Jōngdžea (조영제, 1935-2019)⁴⁸. V posledních letech se do popředí také dostává korejská abeceda *hangŭl*, která je důležitým prvkem v dílech designérů^{49,50}

Obrázek 4: Hodori, maskot LOH 1998 (vlevo)

Obrázek 5: Plakát Seoul 1988 Olympics (vpravo)

Nejvýznamněji se začal design propagovat koncem 20. století. V té době začaly fungovat instituce, které se na design a jeho výzkum zaměřovaly. Jsou to např. Korean Society of Design Science (KSDS, 한국디자인학회, *Hanguk tidžain hakhö*) či Korean Society of Design Culture (KSDC, 한국디자인문화학회, *Hanguk tidžain munhwa hakhö*). KSDS byla založena již v roce 1978 a od té doby se věnuje různým aktivitám v oblasti designu jako je pořádání mezinárodních konferencí a výstav a podporuje vývoj designu

⁴⁷ LEE, S. Development and Characteristics of Modern Korean Design, s. 44-46, 54.

⁴⁸ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 27.

⁴⁹ Jelikož se jedná o originální korejské písmo a můžeme jej považovat za symbol korejštiny, mnoho agentur zaměřujících se nejen na typografii se vývoji typografie *hangŭlu* a obecně jeho využití v designu věnují.

⁵⁰ DOWLING, J. From South Korea, s. 3-4.

v Jižní Koreji publikací knih a získáváním kontaktů v zahraničí.⁵¹ KSDC je nezisková organizace, která funguje od roku 1997, a spojuje designéry z různých oblastí designu. Snaží se o spolupráci v různých okruzích designu a pořádá jak domácí, tak mezinárodní výstavy či konference.⁵² Školy, které vyučovaly design, byly podpořeny programem Design Innovation Centre. Tento program je financován Ministerstvem průmyslu Korejské republiky a jejich cílem je poskytnutí moderního vybavení do škol. Díky tomu se mohl design v Jižní Koreji opět rozvíjet a rozšiřovat, a to nejen skrze výstavy.⁵³ Asociace, která se v KR zaměřuje přímo na vizuální komunikaci a vizuální design je Visual Information Design Association of Korea (한국시각정보디자이너협회, *Hanguk sigak čöngbo tidžainö hjöphö*) neboli VIDAK (비닥, *Pidak*). Jejím prvním prezidentem byl zvolen známý designér Čo Jöngdže.⁵⁴ Tato asociace vznikla v roce 1994, kdy se asociace KSVD⁵⁵ a KOGDA⁵⁶ rozpadly, a stojí za růstem vizuálního designu v KR od druhé poloviny 90. let. VIDAK má několik cílů a projektů, mezi které patří podpora podnikání v oblasti informačního designu a výměny mezi organizacemi jak v Jižní Koreji, tak v zahraničí. Také, tak jako tomu bylo u dříve zmíněných organizací a asociací, VIDAK podporuje výzkum v oblasti vizuálního designu a publikaci článků asociace či jiných publikací.⁵⁷ Mimo to se v této době začala věnovat pozornost novým technologiím. Tato tendence zesílila s příchodem nového tisíciletí. Designéři se začali zaměřovat na webový design a využívat nových technologií k tvoření návrhů.⁵⁸

Je pochopitelné předpokládat, že plakáty tvořené jihokorejskými designéry se budou snažit předat myšlenku tak, aby odpovídala korejským emocím⁵⁹ a zvykům, ale také aby bylo možné ji šířit i globálně⁶⁰. S novým tisíciletím se jihokorejský grafický design šířil nejen lokálně, ale také mezinárodně. V Soulu se konaly akce pořádané Council of Graphic Design Associations (Icograda) a vznikla i regionální centra designu ve městech Pusan (부산), Kwangdžu (광주) či Tägu (대구). Dnes je Jižní Korea zemí, ve

⁵¹ (IZ) 학회소개

⁵² (IZ) KSDC-한국디자인문화학회

⁵³ LEE, Y. Design Histories and Design Studies in East Asia: Part 3 Korea and Conclusion, s. 93.

⁵⁴ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 28-29.

⁵⁵ Korea Society of Visual Design (한국시각디자인협회, *Hanguk sigak tidžainö hjöphö*) vznikla v roce 1972.

⁵⁶ Korean Graphic Designers Association (한국그래픽디자이너협회, *Hanguk güräpčhik tidžainö hjöphö*) vznikla v roce 1984.

⁵⁷ (IZ) 비닥.

⁵⁸ PARK, A. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003, s. 29-30.

⁵⁹ Emoce, které jsou specifické pro korejský národ, jsou *han* (한) – jistá forma smutku, lítosti až záště, *čöng* (정) – forma vzájemného pouta, které mezi sebou cítí, a *hüng* (흥) – pocit vzrušení a radosti. (PARK, J. Korean Social Emotions: Han (한 恨), Heung (흥 興), and Jeong (정 情))

⁶⁰ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 86.

kteře je design řůzného zaměření populární, a je mnoho zájemců o vysokoškolské studium tohoto zaměření, čímž se Jižní Korea dostává do popředí, co se týče počtu studentů designu.⁶¹

2.1 Reklamní plakáty do roku 1945

V první polovině 20. století se grafický design v Koreji aktivně rozvíjel. Zrovna toto období 20. století je časem, kdy mělo na Korejském poloostrově velký vliv Japonsko a jeho design. Avšak data o grafickém designu z doby japonské kolonizace Koreje se získávají obtížněji, proto není snadné dělat jednoznačné závěry. Nicméně díky zachovaným plakátům, které muzea uchovávají, je možné získat nejen představu o typických charakteristikách pro korejské plakáty, ale i o trendech v této době, pro kterou byly nejtypičtější reklamní plakáty.^{62, 63}

Plakáty, jež se zachovaly z období první poloviny 20. století, velmi často vyobrazují krásné ženy. K propagování produktů se samozřejmě využívalo i tváři známých osobností, jako byla například proslulá korejská tanečnice Čchö Sünghüi (최승희, 1911-1969)⁶⁴. V této době zřejmě neměl západní design takový vliv, jelikož většina z osobností na plakátech má oblečený tradiční korejský oděv *hanbok* (한복). Ženy v tradičním korejském oblečení byly často vyobrazeny i na plakátech propagujících japonské produkty. Například výraznou žlutozelenou blůzku *čōgori* (저고리) s červenou stuhou *otkorūm* (옷고름) je možné vidět níže na plakátu z 30. let 20. století, který propaguje podnik Čosōnské textilie (조선방직, *Čosōn pangdžik*). I na tomto plakátu dominuje krásná Korejka, samotnému žlutému a červenému textu je pak věnována spodní část plakátu, kde je také možné vidět ilustraci daného podniku.⁶⁵

⁶¹ LEE, S. Development and Characteristics of Modern Korean Design, s. 46.

⁶² PARK, A. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters, s. 236.

⁶³ AHN, H. Seeing Korea – Reflections on the History of Korean Graphic Design, s. 208.

⁶⁴ Těto tanečnici se také věnuje česká kniha *Čchō Sunghui a An Songhui v Československu* od Miriam Löwensteinové.

⁶⁵ PARK, A. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters, s. 230-232, 236.

Obrázek 6: Plakát pro Čosönské textilie (vlevo)

Obrázek 7: Plakát propagující pivo Kirin (vpravo)

V Koreji se v této době používaly i plakáty, které byly původně určeny pro japonský trh. Vyobrazeny na nich byly japonské ženy a propagovaly převážně japonské výrobky a produkty. Cílovou skupinou pro tento typ plakátů byli Japonci, kteří během kolonizace žili v Koreji. Plakát zhruba z roku 1940 (obr. 7) propaguje pivo Kirin.⁶⁶ Tři sklenice s tímto pivem nese na tácu Japonka oblečená do tradičního japonského oděvu *kimona*, která má ve vlasech připnutou květinu *kanzaši*, tradiční ozdoba do vlasů. Můžeme si povšimnout, že v pravé horní části plakátu jsou reklamní texty v japonštině, více vpravo pak v korejštině. Korejský text v písmu *hangül* je v porovnání s japonským textem menší, nicméně je díky němu možné poznat, že byl tento plakát určen k použití na území Koreje.

Jedním zvláštním typem plakátu je tzv. *kwonnong* plakát (권농포스터, *kwonnong pchosütchö*). „Je to plakát v kresleném stylu, který vhodně kombinuje ilustraci a typografii.“ (Park, 2008, s. 234) Plakát níže, který informuje zemědělce o vládních nařízeních, je z 30. let 20. století. Toto dílo je unikátní v tom, že je jako jedno z mála psané celé v korejštině.⁶⁷ Není tedy dvojjazyčné jako výše uvedená reklama na pivo.

⁶⁶ PARK, A. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters, s. 233.

⁶⁷ Ibid., s. 234.

Důvodem bylo to, že toto dílo směřovalo hlavně na Korejce, kterým mělo dané informace předat.

Obrázek 8: Kwonnong plakát

Plakáty z této doby k sobě většinou měly připevněný provázek, aby bylo možné je zavěsit, a také byly ošetřeny tak, aby dlouho vydržely. Propagační plakáty, o kterých jsem se zmínila, byly tisknuty ofsetově s částečným použitím tzv. *spot color*⁶⁸, nicméně svou kvalitou mohou být zaměněny za litograficky tisknuté plakáty. Typická nejen pro korejské plakáty, ale i pro plakáty japonské a čínské, je výrazná typografie. Tahy znaků či písmen abecedy jsou tučně vyznačeny a často jsou nepravidelné velikosti. Tyto plakáty také nejsou nikterak přezdobené. Modelka, až na výjimky, není na plakátu zvýrazněna více než samotný produkt. Místo okolo produktu či modelky je věnováno textu, který popisuje daný produkt.⁶⁹

U většiny propagačních plakátů z této doby není lehké dohledat, kdo je jejich autorem. Plakáty byly mnohdy tisknuty v Japonsku, přestože je vytvořili Korejci. Jedním z nejvýznamnějších designérů v této době byl Han Hongtchäk. Ten během japonské kolonizace studoval malbu a design v Tokiu. Jeho díla jsou charakteristická figurativním designem a využíváním korejských tradic a tradičních motivů.⁷⁰

⁶⁸ *Spot color* se využívá právě při ofsetovém tisku. Takto je barva vytisknuta v rámci jednoho cyklu tisku. Opakem je tzv. *process color*, kdy se na papír v každém cyklu tisknou body jiné barvy. ((IZ) Spot color)

⁶⁹ PARK, A. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters, s. 234-235.

⁷⁰ KANG, H. The Characteristics and Meaning of Hong-Taik Han's Design: The Prehistory of Korean Graphic Design, s. 143.

Právě prvky jako je korejský *hanbok*, ale i další tradičně korejské prvky jako např. tygr či želví lodě *kõbuksõn* (거북선), byly v designech často nějakým způsobem začleněny. Můžeme to dnes do jisté míry vnímat jako tichý odpor proti japonské kolonizaci.⁷¹

2.2 Reklamní a propagační plakáty ve druhé polovině 20. století

Po osvobození Koreje v roce 1948 se poloostrov rozdělil na dva státy, Korejskou republiku a Korejskou lidově demokratickou republiku. Korejská republika byla více v kontaktu se Západem. Nejvíce vlivu měly Spojené státy americké, jak na ekonomiku země, tak na grafický design. Tím byl výrazně ovlivněn i design reklamních plakátů.

V této době byly plakáty navrhovány a tisknuty ve velkém na zakázku pro nejrůznější podniky a instituce. Spotřeba zboží přímo v Jižní Koreji se navýšila. K propagování produktů, aby si je zákazníci koupili, se na plakátech využívaly portréty známých herců či hereček pózujících s daným produktem. Tyto plakáty byly po vzoru amerických plakátů zároveň více odvážné až „nemravné“. Ženy byly vyobrazeny na plakátech např. v plavkách, což je oproti plakátům z doby japonské kolonie velký rozdíl.⁷²

Obrázek 9: Reklama na rádio (vlevo) a reklama na pivo s hercem Kim Činkjuem (vpravo) od fotografa Kim Hanjonga

⁷¹ PARK, A. Theorem for Korean modern design history: focused on Modern Design Museum, s. 128.

⁷² AHN, H. Seeing Korea – Reflections on the History of Korean Graphic Design, s. 210.

Plakát na obrázku 9 vlevo vyobrazuje krásnou mladou ženu v plavkách. Plakát je reklamou na rádio, které stojí v popředí. Na plakátu vpravo je vyobrazen známý herec Kim Činkju (김진규, 1922-1998), který v 60. a 70. letech vyhrál mnoho cen za nejlepší herecký výkon. V ruce drží sklenici s pivem, které plakát propaguje. Oba plakáty jsou dílem fotografa Kim Hanjonga (김한용, nar. 1924). Ten je jedním z prvních umělců, kteří pro reklamu začali využívat fotografii namísto do té doby zažité ilustrace⁷³.

Obrázek 10: Plakát pro bezpečnost vydaný jihokorejskými a americkými vojsky (1950) (vlevo)

Obrázek 11: Pokrok v roce 1967 v plakátové podobě (vpravo)

Kromě reklamních plakátů se využívaly i plakáty propagující bezpečnost, a to zejména během korejské války. Samozřejmě se v Korejské republice objevovaly i plakáty podporující ekonomický vývoj.⁷⁴ Příklady těchto plakátů je možné vidět výše. Plakát na obrázku č. 10 vyobrazuje jihokorejského a amerického vojáka. Plakát doplňuje text „충실한 전우는 또한 재건의 굳센 협동자⁷⁵“, který hlásá, že právě věrnost mezi vojáky pomůže v následné rekonstrukci země. Vlevo umístěný plakát vydaný oddělením veřejných informací (공보부, *kongbobu*), jak již výrazný korejský nápis „1967 년은 전진의 해⁷⁶“ napovídá, říká, že rok 1967 byl rokem pokroku případně vyzývá k tomu, aby se takovým stal. Kromě toho můžeme na plakátu najít hesla podporující rozvoj státu jako jsou 증산 (*čŭngsan*) neboli nárůst v produkci, 수출 (*sučchul*) neboli export, 건설 (*könsöl*) neboli výstavba či 근면 (*kŭnmjŏn*) neboli tvrdá práce. Text v pravém dolním rohu pak

⁷³ (IZ) 김한용의 광고 사진.

⁷⁴ AHN, H. Seeing Korea – Reflections on the History of Korean Graphic Design, s. 210-211.

⁷⁵ V české vědecké transkripci: *Čchungsilhan čönunün tohan čägönüi kusseb hjöptongdža.*

⁷⁶ V české vědecké transkripci: *1967 njönün čöndžinüi hä.*

hlásá, že výstavba věrné, veselé a spravedlivé společnosti je hnací silou modernizace země.

2.3 Významní jihokorejští grafičtí designéři

2.3.1 Han Hongtchäk

Han Hongtchäk (1916-1994) byl jihokorejský designér narozený v Soulu, který v mládí studoval na dnešní Musashino Art University v Tokiu, odkud se vrátil do Koreje na počátku 40. let 20. století. Kromě designu se věnoval také malbě, kterou taktéž vystudoval v Japonsku. Po návratu z Japonska začal pracovat pro farmaceutickou obchodní společnost Juhan (유한양행, *Juhan janghäng*), kde měl na starost design reklam. Po osvobození Koreje se Han Hongtchäk zapojoval do aktivit různých uměleckých organizací jako je např. Čosönské sdružení formativního umění (조선조형예술동맹, *Čosön čohjöng jesul tongmäng*) či Čosönské sdružení umění (조선미술동맹, *Čosön misul tongmäng*). Sám pak spolu s dalšími designéry⁷⁷ založil Čosönskou asociaci průmyslových umělců (조선산업미술가협회, *Čosön sanöp misulka hjöphö*). Kromě toho také založil vlastní institut věnující se výzkumu designu a od roku 1959 začal vyučovat na univerzitě Hongik v hlavním městě Soulu, kde působil až do roku 1969, kdy přešel na ženskou univerzitu Töksöng (덕성여자대학교, *Töksöng jödža tähakkjo*) v Soulu. V roce 1981 odjel do Spojených států, kde pobýval tři roky, a po návratu do Koreje vyučoval na Tangukské univerzitě (단국대학교) ve městě Jongin (용인).⁷⁸

⁷⁷ Jedná se o Čo Pjöngdöka (조병덕), Kim Kwanhjöna (김관현), Čo Nüngsika (조능식), Hong Namsika (홍남식), I Wansöka (이완석), Ju Junsanga (유윤상), I Pjöhghöna (이병현), a Öm Tomana (엄도만).

⁷⁸ KANG, H. The Characteristics and Meaning of Hong-Taik Han's Design: The Prehistory of Korean Graphic Design, s. 145-146.

Obrázek 12: Plakát propagující Koreu od Han Hongtchäka z roku 1958 (vlevo)

Obrázek 13: Plakát z roku 1948 na brandy 달포뿌란디 od Han Hongtchäka (vpravo)

Pro designy Han Hongtchäka bylo typické využití malby, což bylo možné vidět také v začátcích grafického designu jakožto užitého umění, jelikož dle něj nebyla korejská společnost po osvobození schopna ocenit samotný design. Přestože dbal na to, aby nebyl design zaměňován s krásným uměním, spojení umění s designem pomohlo korejskému lidu pochopit záměr designu. Han Hongtchäk se od roku 1953 snažil zvýšit povědomí o designu mezi lidmi pomocí vlastních výstav, které sám organizoval, jež se zaměřovaly zejména na grafický design a vizuální jazyk designu. Pro zmíněné využití maleb či kreseb v jeho designech je možné využít termín *obrázková ilustrace* (회화적 일러스트레이션, *höhwadžök illösüthchüreisjön*). Hlavním prvkem plakátu je kresba (v reklamních plakátech často kresba ženy), nicméně, tak jak bylo zvykem v designech od západních autorů, barvy jsou jednotné a skladba plakátu je spíše asymetrická.⁷⁹ Reklamní plakáty byly jedny z těch, kde se korejská krása mohla pomocí ilustrací vyjádřit nejlépe.⁸⁰

⁷⁹ KANG, H. The Characteristics and Meaning of Hong-Taik Han's Design: The Prehistory of Korean Graphic Design, s. 146-147.

⁸⁰ JANG, S. 한국 그래픽 디자인 역사와 한홍택, s. 13.

Obrázek 14: Turistický plakát propagující horu Surak od Han Hongtchäka (vlevo)

Obrázek 15: Turistický plakát propagující ostrov Čedžu od Han Hongtchäka (vpravo)

Jeho malby často vyobrazují korejskou přírodu a krajinu, včetně korejských domů, vesnic a hor. Han ve svých dílech pracoval s nostalgií, kterou korejský lid cítil kvůli narušení korejských tradic zapříčenenému historickými událostmi na poloostrově jako byla japonská okupace, válka, ale i rychlá modernizace v druhé polovině 20. století. S těmito událostmi bylo spojené i mizení tradic. Prvky typické pro Koreu využíval i při tvorbě designů. Často byla na jeho plakátech vyobrazena žena v *hanboku*, kdy se na pozadí objevovaly historické budovy či objekty, nejčastěji chrám *Pulguksa* (불국사) či pagoda *Tabotap* (다보탑), ale také přírodní objekty jako jsou hory, stromy či ptáci. Han se ve svých dílech snažil skloubit západní vlivy, tak korejské tradice. A přestože byla jeho díla později kritizována za využívání malby v designech, díky jeho snaze využívat korejských prvků jsou jeho designy velmi důležitou součástí vývoje jihokorejského moderního designu.⁸¹

2.3.2 Kim Kjoman

Kim Kjoman (1928-1998), který je známý i jako ilustrátor, je dalším významným grafickým designérem působícím ve 20. století. Je rodákem z města Kongdžu (공주). Užité umění studoval na Soulské státní univerzitě (서울대학교), kde také od roku 1965 vyučoval, studium ale dokončil až v roce 1956, jelikož jej přerušila korejská válka v letech 1950 až 1953. Také, jak už bylo zmíněno, byl zvolen prvním prezidentem

⁸¹ KANG, H. The Characteristics and Meaning of Hong-Taik Han's Design: The Prehistory of Korean Graphic Design, s. 147-149.

organizace KSGD. Tak jako Han Hongtchäk, jehož práce kromě jiných Kim Kjomana inspirovaly, organizoval několik svých vlastních výstav. Nejvíce jej proslavily designy plakátů a poštovních známek. Ve svých designech se snažil zakomponovat jak prvky typické pro západní design (na SNU se vyučoval západní modernismus – ale více než o jeho významu se studenti učili o tvarech a jejich „abstraktní, geometrické, strukturální a funkční čistotě“ (Kang, 2011, s. 129)), tak vyjádřit korejské tradice. V 90. letech podporoval využití počítačových technologií v designu.⁸²

Po dokončení studia v roce 1956 založil K.K. centrum pro výzkum designu (K.K. 디자인연구소, *K.K. tidžain jönguso*), jehož název byl odvozen od iniciál jeho jména. Tato organizace se o dva roky později rozpadla, a tak začal Kim Kjoman vyučovat výtvarnou výchovu na střední škole. Následně byl zaměstnán v Tongjangských textiliích (동양방직, *Tongjang pangdžik*). Tato práce jej inspirovala v jeho vlastní tvorbě. Podle současných módních trendů využíval květinových vzorů či barev jako jsou šedá či hnědá. Nakonec se Kim Kjoman od roku 1964 vrátil zpět k výuce.⁸³ Jeho díla z 60. a 70. let 20. století byla novátorská a v té době označena za moderní. K tvorbě využíval materiálů a prvků tradičních pro Koreu, které ale zjednodušil a dal jim tak „moderní nádech“.⁸⁴ V jeho tvorbě se inspiroval tradičními korejskými vystoupeními, jako je tanec s bubny *pukčchum* (북춤) či tanec *kangkangsullä* (강강술래), ale také obřady, jako je např. korejská tradiční svatba, jak ukazují obrázky 16 a 17. Vliv na jeho tvorbu měla i tradiční korejská architektura či *sipčangsäng* (십장생) neboli deset symbolů dlouhověkosti.

Obrázek 16: Turistický plakát (1975) od Kim Kjomana (vlevo)

Obrázek 17: Turistický plakát vyobrazující tradiční korejskou svatbu od Kim Kjomana (vpravo)

⁸² KANG, H. Kyo-Man Kim and Korean Graphic Design, s. 103, 106-108, 110.

⁸³ Ibid., s. 109-114.

⁸⁴ Ibid., s. 118-121.

Příkladem může být plakát na obrázku 16 z roku 1975, který měl propagovat turismus v Koreji. Na něm je vyobrazený *čangkudžäbi* (장구재미) z vesnické hudební skupiny *nongaktä* (농악대) hrající na buben. Výrazný je jeho tradiční klobouk *sangmo* (상모), který má k sobě připevněnou papírovou stuhu *pchidži* (피지), která při pohybu vlaje ve vzduchu. Ke stejné příležitosti vznikl i plakát na obrázku č. 17, jenž vyobrazuje korejskou tradiční svatbu. Plakáty byly součástí výstavy turistických plakátů s korejskou tematikou (한국을 주제로 한 관광포스터 전, *Hangukŭl čudžero han kwangwang pchosŭtchŏ čön*).⁸⁵

Obrázek 18: Plakáty z Korea Design Exhibition Award z roku 1972 (vlevo) a 1973 (uprostřed) od Kim Kjomana
Obrázek 19: Kulturní plakát pro LOH 1988 v Seoulu (1987) od Kim Kjomana (vpravo)

Jedním z Kimových pravděpodobně nejvýznamnějších designů je kulturní plakát pro letní olympijské hry, které se v roce 1988 odehrály v Soulu. Tímto plakátem chtěl celému světu, který tyto hry sledoval, představit korejskou kulturu. Plakáty, které propagovaly již samostatné hry, měl na starost designér Čo Jöngdžä a tvorby designu emblému se zhostil designér Jang Süngčchun (양승춘, 1940-2017).

Přestože Kim Kjomana sám považoval ilustraci za své hlavní zaměření, jeho díla většinou zapadají lépe do kategorie grafického designu. Důvodem pro toto označení může být vliv Han Hongtchäka, jenž se věnoval kromě designu i malbě a ve svých designech ji pravidelně využíval. V době studia Kim Kjomana, a také v 60. letech, byl Han Hongtchäkův styl považován za moderní a propracovaný. Je tedy možné, že Han Hongtchäk Kim Kjomanaův styl ovlivnil, co se týče využívání ilustrací v designu.⁸⁶

⁸⁵ KANG, H. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style, s. 234-237.

⁸⁶ KANG, H. Kyo-Man Kim and Korean Graphic Design, s. 125-126.

3 Tradiční prvky a vliv na jihokorejský plakát

Několik akademiků, jako jsou Lee Yunah, Kim Min-Soo či Park Arm-jong, se shoduje v názorech, že korejská identita byla kvůli dlouhodobému japonskému vlivu jistým způsobem ovlivněna. Korejské tradice byly v první polovině 20. století, kdy byla Korea anektována Japonským císařstvím, potlačovány a do popředí se dostal japonský a západní styl. To přivádí k otázce, co je vlastně v grafickém designu typicky korejské a tradiční a zároveň autentické.⁸⁷

Dá se říct, že estetika korejského umění je spíše intuitivní a jednoduchá, tak aby byla přirozená, jemná a spojená s přírodou. Lze očekávat, že tyto tendence by mohly být zřejmé i u plakátů jihokorejských designérů. Korejských tradic a způsobu myšlení se využívá např. u reklamních plakátů, kdy se použijí symboly a myšlenky blízké korejskému národu. To může podpořit ekonomický úspěch u korejských zákazníků a zároveň upevnit korejskou kulturu a její pozitivní vnímání mezi Jihokorejci.⁸⁸ Je ale také snaha o globalizaci jihokorejského grafického designu a umění obecně. Globalizace není v Koreji brána negativně ve smyslu narušení vlastní kulturní identity, ale právě naopak – umožňuje dostat se do mezinárodního povědomí.⁸⁹ V rámci Jižní Koreje tak můžeme mluvit o tzv. glocalizaci. Jedná se o proces, kdy je snaha produkt, který je určen pro globální trh, také přizpůsobit místním obyvatelům a potenciálním spotřebitelům. Pojem vychází ze spojení slov globalizace a lokalizace.⁹⁰

Nyní podrobněji představím jednotlivé tradiční prvky, mezi které patří v první řadě typické barvy vycházející z teorie pěti prvků, dále různé typy linií, na které můžeme kromě grafického designu narazit také u tradičních korejských výrobků, či tvary, jež je možné najít na také na korejských budovách. Mezi další prvky patří také typický korejský humor či korejská abeceda *hangül*. Kromě toho jihokorejský grafický design také obsahuje prvky typické pro ten japonský, mezi které by se řadilo např. využití černého pozadí.

⁸⁷ LEE, Y. Design Histories and Design Studies in East Asia: Part 3 Korea and Conclusion, s. 98.

⁸⁸ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 85-86.

⁸⁹ (IZ) Globalization in South Korea.

⁹⁰ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 91.

3.1 Barvy

Barva je „vizuální vlastnost objektů, [jenž] závisí na množství a vlnové délce světla, které dopadá na daný předmět a odráží se do oka diváka“ (Poulin, 2012, s. 270). Barvy a jejich kombinace jsou v grafickém designu velmi důležité. Dokáží upoutat pozornost a pomáhají zdůraznit konkrétní myšlenku, a právě proto se musí designér soustředit na to, aby byly barvy použity harmonicky ke sdělované myšlence a zároveň neovlivňovaly čitelnost textu umístěného na plakátu.⁹¹ S barvami se samozřejmě pojí různé asociace a významy, které mohou být pro každou kulturu jiné.

V Koreji se tradičně preferuje několik barev. Jednou z kombinací jsou barvy, které vychází z konceptu *jinu* a *jangu* a teorie pěti prvků. Podle této teorie je vše na světě vytvořeno pomocí pěti prvků – dřeva, ohně, země, kovu a vody. Těchto pět prvků má k sobě přiřazeno pět barev. Barvy *jangu*, také nazývány *obangčöngsäk* (오방정색, 五方正色), jsou černá, bílá, červená, modrá a žlutá.⁹² Zejména tři ze zmíněných barev, červená, modrá a žlutá, jsou velmi výrazné a snadno upoutají pozornost.⁹³ Protikladem k těmto barvám jsou barvy *jinu* a jsou označovány jako sekundární. Ty jsou vždy kombinací dvou barev *jangu* a nazývají se také *obangkansäk* (오방간색, 五方間色). Jedná se o zelenou, světle modrou, růžovou, šedivě žlutou a fialovou.⁹⁴

Červená obvykle v Koreji, ale i ve světě, vyjadřuje zdraví.⁹⁵ Má ale i několik dalších významů. Využívá se k označení jihu a zároveň je barvou léta a ohně, což vyplývá z charakteru *jangu* a teorie pěti prvků. Kromě zdraví navíc vyjadřuje „extroverzi, aktivitu, vášně, pokrok a vitalitu“⁹⁶ a v některých případech může také vyjadřovat krásu u žen a svatě⁹⁷. Zároveň byla tato barva rezervována pro členy královské rodiny a jejich formální oděv. **Žlutá** se tradičně řadí k patě světové straně – středu, a také prvku země. I tato barva se volila pro královské oblečení, tentokrát ale výhradně pro panovníka jako barva zlata. Význam žluté je převážně pozitivní – barva je to veselá a laskavá a lidem dává naději.⁹⁸ Další barvou je **modrá**, která odpovídá východu a z ročních období je věnována jaru.

⁹¹ DABNER, D., S. STEWART a E. ZEMPOL. Škola grafického designu: principy a praxe grafiky, s. 88.

⁹² HWANG, O. Study on the Korean Traditional Dyeing: Unique features and understanding, s. 39.

⁹³ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 26.

⁹⁴ HWANG, O. Study on the Korean Traditional Dyeing: Unique features and understanding, s. 39.

⁹⁵ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 21.

⁹⁶ Ibid., s. 21.

⁹⁷ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje, s. 36.

⁹⁸ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 21-22.

V západních kulturách je toto přiřazení nezvyklé, ale v Koreji je modrá barvou dřeva. Nicméně se modrá spojuje i s mořem a nebem. Modrá vyjadřuje pocit bezpečí, věčnosti, ale také mládí či čistotu. Oděvy, které byly modré, byly většinou určeny ženám královského dvora. Modrá na oblečení také symbolizovala to, že se Korea nachází na východě. Předposlední zmíněnou barvou je **černá**. Ta označuje sever, zimu a vodu. Černé oděvy nosily zejména ženy a také vládní představitelé. Jak je obecně známo, černá je spojena se smrtí, beznadějí, strachem a tajemnem, ale také s mocí.⁹⁹ Je to barva, která varuje před nebezpečím a je spojena s nebeskými úkazy.¹⁰⁰ Poslední důležitou barvou v korejské tradici je **bílá**, která představuje západ, podzim a kov. Do bílé se tradičně oblékali běžní lidé¹⁰¹. Takto se Korejci oblékali v období dynastie Čosŏn a jinak barevné oblečení nosili jen při speciálních příležitostech a obřadech, např. při svatbě. Proto se také Korejcům říkalo „národ bíle oděných“.¹⁰² A v neposlední řadě je bílá spojena s čistotou a nezávislostí, přirozeností či nadějí.¹⁰³ Do bílé se proto také oblékali novorozenci, což je mělo ochránit před zlými duchy. Přestože černá vyjadřuje smrt, v tradiční kultuře se při pohřbech Korejci oblékali do bílé, jelikož v bílém oblečení vypadá člověk pokorněji¹⁰⁴ a zároveň má bílá význam smutku¹⁰⁵.

Dále jsou preferované přírodní barvy. Jedná se o odstíny barev, které je postupně možné najít v přírodě během všech čtyř období roku. Jednalo by se zejména o odstíny hnědé a béžové. Jsou to barvy typické pro korejskou architekturu a můžeme je najít v přírodních materiálech jako je např. dřevo. Mohou to být ale také barvy potravin, zejména zeleniny – tak by se mezi přírodní barvy mohly zařadit také odstíny červené či zelené.¹⁰⁶

Lee Jin-Koo ve své studii zaměřené na jihokorejský plakát analyzuje názory 21 odborníků, zejména historiků a kritiků umění. Zatímco devět z nich se shoduje s názorem, že již zmíněných pět barev *jangu* je typických pro Koreu, třináct odborníků naopak tvrdí,

⁹⁹ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 23-24.

¹⁰⁰ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje, s. 36.

¹⁰¹ V 16. století se dalo přednost modrým oděvům, opět z důvodu, kdy modrá vyjadřovala pozici Koreje lépe než bílá.

¹⁰² LÖWENSTEINOVÁ, M. a M. POPA. Made in Korea, s. 101.

¹⁰³ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 25.

¹⁰⁴ GEUM, K. a H. JUNG. Color Continuity and Change in Korean Culture, s. 128-129.

¹⁰⁵ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje, s. 36.

¹⁰⁶ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 88-89.

že skutečně typickou barvou Koreje je pouze bílá. Přestože bílá technicky není barvou¹⁰⁷, Korejci ji nepovažují za absenci barvy, ale je pro ně právě barvou dokonalou a čistou. Devět z odborníků se přiklání také k tomu názoru, že tradičními korejskými barvami jsou barvy korejské přírody.¹⁰⁸ Key-Sook Geum a Hyun Jung obě tato tvrzení víceméně podporují a vztahují je přímo na jihokorejský grafický design – podle nich se v dílech využívají barvy buďto v kombinaci bílé a přírodních barev nebo v kombinaci barev *jinu* a *jangu*.¹⁰⁹ V rámci praktické části se pokusím na využití barev u dostupných plakátů zaměřit a potvrdit tak, která z těchto tří barevných možností se vyskytuje nejčastěji.

3.2 Linie

Dalšími kompozičními prvky, které v umění, ale také právě v grafickém designu, reprezentují korejské tradice jsou linie či prázdnota.^{110, 111} V této podkapitole se budu věnovat právě liniím a popíšu jejich nejčastější členění dle jejich typických rysů. Linie nebo také prostým slovem čára je jedním z hlavních prvků v grafickém designu. Pomáhá designérovi vyznačit jednotlivé útvary v díle či je propojit nebo oddělit od ostatních útvarů. Cílové skupině, pro kterou je plakát vytvořen, může linie také napovědět, kde se nachází pro ni podstatná informace.¹¹²

Lee Jin-Koo rozděluje korejské linie na čtyři odlišné typy. Prvním typem je **linie přírodní** (obr. 20). Tyto linie je možné vidět již v malbách z doby Kogurja¹¹³. Je ale typická i pro obrazy z pozdějších období. Jsou to linie stromů, skal či řek a dalších přírodních útvarů. Další je **linie kruhová a oválná** (obr. 21). Kruhovou linii můžeme najít u řemeslných výrobků, jako jsou kulaté dlaždice, či hudebních nástrojů, kdy jako příklad může být uveden korejský buben *puk* (북). Třetí jsou **linie pi** (비, 飛), což jsou tahy vyjadřující pohyb ve vzduchu či přímo let. Tyto linie nalezneme nejen u korejských plakátů, ale je možné na ně narazit např. na bronzovém zvonu krále Söngdöka

¹⁰⁷ Bílou vidíme tehdy, kdy se zkombinují zelené, modré a červené vlnové délky.

¹⁰⁸ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 87.

¹⁰⁹ GEUM, K. a H. JUNG. Color Continuity and Change in Korean Culture, s. 127-128

¹¹⁰ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 23.

¹¹¹ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 88.

¹¹² POULIN, R. Jazyk grafického designu: ilustrovaná příručka vysvětlující hlavní principy designu. s. 22, 25 a 28.

¹¹³ Kogurjō (kor. 고구려, 37 př. n. l.-668 n. l.) bylo korejské království jež se nacházelo v jižní oblasti Mandžuska a Korejském poloostrove, kde na jihu hraničilo s královstvími Silla a Päkče.

(성덕대왕신종, *Söngdök däwang sindžong*).¹¹⁴ Jeden z reliéfů na zvonu vyobrazuje klečící apsaru¹¹⁵ v letu.

Obrázek 20: Diamantové hory od Čöng Söna – linie přírodní (vlevo)

Obrázek 21: *The Korean Use of Color* od Kwon Mjöngkwanga – linie kruhová (uprostřed)

Obrázek 22: Apsara v letu na Zvoně krále Söngdöka – linie pi (vpravo)

A nakonec jsou typické nejrůznější **linie, které se objevují v kaligrafii**. Kaligrafii „tvoří ručně psaná písma a expresivní typografie“ (Dabner, Stewart a Zempel, 2014, s. 62). Od typografie se liší tím, že je proměnlivá a záleží pouze na kaligrafovi, jak jednotlivý znak v danou chvíli vyjádří.¹¹⁶ Korejská kaligrafie *söje* (서예), která se do Koreje dostala z Číny ve 2. až 3. století n. l., využívá jak čínských znaků, tak v moderní době často korejské abecedy *hangül* (한글). Běžně se rozděluje na pět stylů kaligrafie: tři styly zvané *häso* (해서), *hängsö* (행서), a *čchosö* (초서), které se v Koreji používají v každodenním životě, a dva další, ornamentální, styly *čönsö* (전서) a *jesö* (예서). Standardní styl *häso* je typický pro své rovné tahy. Využívá se v tisku a je hlavním stylem vyučovaným ve školách. *Hängsö* je styl úřednický, dá se také nazvat jako polokurzíva. Tak jak u *häso* jsou tahy rovné, ale konce tahů směřují tam, kde začíná nový tah. Štětec se při tomto stylu zvedá, ale jelikož je jeho psaní rychlé, mohou jednotlivé tahy spojit tenké linie. U stylu *čchosö* se již tahy spojují, jelikož se štětec při psaní nezvedá z papíru. Proto se tomuto stylu také říká *tráva*, jelikož připomíná trs trávy. Tyto tahy ovšem nejsou ve standardním stylu, ale jsou zjednodušenou verzí ornamentálních stylů kaligrafie, které mají zejména ozdobnou hodnotu. Jedním z nich je *čchönsö* neboli pečetní styl. Znaky jsou jednoduché a zakřivené, upravené na piktogramy tak, aby byly snadno

¹¹⁴ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 88.

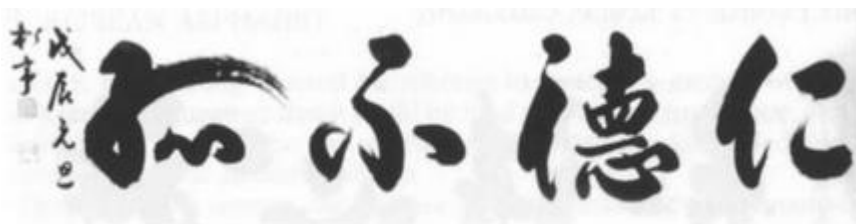
¹¹⁵ Apsary jsou bytosti, podobné západním vilám, z indických mýtů. Často jsou vyobrazeny na buddhistických malbách či sochách. ((IZ) Apsaras)

¹¹⁶ (IZ) Kaligrafie.

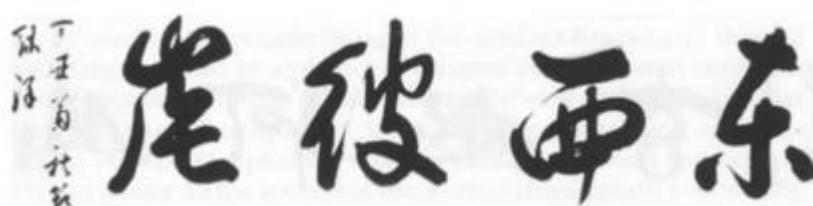
zapamatovatelné. Posledním ornamentálním stylem je *jesŏ*, který využívá více rovných tahů než *čchŏnsŏ*.¹¹⁷ Příklady všech těchto stylů je možné vidět na obrázcích č. 23 až 27.

Obrázek 23: Standardní styl hăŏsŏ (autor Pak Kyŏngnă)

Obrázek 24: Polokurziva hăngsŏ (autor Kim Sangju)

Obrázek 25: Styl čchosŏ (autor Pak Kyŏngnă)

Obrázek 26: Pečetní styl čchŏnsŏ (autor Kim Hangi)

Obrázek 27: Ornamentální styl jesŏ (autor Kim Hangi)

Linie, které by potenciálně mohly být tradičními prvky v grafickém designu, jsou dle Shin Jungyuna prohnuté linie. První jsou **jemně prohnuté linie**, které je možné vidět

¹¹⁷ MULLANY, F. Symbolism in Korean Ink Brush Painting, s. 9-12.

u střech tradičních korejských domů *hanok* (한옥). U oděvů bychom tyto jemné linie mohli hledat zejména u rukávů ženského *hanboku* a obuvi s prohnutými špičkami. Druhým typem jsou **silně zaoblené prohnuté linie**, jež můžeme najít u více zdobených korejských domů. Také by bylo možné je najít např. v malbách stromů či v různých výrobcích jako jsou vějíře apod. Co se týče třetího typu linie, ta je zatočena **prostorově** a hledali bychom ji u řemeslných výrobků, jako jsou např. keramické vázy *mäbjöng* (매병).¹¹⁸

Obrázek 28: Tradiční korejská obuv (vlevo)

Obrázek 29: Hanok – jemně zatočená linie na střeše (druhý zleva)

Obrázek 30: Vëjirë – ostře zatočená linie (druhý zprava)

Obrázek 31: Celadonová váza – geometrická linie (vpravo)

3.3 Prázdnota

Dalším z často uvádëných tradičních prvkü je *jöbäk* (여백), což můžeme překládat jako prázdný prostor nebo přímo prázdnota. V designu se jedná o tzv. „bílý prostor“ či „negativní prostor“, čímž se myslí „prázdná plocha obklopující pozitivní tvar“ (Hashimoto, 2010, s. 35). Obecnëji by se pozitivní tvar mohl také nazvat obrazcem a negativní prostor pozadím.¹¹⁹ Jedná se tedy místo na plakátu, které zůstalo nevybarveno a pomáhá propojit všechny prvky na plakátu, nemusí být však nutně bílé. Korejský *jöbäk* sice vyjadřuje prázdnotu fyzickou, kterou je možné vidët, ale zároveň je to prázdnota, jež je plná významu. Můžeme rozlišit tři typy prázdnoty. První je *mugigjöüi jöbäk* (무기교의 여백) neboli **nezamýšlená prázdnota** čili do jisté míry nevyužitý prázdný prostor, není ho však ani příliš málo, ani příliš mnoho. Místo, které zůstalo prázdné, do celého díla zapadá a kontrastuje s tím, co je na plakátu vyobrazeno. Od díla je potřeba si podstoupit a vnímat tuto prázdnotu z dálky. Tento typ prázdnoty se zřejmě nejvíce přibližuje právě k primární funkci negativního prostoru. Dalším typem je **nepravá prázdnota** (허의 여백, *höüi jöbäk*). Je to prázdný prostor, který autor cílenë nechává prázdný, což působí

¹¹⁸ SHIN, J. Korean cultural characteristics and graphic design, s. 28.

¹¹⁹ HASHIMOTO, A. Velká kniha digitální grafiky a designu, s. 35.

dojem, že něco bylo ukryto před lidským zrakem. Tento pocit z prázdného prostoru je umocněn využitím barev, jež nejsou tolik výrazné. Posledním typem je **prostá prázdnota** neboli *sobakŭi jŏbäk* (소박의 여백). Dalo by se říct, že je protikladem *hŏŭi jŏbäk*. Takový prázdný prostor je přirozený a jednoduchý, vyjadřující krásu, avšak nic neskrývající.¹²⁰

Obrázek 32: Plakát od Pjŏn Čchusŏka – nezamýšlená prázdnota (vlevo)

Obrázek 33: Plakát od Kim Čsŏnga – nepravá prázdnota (uprostřed)

Obrázek 34: The beauty of Korea od Kim Hjŏna – prostá prázdnota (vpravo)

3.4 Humor

Korejské umění má i typickou náladu či humor *iksal* (익살), který je dalším prvkem, na který je možné narazit také u grafického designu. Korejci vždy dbali na propojení s přírodou a je možné si všimnout, že se vždy snažili o její přirozené vyobrazení. V obrazech, keramice či jiných výrobcích krásu není zbytečně přehnaná, a i ošklivé věci mohou být považovány za krásné. V umění je také často vyobrazená jistá dětinskost a nevyspělost až nevinnost. Příkladem může být obr. 35, kde tygr kouří dýmku¹²¹.

Obrázek 35: Obraz od Kim Mjŏngsuka

¹²⁰ LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 89.

¹²¹ Jedná se také o frazém. Korejské pohádky velmi často začínají slovy „Když ještě tygři kouřili dýmku...“ ve smyslu „velmi, velmi dávno“.

V neposlední řadě by měla taková díla přinášet jisté potěšení a probudit naše smysly. To může být dosaženo nejen pomocí základních barev, ale také díky zakomponování fantazie a přehnanosti. Obecně se dá říct, že *iksal* popisuje život Korejců v minulosti, kdy žili v harmonii s přírodou.¹²²

3.5 Korejská abeceda *hangŭl*

Mluvíme-li o korejském jazyce či Koreji obecně, nemůžeme opominout jako jejich hlavní symbol korejskou abecedu *hangŭl*. Tato abeceda byla vytvořena v roce 1443 králem Sedžongem Velikým¹²³. Je tedy pravděpodobné, že *hangŭl* bude mít svou významnou roli i v jihokorejském grafickém designu a designéři s ním budou chtít aktivně pracovat. Můžeme jej také považovat jako jednu z typických korejských linií.

Designér, který zřejmě nejvíce využíval v typografii *hangŭl*, je An Sangsu (안상수, nar. 1952)¹²⁴. Ten se ve svých projektech snažil „vizualizovat typ korejských psaných znaků v každodenních předmětech, které se nacházejí kolem nás“¹²⁵ (Kim, 2003, s. 197). Jedno z jeho typografických děl¹²⁶ se konkrétně zaměřilo na souhlásku *o* (이웃, *iūt*) a samohlásku *o* (오, o). Souhlásku *o* vyjádřil pomocí předmětů jako je „víko na nádobu na vodní pumpu, ozubené kolo a tesařský pilový kotouč“¹²⁷ (Kim, 2003, s. 197). Avšak samohláska *o* je vyjádřena nejasně, pomocí eliptického tvaru. Snaží se také oddělit hlásky, které jsou v jedné slabičné jednotce, od sebe a posílit tak jejich schopnost fungovat samostatně a zvýraznit jejich funkci jakožto fonogramu.¹²⁸

An Sangsu kromě toho vytvořil hned několik typů písma pro *hangŭl*. Jeden z nich je pojmenován *Ahnsangsoo* po samotném designérovi. *Ahnsangsoo* je chválen za svůj moderní vzhled, ale zároveň je stále přirozený.¹²⁹ Typicky je možné korejskou slabiku zapsat do čtverce tak, aby byly jednotlivé souhlásky a samohlásky symetricky rozloženy. Zejména u slova květina 꽃 (*kkot*) na obrázku č. 36 si můžeme všimnout, že samohláska

¹²² LEE, J. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression, s. 89-91.

¹²³ Sedžong Veliký (세종대왕, 1397-1450) je čtvrtým králem Čosŏnu, kterému vládl mezi lety 1418 až 1450. Je jedním z nejvýznamnějších korejských panovníků. Podporoval kulturní i vědecký rozvoj a za jeho vlády země ekonomicky rostla.

¹²⁴ An Sangsu je jihokorejský designér, zakladatel studia *Angŭrŏpchiksŭ* (안그래픽스) či Angraphics. Viz podkapitola 5.10.

¹²⁵ „...to visualize the typeness of Korean written characters in everyday objects found around us.“

¹²⁶ Název díla zní: Hangul - <Seoul> -1999-Letter work-“o” x 3-“o” x 1.

¹²⁷ „... a lid for a water pump container, a three-cogwheel gear and a carpenter's circular saw blade.“

¹²⁸ KIM, M. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese Designers, s. 197-198.

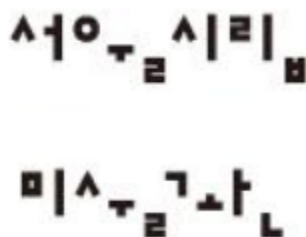
¹²⁹ (IZ) FU, Florence. From the Collection: Ahn Sang Soo and AG Typography Institute.

ㅊ a souhláska ㅊ (치읓, *čchiūt*) jsou umístěny více na pravou stranu tak, že nepřesahují mezeru mezi zdvojenou souhláskou ㅊ (쌍기역, *ssangkijök*).

Obrázek 36: Typ písma Ahnsangsoo z roku 1991, postupně od tenkého, středního a tlustého

Dalším typem písma od An Sangsua je typ *Isang* nazvaný podle slavného korejského básníka I Sanga (이상, 1910-1937). Zde jsou slabiky rozděleny na části (tzv. 풀어 쓰기, *pchurō ssūgi*). Samotný text pak vypadá jako notový zápis či jako by vál ve větru. Na obrázku níže je napsán text 서울 시립 미술관 (*Sōul sirip misulgwan*, Soulské muzeum umění).¹³⁰

Obrázek 37: Příklad typu písma Isang

Dnes se *hangŭl* v plakátech, často spolu v kombinaci s latinkou, využívá nejfrekventovaněji. Nicméně během japonské kolonizace byl *hangŭl* v reklamních plakátech využíván spíše méně, často pouze jako doplnění japonských znaků, které byly výraznější, jak ilustruje výše uvedený obrázek 7. Avšak uchovaly se z této doby i plakáty, u kterých byl využit pouze *hangŭl*. Příkladem může být plakát z 20. let 20. století pro

¹³⁰ (IZ) FU, Florence. From the Collection: Ahn Sang Soo and AG Typography Institute.

Kjõngsõgské textilie (경성방직, *Kjõngsõng pangdžik*) na obr. č. 38, na kterém žena v *hanboku* drží v rukou látku – propagovaný produkt.¹³¹ Text okolo ženy zmiňuje, že tato bavlněná látka je levná, pevná a ta nejlepší v Čosõnu.

Obrázek 38: Plakát pro Kjõngsõgské textilie

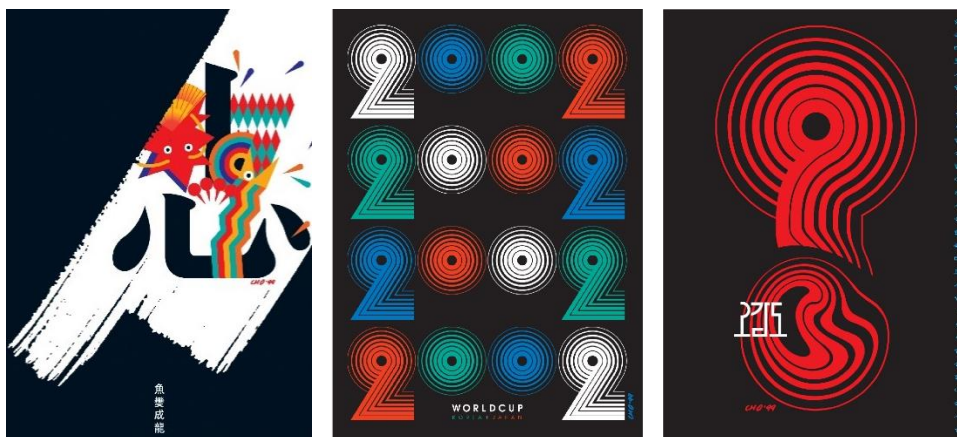
3.6 Japonský vliv na jihokorejský grafický design

Od roku 1910 až do roku 1945 byla Korea japonskou kolonií. Je tedy zřejmé, že by korejský grafický design ve svých počátcích mohl být Japonskem ovlivněn také tím, že první grafičtí umělci studovali v Japonsku. Jak bylo zmíněno v podkapitole 3.5, u reklamních plakátů docházelo k využití stejného v Japonsku použitého plakátu, pouze byl přidán text v *hangŭlu*. Je ovšem možné najít prvky, jež se objevovaly jak u děl japonských designérů, tak v designu Jihokorejců, aniž by docházelo k využití toho stejného plakátu pouze s přidaným textem. Japonsko ovlivnilo také ilustrace použité k tvorbě plakátů. Japonské tahy bývají jemnější a tenčí, a to je také případ plakátů, které se v této době vystavovaly v Koreji.¹³² Objevují se však v korejském grafickém designu japonské prvky i poté, co byla Korea osvobozena?

¹³¹ PARK, A. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters, s. 231.

¹³² Ibid., s. 234.

Jedním z typických prvků pro japonský grafický design je využití tmavého pozadí, na kterém je pak umístěný světlý či bílý objekt nebo text. Něco podobného je běžné pro japonské hudební drama *nó*, kdy herci mají výrazné barevné oděvy a masky, zatímco pozadí jeviště je spíše tmavší barvy.¹³³ Tyto prvky se ale objevují i u korejských grafických designérů, jako je např. Čo Jöngdžä¹³⁴. Ten je považován za jednoho z nejvýznamnějších designérů, již výrazně přispěli rozvoji jihokorejského grafického designu. Kim Min-Soo ve své práci upozorňuje na to, že i Čo Jöngdžä u některých děl využíval tmavého pozadí, na něž umístil světlé či bílé prvky.¹³⁵ To je možné vidět u plakátů na obr. 39 až 40. U plakátu na obrázku č. 39 došlo kromě využití černého pozadí také k použití podobného typografického stylu jako u japonských designérů Ikkoa Tanaky nebo Hiromua Hary. Nejpodobnější je plakát od Hiromua Hary, na kterém se nachází čínský znak 少 (znamená malý, v korejské výslovnosti *so*). „Hara rozkládá čínský znak ... na jednotlivé tahy štětcem, a nakonec je rekonstruuje do podoby lidské tváře.“¹³⁶ (Kim, 2003, s. 188-189) K tahu v místě úst přidal také japonskou květinu, čímž vyjádřil japonský úsměv. Čo Jöng-džä zde (obr. 39) využil stejné typografické techniky.¹³⁷

Obrázek 39: 忠 Text Diagrams (2000) od Čo Jöng-džäa (vlevo)

Obrázek 40: 2002 World Cup Poster (1999) od Čo Jöng-džäa (uprostřed)

Obrázek 41: Série plakátů Pět smyslů (오감도, Ogamdo) – Otazník (1999) od Čo Jöng-džäa (vpravo)

¹³³ KIM, M. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese Designers, s. 175.

¹³⁴ Čo Jöng-džä (조영재, 1935-2019) byl jihokorejským grafickým designérem a čestným profesorem Soulské státní univerzity. Patřil do první generace designérů v Korejské republice, která působila od 60. let 20. století.

¹³⁵ KIM, M. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese Designers, s. 188.

¹³⁶ „Hara breaks down the Chinese character ... to its individual brush strokes, and finally reconstructs them into an image of the human face.“

¹³⁷ KIM, M. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese Designers, s. 189.

Obr. 40 vyobrazuje plakát vytvořený při příležitosti Mistrovství světa ve fotbale 2002, které se konalo v Jižní Koreji a Japonsku. Kazumasa Nagai i Yusaku Kamekura ve svých designech využívali geometrických tvarů, kdy v plakátě pro firmu Nikon Nagai použil kruhy. Čo Jōngdžä taktěž využil geometrických tvarů a kruhů ve svých plakátech jak pro MS ve fotbale či jiné komerční plakáty.¹³⁸

Dle Kim Min-Sooa jihokorejští designéři začínají od 80. let 20. století upouštět od technik typických pro japonský grafický design a pokouší se sami experimentovat. Inspirují se jinými filozofickými směry a principy, které v Japonsku nejsou tak prominentní, jako jsou živější barvy, „dobře strukturovaná obrazová prostorová kompozice“ (Kim, 2003, s. 203) a využití tradičních motivů.¹³⁹

¹³⁸ KIM, M. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese Designers, s. 191.

¹³⁹ Ibid., s. 203.

4 Severokorejský grafický design

Přestože se tato práce zaměřuje na jihokorejský grafický design, domnívám se, že je vhodné věnovat jistý prostor i severokorejským plakátům. Východisko severokorejských a jihokorejských plakátů je až do konce japonské okupace stejné, avšak následující vývoj je velmi odlišný a specifický.

Vzhledem k politickému systému, který funguje v KLDR, se dá očekávat, že umění a také plakáty mají nejčastěji společenskou funkci. Plakáty, na které lidé naráží nejčastěji, jsou propagandistické plakáty (선전화, *sōndžōnhwa*). Tato díla připomínají propagandistické plakáty tvořené v bývalém Sovětském svazu či v Čínské lidové republice. Jsou tedy ovlivněna zcela jinými principy, než jihokorejský plakát zaměřený spíše na USA a Západní země. Navázáním na sovětskou tvorbu se i v KLDR nejvíce podporoval tzv. socialistický realismus, který se využívá k hlásání úspěchů země. Nicméně plakáty, které by měly povzbuzovat pracující, nejsou to jediné, co severokorejští umělci tvoří. Je možné narazit i na umění a grafický design, kde jsou dominantou severokorejské hory a příroda či jiná významná místa, jak ukazuje např. obr. 42.¹⁴⁰

Obrázek 42: Borovice na hoře Mjohjang od Čōng Čchangma

Kim Ilsōng (김일성, 1912-1994), věčný prezident KLDR, prohlásil, že korejská malba *chosŏnhwa* (조선화), která se vyvinula z korejských tušových maleb, dokáže nejlépe vyjádřit emoce a potřeby korejského lidu. Vlastnosti *chosŏnhwy* jsou „jasnost, kompaktnost a jemnost“ (Heather a De Ceuster, 2008, s. 11). Prvky typické pro *chosŏnhwu* se promítly i do severokorejských plakátů. Kromě toho tyto plakáty musí být srozumitelné a poučné tak, aby lidé předávané zprávě ihned porozuměli a chtěli začít

¹⁴⁰ HEATHER, D. a K. DE CEUSTER. North Korean Posters: The David Heather Collection, s. 9-11.

jednat. Plakáty proto velmi často obsahují krátké fráze, kterými se zprostředkovávají hesla a nařízení vlády. Aby nebylo možné text na plakátu přehlédnout, velmi často je fráze oddělena od samotné malby a je umístěna na bílé pozadí, avšak někdy je text umístěn i přímo na obrázek. Postavy na plakátech se typicky dívají vzhůru a jsou vzpřímené – naznačuje to sebejistý pohyb vpřed. Je ovšem možné na plakátech vidět i skupiny postav, kdy první z nich stojí mírně vepředu a dav za sebou povzbuzuje, či postavu, která se na příjemce zprávy přímo dívá a ukazuje na něj. Protiamerické plakáty většinou ukazují Severokorejce jako ty, kteří mají navrch a jsou na plakátu výraznější. Vyobrazení američtí vojáci jsou často vystrašení a neupravení. Severokorejky jsou často vyličený jako baculaté ženy v domácnosti či na poli se šťastnými výrazy na tváři. Postavy na plakátech také mívají oblečení a náradí, které by se od jejich pracovní pozice očekávalo. Vojáci mají vždy helmy a zbraně, horníci mají ochranné pracovní přilby a náradí, farmářky mají šátek přes hlavu a v ruce svazek obilí či rýže a vědci mají bílé pláště. Na plakátech nicméně nebývají vyobrazení samotní vůdci KILDR.¹⁴¹

Obrázek 43: Plakát podporující zvýšení chovu zvířat pomocí navýšení množství pastvin (vlevo)

Obrázek 44: Plakát, který podporuje růst uhelné produkce pomocí porovnání s vojáky (uprostřed)

Obrázek 45: Plakát hlásající, aby Severokorejci byli železnými pěstmi, které potrestají nepřátele (vpravo)

Přestože styl zůstává většinou stejný, samotný obsah děl a vizuální elementy se od doby vzniku KILDR postupně měnily. Tvorbu zejména propagandistických plakátů ovlivňovala politická či ekonomická situace v zemi. V období od osvobození Koreje po konec korejské války v roce 1953 se socialistické umění do země teprve dostávalo a otvíraly se školy, kde se mohli budoucí umělci vzdělávat v tomto směru. Před válkou

¹⁴¹ HEATHER, D. a K. DE CEUSTER. North Korean Posters: The David Heather Collection, s. 11-15.

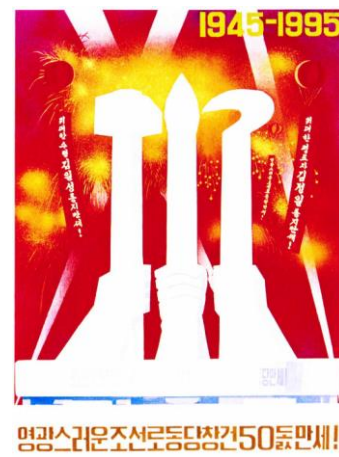
plakáty oslavovaly vznik Korejské strany práce a podporovaly zemědělství. Během války povzbuzovaly severokorejský lid v boji, ale také hlásaly znovusjednocení obou Korejí. V dalším období do roku 1966 se země vzpamatovala z války a snažila se o obnovu a ekonomický růst. Mnoho plakátů propaguje Korejskou stranu práce a další vyobrazují farmáře a manuální pracovníky jako nejdůležitější prvek pro revoluci. Od roku 1967 je možné vidět ovlivnění ideologií *čučche* (주체). Plakáty tak vyobrazovaly ideologické myšlenky a podporovaly technologii a kulturu. Postavy na nich drží např. knihy Kim Ilsonga nebo se na nich objevují slogany, které hlásají dlouhotrvající socialistický režim. Plakáty také podporují ekonomické plány, které vláda schválila – když se jednalo o sedmileté ekonomické plány, na plakátu byla výrazná např. právě číslice sedm. V období od roku 1983 do roku 1993 je prominentní tzv. „průmyslové umění“ – tedy snaha o to, aby estetika průmyslových výrobků odpovídala potřebám lidu. Nicméně díla se v této době věnují každému odvětví rovnoměrně. Objevovaly se opět slogany podporující sjednocení, ale také plakáty, které se týkaly smrti Kim Ilsonga. Propaganda mezi lety 1994 až 2012 se opět zaměřuje na posílení ekonomické síly a soběstačnosti Severní Koreje, ale také na politickou a vojenskou sílu. Také začíná být využíváno digitálních technologií a designéři tvoří nové digitální styly písem a symboly. Od roku 2012 se opět design dostává postupně více do popředí. Kim Čongün jej podporuje organizováním národních výstav.¹⁴²

Obrázek 46: Plakát "Mír musí být chráněn." (vlevo)

Obrázek 47: Plakát "Ať žije sjednocený korejský národ!" (uprostřed)

Obrázek 48: Plakát k oslavě 50. výročí Korejské strany práce (vpravo)

¹⁴² RYU, H. North Korean Politics Promoted North Korean Style Formed by the History of Poster Design: Creation of North Korean Political Propaganda Posters Seen Through Six Eras and Their Characteristics, s. 28-38.

Co se týče barev, nejvýraznější barvou je jistě červená, která se objevuje u plakátů, které sdílejí socialistické myšlenky, severokorejskou ideologii a antiimperialismus (příkladem může být obr. 48). Modrá je dominantní na plakátech, které propagují myšlenku sjednocení obou Korejí (obr. 47). Má vyvolávat pocit míru a souladu. Zlatá barva se pak objevuje na plakátech, které mají ukazovat budoucí slávu a bohatství KLLDR. Pozadí plakátů bývá jednobarevné a minimalistické.¹⁴³ V 60. letech 20. století plakáty neobsahovaly příliš barev, jejich počet byl omezený na maximálně pět barev. Důraz byl dán na kontrast mezi pozadím a písmem na plakátu. Během ekonomické krize v 90. letech jsou u politických plakátů využívány spíše pastelové barvy.¹⁴⁴

Umělecká díla jsou v Severní Koreji tvořena např. v uměleckém studiu Mansudä (만수대창작사, *Mansudä čchangdžaksa*) v Pchjŏngjangu. Zde také designéři tvoří propagandistické plakáty. Plakáty jsou buďto tištěné nebo malované. Někdy je potřeba vyvěsit plakáty velkých rozměrů, ale tyto plakáty je obtížné vytisknout, protože nejsou k dispozici dostatečná tiskařská zařízení. Proto se plakáty malují ručně.¹⁴⁵ Nicméně uměleckých studií je v KLLDR více a většina z nich má přímo oddělení pro tvorbu plakátů a jejich designů.¹⁴⁶

¹⁴³ HEATHER, D. a K. DE CEUSTER. North Korean Posters: The David Heather Collection, s. 14-15.

¹⁴⁴ RYU, H. North Korean Politics Promoted North Korean Style Formed by the History of Poster Design: Creation of North Korean Political Propaganda Posters Seen Through Six Eras and Their Characteristics, s. 37-38.

¹⁴⁵ KIM, S. Rethinking North Korean Posters in a Contemporary World, s. 30.

¹⁴⁶ HEATHER, D. a K. DE CEUSTER. North Korean Posters: The David Heather Collection, s. 12.

5 Jihokorejské plakáty v ČR

Přestože se v teoretické části věnuji i jihokorejskému grafickému designu obecně, hlavním zaměřením praktické části jsou plakáty – jedna z jednodušších, ale důležitých forem grafického designu. Nejprve se zaměřuji na muzea a galerie v České republice a jejich online sbírky, kde jsem plakáty či jiná díla od jihokorejských designérů hledala. Mnoho z menších českých institucí se na mezinárodní umění a grafický design nezaměřuje. Z těch, které by podle popisů a zveřejněných sbírek mohly vlastnit jihokorejské plakáty, jsem elektronicky kontaktovala Národní muzeum, Národní galerii, Uměleckoprůmyslové museum v Praze a Moravskou galerii v Brně.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze sice má sbírku užité grafiky, jejíž součástí je sbírka plakátů a obrazů, od jihokorejských autorů ovšem žádné plakáty nevlastní.¹⁴⁷ Národní muzeum v Praze taktéž nemá žádné korejské plakáty ve sbírce, jihokorejské předměty se do muzea dostávají až od 90. let a jedná se spíše o ukázky oděvů.¹⁴⁸ V Národní galerii v Praze je možné v archivu dohledat plakáty, které byly vytvořeny pro výstavy konané v ČR. Pouze u jednoho z plakátů (konkrétně se jedná o plakát k výstavě současného korejského umění, která se konala na zámku ve Zbraslavi mezi lety 1998 až 1999) lze mluvit o tom, že byl „vytvořen“ jihokorejským autorem. Na plakátu se nachází obraz od malíře Pak Hangnjula (박항률)¹⁴⁹ s názvem *The Temptation of Candlelight* z roku 1998.¹⁵⁰ Tato výstava se konala u příležitosti výročí 50 let od vyhlášení Korejské republiky. V případě, že by se braly v potaz i tyto typy plakátů, které byly vytvořeny pro propagaci výstav se zaměřením na korejskou kulturu, avšak nejedná se o díla jihokorejského designéra, je možné jich v ČR nalézt větší počet.

Nejvíce plakátů, 59 kusů od patnácti jihokorejských grafických designérů, je ve vlastnictví Moravské galerie v Brně, kde jsem si plakáty prohlédla také osobně během badatelských návštěv. Tato galerie vznikla v roce 1961, kdy se sloučily dvě instituce – Uměleckoprůmyslové museum a obrazárna Moravského muzea. Galerie je druhým největším muzeem umění v ČR a dlouhodobě se zabývá grafickým designem. Sbírkou grafického designu obsahuje nejen české plakáty, ale také díla designérů z celého světa.¹⁵¹

¹⁴⁷ Zjištěno z komunikace s PhDr. Lucií Vlčkovou, Ph.D. (20.9.2022).

¹⁴⁸ Zjištěno z komunikace s Mgr. Adélou Tůmovou (3.10.2022).

¹⁴⁹ Pak Hang-njul, narozený v roce 1950, je jihokorejským malířem a básníkem. Proslavily jej portréty vyobrazující květiny a ptáky. ((IZ) 박항률)

¹⁵⁰ Zjištěno z komunikace s Mgr. Markétou Kudláčkovou (22.9.2022).

¹⁵¹ MELKOVÁ, R. Filmový plakát do roku 1945 ve sbírkách Moravské galerie v Brně, s. 7.

Od roku 1963 se v galerii pravidelně koná Mezinárodní bienále grafického designu. Toto bienále má různá témata a dříve se střídalo zaměření na plakát, koordinovaný vizuální styl a reklamní grafiku s tématem věnovaným grafickému designu a písmu v knihách, časopisech, novinách a nových médiích.¹⁵² V posledních letech se ale volila i jiná témata, jako např. v roce 2014, kdy byl tématem „Grafický design, vzdělávání a školy“. Poslední ročník byl 28. v pořadí a uskutečnil se v roce 2018, jelikož následující ročník, který by se uskutečnil v roce 2020, byl zrušen kvůli pandemii covidu-19. Tento 28. ročník Mezinárodního bienále grafického designu Brno se zaměřoval na grafický design vytvořený mezi lety 2015 až 2017.¹⁵³ V budoucnu se zřejmě již další ročníky této kulturní události nebudou konat prezenčně a událost se kvůli udržitelnosti či ekonomickým důvodům přesune do online prostoru.¹⁵⁴

Autor	Počet plakátů
Park Kum-jun	20
Hong Sungil	7
Kim Sang-rak	7
Hong Dong-sik	5
Oh Chi Gyu	4
Sun Byoung Il	4
Bae Sung-eic	2
Kim Hong	2
Kim Sung-jae	2
Ahn Sang-su	1
Cho Dong-Up	1
Han Seung-min	1
Kim Do-hyung	1
Kwon Sungyeon	1
Lee Yong	1
Celkem: 15	Celkem: 59

Tabulka 1: Seznam designérů a počet plakátů v Moravské galerii v Brně

V tabulce č. 1 je možné vidět všechny autory, jejichž plakáty se ve sbírce Moravské galerie nacházejí, a také počet oněch plakátů. Jihokorejští designéři se bienále účastní pravidelně již od roku 1990 a to v obou zmíněných kategoriích. Ovšem ne všechna díla, která byla na bienále vystavena, se do sbírky grafického designu zařadila. Důvodem může být to, že autor požádal o navrácení plakátů po výstavě. Další příčinou může být

¹⁵² (IZ) Mezinárodní bienále grafického designu.

¹⁵³ (IZ) Mezinárodní soutěžní přehlídka.

¹⁵⁴ (IZ) URBAN, Tereza. Nezodpovědný krok. Bude nám chybět. Grafici reagují na rozhodnutí Moravské galerie zrušit Bienále grafického designu.

také to, že plakáty ještě nebyly zpracovány, a tak nemohly být do sbírky zařazeny, nicméně v následujících letech je bude možné ve sbírce nalézt. Také nastala i opačná situace – plakát ve sbírce zařazený je, ale na bienále vystaven nebyl. Takové dílo bylo na bienále zasláno, ale nebylo vybráno a zařazeno mezi výstavní díla. Jelikož ale zasláná díla už většinou zůstanou v galerii, kurátorka se může rozhodnout, zdali díla i přesto do sbírky zařadí.¹⁵⁵

5.1 Park Kum-jun

Nejvíce zastoupeným grafickým designérem v Moravské galerii v Brně je Pak Kūmdžun (박금준), kterého ve sbírce můžeme nalézt pod jménem Park Kum-jun¹⁵⁶. Tento jihokorejský designér se narodil v okrese Hānam v roce 1963 a na Univerzitě Hongik (홍익대학교, *Hongik tǎhakkjo*) v Soulu vystudoval průmyslový design a reklamu a PR. Pracoval v marketingové firmě Cheil Worldwide (제일기획, *Čeíl kihök*), ale v roce 1998 založil svou vlastní agenturu 601bisang (601 비상), která je aktivní dodnes a získala několik ocenění. Je možné zmínit např. cenu Red Dot Agentura roku 2012 za filozofický přístup a práci s tématy, jako je příroda a kulturní tradice¹⁵⁷, či jednu z posledních získaných cen Mercury Excellence Awards 2020/2021.^{158,159} 601bisang se také snaží „propagovat výuku designu skrze soutěže uměleckých knih“¹⁶⁰ (Daab, 2008, s. 13). Dnes je jednou z nejvýznamnějších designových agentur v Jižní Koreji. Pak Kūmdžun se účastní výstav po celém světě, ve střední Evropě se také účastnil např. Triennale plakátu ve slovenské Trnavě či Posters and designers na Poster Biennale ve Varšavě. V Brně od něj nalezneme celkem 20 plakátů.

Nejnovější plakát, který má galerie ve vlastnictví, se jmenuje *Kim You-Chul: A Thousand of Wind* (천개의 바람, *Čchǒngǎüi param*) z roku 2016 a byl získán na 28. ročníku bienále v roce 2018. Kim Ju-čchöl (김유철)¹⁶¹ vydal báseň *Čchǒngǎ üi param* a sbírku básní se stejným názvem v roce 2015. K napsání této básně se inspiroval na ostrově

¹⁵⁵ Zjištěno z komunikace s kurátorkou sbírky grafického designu Moravské galerie v Brně PhDr. Martou Sylvestrovou (2.4.2022 a 19.4.2022).

¹⁵⁶ Pod tímto jménem autor zasílá svá díla do galerie a je pod ním také veden. V případě Pak Kūmdžuna můžeme jeho plakáty najít také pod jménem Kum-jun Park, kdy došlo k prohození jména a příjmení – příjmení je tedy až na druhém místě.

¹⁵⁷ (IZ) 601bisang.

¹⁵⁸ (IZ) About 601 BISANG.

¹⁵⁹ (IZ) 박금준.

¹⁶⁰ „...promoting design education through art book competitions...“

¹⁶¹ Kim Ju-čchöl je jihokorejský básník, který se narodil v roce 1960 v Soulu a vyrostl v Pusanu. Píše pro křesťanské zpravodajství *Katchollik njusŭ čigŭm jŏgi* (가톨릭뉴스 지금여기). Vydal dvě sbírky básní – *Kŭdǎjŏnnajo* (그대였나요) a již zmíněnou *Čchǒngǎ üi param*.

Čedžu (제주도), kdy se během větrného dne procházel v horách. Ve větru cítil svobodu i naději, ale také tušil, že i vítr musí jednou přestat foukat.¹⁶² Sám Pak Kūmdžun, který se právě touto básní inspiroval, popisuje své grafické dílo takto:

*„Toto dílo je ztělesněním básně Tisíc větrů od Kim Ju-čchōla. Každá sloka je přivedena k životu na jednom plakátu. Metaforické dechy, připomínající vítr, a hravé variace slov představují umělcovo zkoumání formativní krásy básně a malebných charakteristik hangŭlu.“*¹⁶³ (Pak Kūmdžun)

Tento plakát je právě jeden z těch, kde je možné vidět ovlivnění korejskými tradicemi. Nejvýraznější jsou zde tradiční linie a tahy, které jsou typické pro kaligrafii. Jak sám designér zmiňuje, vliv měla na design zejména korejská abeceda *hangŭl*. Při zaměření na plakát je možné si všimnout, že na první pohled náhodné tahy jsou právě písmena abecedy. Nicméně písmena, která byla vyřezána ze dřeva¹⁶⁴, tvoří rovné linie poskládané dohromady, čímž se liší od typických kaligrafických linií, které jsou ladné a zaoblené. Písmena doplňují větvičky stromu¹⁶⁵, které pomáhají znázornit onen vítr zmiňovaný v básni. Zřejmě nejvýraznějším slovem je na tomto plakátu 바람 (*param*) neboli vítr, které se nachází uprostřed plakátu. Kolem tohoto slova je možné rozpoznat i další slova, společně tvořící jednu sloku básně 그 바람마다/진정, 바람이 있기를 (*Kū parammada/čindžōng, parami itkirŭl*)¹⁶⁶. Autor také využívá vlastností *hangŭlu* při umístování jednotlivých slov na plakát. U slova *param* v horní části plakátu inovativně využívá finální koncovku *m*, na kterou napojuje slovo *mada* (마다).

¹⁶² (IZ) 윤성효. <천개의 바람> 김유철 시인 '경남민족예술인상' 수상.

¹⁶³ „This work is an embodiment of a poem A Thousand of Wind written by Kim You-chul. Each stanza is brought to life in one screen. The metaphorical breaths, reminiscent of wind, and the playful variations of words represent the artist's exploration of formative beauty of the poem and picturesque characteristics of Hangeul.“

¹⁶⁴ 28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, s. 132.

¹⁶⁵ Ibid., s. 132.

¹⁶⁶ Tu můžeme volně přeložit jako „Necht' se s každým větrem vítr zklidní“.

Obrázek 49: Kim You-Chul: *A Thousand of Wind* od Park Kum-juna

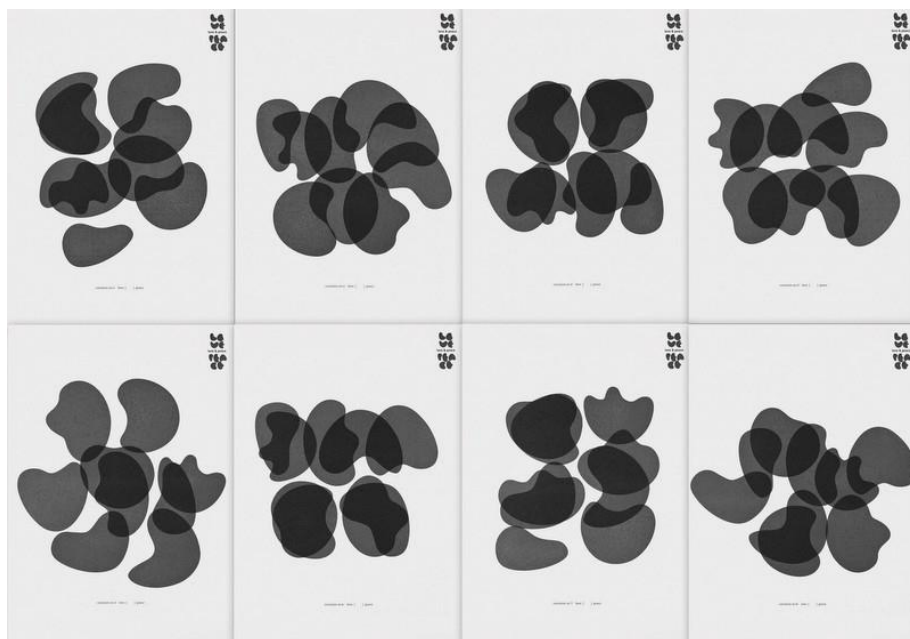
Čeho si není možné všimnout pouze z fotky plakátu, je využití tradičního korejského ručně vyrobeného papíru *handži* (한지) pro výrobu tohoto plakátu. Ten se vyrábí z lýka stromu morušovníku. Lýko se několik hodin vaří a pak se k němu přidají stonky sóji a pohankové slupky. Po vybělení se směs zbaví nečistot a smíchá s lepidlem. Poté se nanese na rohože, kde se listy vylisují. Následně je potřeba papír vysušit.¹⁶⁷ Pro tohoto designéra je tisk na *handži* typický, a využívá jej i u jeho starších plakátů či kalendářů.

Od roku 2012 má galerie ve své sbírce sérii plakátů *Love & Peace* z roku 2009 vytvořenou pro Galerii IANG, která se skládá z celkem 8 děl. Jak název napovídá, tato série vychvaluje lásku a mír. Slova LOVE and PEACE se na plakátech překrývají v osmi různých variacích. Plakát má vyjadřovat harmonii a lásku bez potřeby spolu bojovat. Autor dílo popisuje jako báseň života a přírody¹⁶⁸. Barvy využití u těchto plakátů jsou

¹⁶⁷ (IZ) Ruční výroba papíru v Jižní Koreji.

¹⁶⁸ (IZ) LOVE & PEACE, 2009 > WORKS.

opět pouze bílá a černá. Pozadí je necháno bílé a není ničím vyplněné. Toto prázdné místo je jedním z typických znaků korejského plakátu. Může se jednat o prostou prázdnotu.

Obrázek 50: Série plakátů Love & Peace od Pak Kūmdžuna (2009)

Další sérií plakátů tohoto autora, kterou je možné si v depozitáři galerie prohlédnout, je *화성에서 온 내 친구 – 희.로.애.락*¹⁶⁹ (*Hwasōngesō on čchingu – Hūi.Ro.Ā.Rak*). Tato série obsahuje 4 plakáty, z nichž jsou všechny ve vlastnictví galerie, a každý z nich představuje jednoho „přítele z Marsu“. Jedná se o plakáty *Joy, My Friend from Mars*, *Anger, My Friend from Mars*, *Sorrow, My Friend from Mars* a *Pleasure, My Friend from Mars*. Tato série plakátů byla vytvořena pro bienále designu v Kwangdžu, jehož tématem bylo zamyšlení se nad budoucím životem a hodnotami. Autor se zamýšlí nad tím, jaké emoce by mohl mít člověk, který by v budoucnu žil na Marsu. Každému „příteli z Marsu“ je tak přiřazena jedna lidská emoce. Pak Kūmdžun zde pracuje s přírodními barvami a tradiční korejský papír zalakoval přírodním lakem tak, aby dosáhl textury, kterou by mohl mít povrch Marsu¹⁷⁰. Na každém z plakátů, které je možné vidět níže, je samotná emoce také popsána anglicky a korejsky. Radost je popsána jako „the energy of life that brightens the dark universe with a rainbow“, vztek jako „the never-ending wrath that rocks the abyss of being“, zármutek jako „the teary black hole that engulfs everything

¹⁶⁹ *Kamarád, který přišel z Marsu – radost.vztek.žal.potěšení* (překlad autorky). Slabiky *hwūi, ro, ā* a *rak* vychází z *hanči*, čínských znaků používaných v Jižní Koreji. Tyto znaky je možné vidět přímo na plakátech.

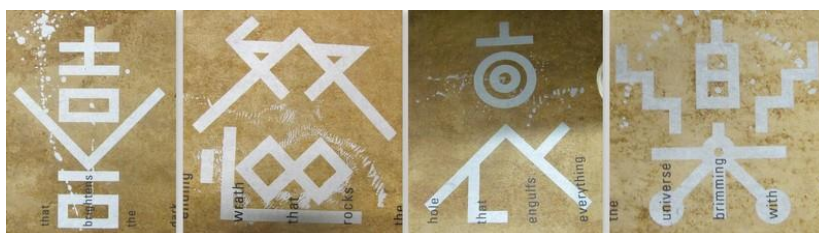
¹⁷⁰ (IZ) 화성에서 온 내 친구 – 희.로.애.락 > WORKS.

including love and trust“ a potěšení jako „the chorus of the universe brimming with waves of warmth and delight“.

Obrázek 51: Série plakátů Hwasongesö on čchingu – Hüi.Ro.Ä.Rak od Pak Kumdžuna (2005)

Každá emoce je také vyjádřena pomocí čínského znaku. Tahy každého znaku působí až futuristicky, což zřejmě mohl být záměr autora, vezmeme-li v potaz téma této série plakátů. Bílé čínské znaky v dolní části plakátu 喜 (喜, *hüi*) pro radost, 怒 (怒, *ro*) pro vztek, 哀 (哀, *ä*) pro smutek a 樂 (樂, *rak*) pro potěšení jsou v tomto pořadí blíže ukázány na obr. 52.

Obrázek 52: Znaky na plakátech Hwasongesö on čchingu – Hwüi.Ro.Ä.Rak

Poslední série plakátů, kterou můžeme v Moravské galerii najít, je *The 10th Anniversary of VIDA K* z roku 2004. Plakáty byly vytvořeny pro Korea Visual Communication Design Festival, který se konal u příležitosti desátého výročí od založení VIDA K. První plakát s názvem *Creative* vyobrazuje velké černé V, jakožto první písmeno VIDA K. Vyjadřuje hrdost a vizionářství této asociace¹⁷¹. Druhý plakát, *Öullim* (어울림) obsahuje velké X, které překrývají tři modré postavy držící se za ruce. X zde značí deset let existence VIDA K. Druhé X na plakátu má symbolizovat stálost designu v dnešním světě a jeho potřebu při komunikaci mezi lidmi¹⁷². *Out, In* je posledním plakátem v této sérii. Designér pracuje s názvem události, pro kterou plakáty připravil, ze

¹⁷¹ (IZ) VIDA K 10 주년 포스터 > WORKS.

¹⁷² Ibid.

kterého vyjmul písmena tak, aby tvořily slova out a in, které pak zvýraznil v oranžové a modré barvě. Tento plakát má „reprezentovat události, které kladou trvalé a zásadní otázky, jako je role asociace a identita komunikačního designu“¹⁷³ (601 BISANG). Jak už je u Pak Kūmdžuna zvykem, i tyto plakáty jsou vytisknuty na korejském papíře *handži*. Výrazná je zde opět černá, nicméně autor využil i oranžové a modré barvy. V pozadí není využita čistá bílá, ale spíše krémová barva.

Obrázek 53: Série plakátů The 10th Anniversary of VIDAK od Pak Kūmdžuna (2004)

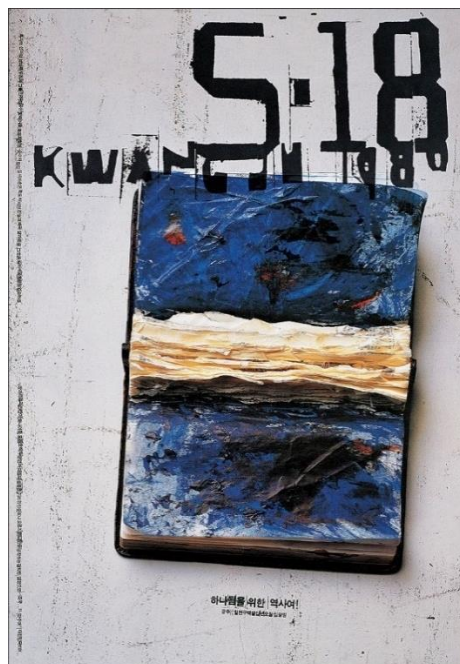
Navíc si v galerii můžeme prohlédnout jednotlivé plakáty *A Drama of „Oullim“*, *For the One...[Kwangju 1980 (5.18)]*, *Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude* či *Together*. Plakát *A Drama of „Oullim“* vyobrazuje rozdělení Koreje na dva státy. Designér využil kinofilmu, aby vyznačil jednotlivé roky od roku 1948 až po rok 2000, kdy tento plakát vznikl. Modré a červené bubliny vyznačují období, kdy docházelo k setkání a výměně informací mezi oběma zeměmi a docházelo tak k harmonii, *ōullim*, na Korejském poloostrově¹⁷⁴.

¹⁷³ „(It) represents events that pose enduring and fundamental questions such as the role of the Association and the identity of communication design.“ ((IZ) VIDAK 10주년 포스터 > WORKS.)

¹⁷⁴ (IZ) A drama of ‘Oullim’, 2000 > WORKS.

Obrázek 54: Plakát A Drama of „Oullim“ od Pak Kūmdžuna (vlevo)

Obrázek 55: Plakát For the One...[Kwangju 1980 (5.18)] od Pak Kūmdžuna (vpravo)

Plakát *For the One...[Kwangju 1980 (5.18)]* se tak jako ten předchozí věnuje historii. Tento plakát byl vytvořen v roce 2000 u příležitosti 20. výročí od povstání v Kwangdžu. To se odehrálo v roce 1980, od 18. do 27. května. Občané protestovali proti stannému právu, které Čön Tu-hwan zavedl, a celkově proti vojenskému vedení, které stálo v čele KR. Celé povstání bylo potlačeno krvavě. Dnes je toto povstání jednou z nejdůležitějších událostí v boji za demokracii v Jižní Koreji.¹⁷⁵ Pak Kūmdžun tuto událost vyjádřil pomocí knihy, ze které jsou vytrženy strany. Kniha se tak dělí na dvě poloviny, které jsou vykresleny modrou barvou. Toto rozdělení autor popisuje pomocí mnoha protikladů – my a oni, sever a jih, demokracie a komunismus, život a smrt a další, které jsou napsány na levém boku plakátu.¹⁷⁶ Na plakátu se také nachází korejský nápis „하나됨을 위한 역사여!“¹⁷⁷, což je možné přeložit jako „Historie pro (naši) jednotu!“. Autor komunikuje myšlenku, že Korea je jedna, což mohou právě i tyto historické události občanům připomenout.

Pak Kūmdžun ve svých designech využívá i dalších korejských tradic a motivů. V designu plakátu *Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude* můžeme vidět vliv korejské tradiční malby, která je zkombinována s kaligrafií, *mundžado* (문자도). Na

¹⁷⁵ (IZ) HAN, C. Kwangju Uprising.

¹⁷⁶ (IZ) 하나됨을 위한 역사여!, 2000 > WORKS

¹⁷⁷ V české vědecké transkripci: *Hanadömül ühan jöksajö!*

znaky, které vyjadřují konfuciánské principy, jsou pak domalovány zvířata, rostliny či jiné korejské symboly.¹⁷⁸ Na tomto plakátě je pomocí černých tahů vyobrazen jeden z těchto principů, čestnost 義 (의, *úi*). Vrchní část radikálu 亠 (양, *jang*) tvoří dva pávi, u kterých se nacházejí dvě komiksové bubliny. Texty v nich zní následovně: „...義 within a worthy man.“ a „between worthy men. 義...“. Ve zbytku znaku jsou vloženy malované květiny, dva domky *hanok* a strom. Pozadí je přírodní barvy, květiny, stromy, zvířata a pávi jsou také zbarveni méně výraznými barvami. Pozornost tak nejvíce upoutají černé tahy znaku 義.

Obrázek 56: Plakát Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude od Pak Kūmdžuna (vlevo)

Obrázek 57: Plakát Together od Pak Kūmdžuna (vpravo)

Posledním plakátem od tohoto designéra (obr. 57), který má Moravská galerie ve své sbírce, je dílo s názvem *Together* z roku 1998. Tento plakát ihned zaujme svým výrazným modrým pozadím a červenými prvky na něm umístěnými, které bychom našli také právě na korejské vlajce. Na plakátu je možné vidět dvě postavy držící se za ruce. Ty jsou vytvořeny pomocí *tchägŭku* a čtyř trigramů¹⁷⁹, které můžeme nejčastěji vidět na jihokorejské vlajce. Pomocí těchto prvků a zvolených barev autor vyjadřuje harmonii a jednotu, jež se ve světě a vesmíru nachází, a odkazuje se opět na *ŏullim*, který je jeho častým tématem.

¹⁷⁸ (IZ) LEE, S. MUNJADO / 문자도 (Painting of Characters).

¹⁷⁹ (IZ) Together, 1998 > WORKS.

5.2 Hong Sungil

Hong Söngil (홍성일)¹⁸⁰ je jihokorejský grafický designér narozený v roce 1967 v Kjöngdžu (경주). Užité umění studoval na univerzitě Kjemjöng (계명대학교) ve městě Tägu a na univerzitě Kungmin (국민대학교) v Soulu poté studoval vizuální design. V doktorském studiu pokračoval na univerzitě Jöngnam (영남대학교) v Kjöngsanu (경산), kde se věnoval výtvarné terapii. Po dostudování pracoval pro společnosti jako je CJ Group (씨제이) nebo Woobang (우방) a také byl součástí odvětví designu v Umělecké asociaci města Tägu (대구미술협회, *Tägu misul hjöphö*). Dnes učí na univerzitě Kjöngun (경운대학교) ve městě Kumi (구미), kde vyučuje design. Jeho díla byla vystavena na bienále v Rusku, kde v roce 2004 získal hlavní cenu, ale také na výstavách na Tchaj-wanu, ve Finsku, v Trnavě na Slovensku či právě v Brně. Ve městě Tägu pořádal v roce 2004 také svou první samostatnou výstavu.^{181, 182}

Jeho díla, jež jsou ve vlastnictví Moravské galerie, se věnují ochraně zvířat. Pouze jeden plakát je pozvánkou na Kjemjöngskou výstavu grafického designu (계명그래픽디자인전) konající se v roce 2002. Jedná se celkem o 7 plakátů.

Obrázek 58: Plakát Save od Hong Söngila (vlevo)

Obrázek 59: Plakát Save the Animal! od Hong Söngila (uprostřed)

Obrázek 60: Plakát Free the Animal! od Hong Söngila (vpravo)

Plakát *Save* (obr. 58) z roku 2005 byl v Brně vystaven v roce 2006. Jedná se o ekologický plakát. Plakát je černobílý, až na slovo *SAVE*, kde je každé písmeno

¹⁸⁰ Ve sbírce je možné jej najít pod jmény Sungil Hong nebo Sung – Il Hong.

¹⁸¹ (IZ) 알라딘: 홍성일.

¹⁸² (IZ) 학부소개 > 교수진소개.

vybarveno jinou barvou, konkrétně zelenou, žlutou, modrou a červenou, a menší, dole umístěné, slovo COMPOSITION. Na bílém pozadí jsou po celém plakátě umístěny části slona, které jsou vybarveny černě. Celý slon je pak poskládán v pravém dolním rohu díla.

V případě plakátu *Save the animal!* (obr. 59), který byl vytvořen pro Ministerstvo životního prostředí KR, je pozadí černé a zvířata jsou vybarvena bíle. Nejvýraznějším prvkem na plakátu je šedě vybarvená lidská ruka držící modré nůžky. Nůžky stříhají žlutého delfína a níže je možné vidět i další odstřížky zvířat jako je medvěd, plameňák a další. Plakáty *Save the Animal!* a *Free the Animal!* jsou zřejmě součástí stejné série plakátů, jelikož černé pozadí je využito i u plakátu *Free the Animal!*. Opakuje se také motiv šedé ruky, která zde tentokrát drží zelenou vidličku. Na vidličku je namotáván, tak jako špagety, nosorožec vyobrazený pomocí červených linií. V pravém dolním rohu je pak možné vidět více zvířat vykreslených bílými tahy, jako je medvěd, plameňák, koala, pštros či klokan.

Obrázek 61: Plakát *Save the Animal* od Hong Söngila (vlevo)

Obrázek 62: Plakát *Save the Animal!!* od Hong Söngila (vpravo)

Následující plakát *Save the Animal* (obr. 61) z roku 2004 vyobrazuje zvíře, jež má ocas zatočený do tvaru preclíku a jeho konec je useknutý. Zvíře je celé černé, ale useknutý konec je červený. Nad ocasem je umístěn menší korejský text „학대하지 마세요! 동물들은 장난감이 아닙니다.“¹⁸³ Ten můžeme přeložit jako „Netýrejte (zvířata)! Nejsou to hračky.“ Plakát tak zřejmě musel být součástí kampaně proti týrání zvířat, jelikož podle loga umístěného v pravém dolním rohu byl vytvořen pro organizaci International Fund for Animal Welfare. Pozadí je bílé, ale v levém horním rohu se nachází zelený nápis

¹⁸³ V české vědecké transkripci: *Haktähadži masejo! Dongmultürün čangnangami animnida.*

„SAVE THE ANIMAL“. Je také možné vidět více prázdného prostoru než u dalších plakátů od tohoto autora. Zde se zřejmě jedná o prostou prázdnotu.

Plakát *Save the Animal!!* (obr. 62) se barevně odlišuje od již zmíněných plakátů Hong Söngila. Zatímco u těch předchozích převládala černá a bílá, *Save the Animal!!* je výrazný díky kombinaci modré a žluté. Na modrém pozadí je umístěno velké žluté pravítko s otvory ve tvaru zvířat tak, aby je bylo možné podle tohoto pravítka obkreslit. Mohlo by se jednat o příklad nepravé prázdnoty, jelikož dle linií je možné si odvodit, o jaké zvíře se na pravítku jedná. Vpravo nahoře pak také můžeme vidět žlutý nápis „Save the Animal!!“. Ten doprovází korejský nápis „그릴 수는 있어도 만들 수는 없습니다.“¹⁸⁴ neboli „Přestože je můžeme nakreslit, nemůžeme je vytvořit.“, který tak dodává vysvětlení k nejvýraznějšímu prvku, pravítku, na plakátu. V pravém dolním rohu je umístěný žlutý nosorožec, který má částečně oddělenou hlavu od těla. Nosorožec v pravítku je vybarven bíle. U žlutého zvířete je anglicky napsáno „Human & Animal“ a korejský text „우리 자신과 미래를 생각하는 일입니다.“¹⁸⁵, který nabádá k tomu, abychom mysleli na naši budoucnost, která by podle předchozího korejského textu mohla být bez zvířat, pokud nezměníme naše chování vůči zvířatům.

Obrázek 63: Plakát Mountain od Hong Söngila (vlevo)

Obrázek 64: Plakát Keimyung Graphic Design Exhibition od Hong Söngila (vpravo)

Dalším plakátem je *Mountain* (obr. 63). Na něm můžeme vidět již známé bílé tvary zvířat, které jsou zde obklopeny zelenou barvou, jež působí jako záře, ale také tvar lidského embrya. To vše je umístěno na černém pozadí. I tento plakát byl vytvořen pro

¹⁸⁴ V české vědecké transkripci: *Kūrīl sunūn issōdo mandūl sunūn opsūmnida.*

¹⁸⁵ V české vědecké transkripci: *Uri časingwa mirārūl sānggakanūn irimnida.*

Ministerstvo životního prostředí a předává zprávu, která je na něm v korejštině uvedena: „후손들의 생명과 자연을 위해 무분별한 산림훼손을 줄여야합니다.“¹⁸⁶ Tuto větu můžeme přeložit jako „V zájmu budoucích generací a přírody musíme omezit bezohledné odlesňování.“.

Poslední plakát od tohoto autora je *Keimyung Graphic Design Exhibition*. Tato výstava se v roce 2002 konala v muzeu umění na Kjemjöngské univerzitě, kde sám Hong Söngil studoval. Plakát kromě data obsahuje zřejmě také jména umělců, jejichž díla byla na výstavě vystavena. Na plakátu je vyobrazeno slovo DESIGN. To začíná v levém horním rohu jako „DES“. Poté je plakát pokryt trojbokými hranoly místo písmene I až po dolní pravý roh, kde slovo končí s písmeny „GN“. Trojboké hranoly jsou různě barevné, kdy jejich levá strana je černá a na pravé a horní straně se střídají různé odstíny žluté, červené, oranžové, fialové, modré, zelené či šedé. Tyto hranoly jsou navíc pospojovány tenkými šedými linkami. Pozadí je bílé s černými tvary či skvrnami.

5.3 Kim Sang-rak

Kim Sangnak (김상락)¹⁸⁷ je jihokorejský designér narozený v roce 1950 v okrese Pukčchöng (북청군)¹⁸⁸. Vystudoval design a vizuální komunikaci na Univerzitě Čungang (중앙대학교) v Soulu a dnes jej vyučuje na Univerzitě Tanguk (단국대학교) ve městě Jongin (용인). Kromě Brna bylo možné jeho plakáty vidět také v Coloradu na Colorado International Invitational Poster Biennale Exhibition. V jeho dílech se často objevují prvky korejského šamanismu.¹⁸⁹ Moravská galerie má ve vlastnictví právě i část série plakátů s názvem *Mystery Symbol: Message of Korea Shamanism* o 2 kusech a *Symbol of Mystery* o 3 kusech. Kromě toho je zde možné si prohlédnout i plakát *Bird of Peace* či *Death of War*.

¹⁸⁶ V české vědecké transkripci: *Husondürüi sängmjönggwa čajönül ühä mubunbjölhan sallimhwesonül čurjöja hamnida*.

¹⁸⁷ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Sang-Rak Kim.

¹⁸⁸ Okres Pukčchöng se nachází v provincii Jižní Hamgjöng (함경남도) v KLDR.

¹⁸⁹ PARK, K. *Communication Design in Korea: VIDA2003*, s. 52.

Obrázek 65: Plakát *Bird of Peace* od Kim Sangnaka (vlevo)

Obrázek 66: Plakát *Death of War* od Kim Sangnaka (vpravo)

Plakát s názvem *Bird of Peace* (obr. 65) vyobrazuje na černém pozadí dřevěného ptáka neboli tzv. *sotdä* (솟대) a také text „Korea 1950-2003“. Plakát vznikl v roce 2003 a brněnská galerie jej zařadila do sbírky v roce 2007. *Sotdä* je možné vidět většinou v podobě dřevěné tyče či kamenného sloupku, na kterém je typicky umístěn pták (kachna či divoká husa), mohou to ale být i jiná zvířata jako např. drak. Na plakátě je v bílé, která přechází do červené, vyobrazena dřevěná podoba *sotdä* s ptákem, jak i samotný název plakátu napovídá, na jeho vrcholu. *Sotdä* se v minulosti využívaly k zahánění zlých duchů a zároveň k žádosti o požehnání bohů. Ptáci byli zobrazováni jako symbol posla, protože umí létat, a tak mohou bohům zprávy a přání lidí předat.¹⁹⁰ Pro svou funkci zahánění zla byly umístovány kolem vesnic. Kromě toho tímto umístěním pomohly určit, kde vesnice začínala a končila.¹⁹¹ *Sotdä* se vztyčovaly také při oslavách. V době Čosönu se umístily na dvorku například v případě, že člen rodiny zvládl státní zkoušky.¹⁹² V západním světě typicky symbolizuje mír holubice, jelikož se ale tento plakát týká Koreje, autor mohl záměrně zvolit *sotdä* jako symbol míru tak, aby se tento symbol vztahoval na Koreu. Datum na plakátu – 1950-2003 – zřejmě odkazuje na korejskou válku, jež začala v roce 1950, a přestože byly boje ukončeny příměřím v roce 1953, oficiálně zatím neskončila. Rok 2003 tak může symbolizovat vytvoření plakátu, padesátileté výročí od podepsání příměří či může reagovat na události týkající se vztahů mezi KR a KLLDR, které se

¹⁹⁰ KIM, J. Fashion Cultural Products Design using Folk Belief Symbols.

¹⁹¹ (IZ) MCMAHON, M. What is a Sotdae?

¹⁹² (IZ) PARK, S. Guardian of hope: Preserving the sotdae.

v daném roce odehrály. V roce 2003 např. započala šestistranná jednání, která byla zahájena kvůli vypovězení Smlouvy o nešíření jaderných zbraní Severní Koreou. Během jednání se KĽDR, KR, Čína, Japonsko, USA a Rusko snažily tuto situaci mírově vyřešit, avšak neúspěšně, a KĽDR s testováním jaderných zbraní pokračovala.¹⁹³ Plakát má černé pozadí, to je ovšem z velké části prázdné. Může se zde tedy jednat o prostou prázdnotu.

Death of War (obr. 66) je nejstarší jihokorejský plakát, který má Moravská galerie v Brně ve své sbírce. Byl vytvořen v roce 1987 a instituce jej zařadila mezi sbírkové předměty v roce 1990. Plakát zaujme svým zeleným pozadím. V Koreji je zelená spojená s přírodou a symbolizuje jaro, kdy se začíná příroda probouzet.¹⁹⁴ Na tomto zeleném pozadí jsou umístěny dvě bomby položené v liniích připomínajících trávu tak, že tvoří černý kříž. Na místě, kde se zbraně kříží, jsou omotány červeným ostnatým drátem. Na kříži stojí bílá holubice držící olivovou ratolest, což je mezinárodně uznávaný symbol míru a pacifismu. Tento postoj vyjádřený v plakátu upevňuje i text umístěný v horní polovině plakátu: „Death of war, that is the beginning of eternal peace.“

Následujících pět plakátů je již součástí stejné série, která se věnuje korejskému šamanismu. Šamanismus je lidové náboženství, které bylo v Koreji rozšířené již 1000 let př.n.l., kdy součástí tohoto náboženství je víra v mnohobožství – v bohy a duchy.¹⁹⁵ S těmi komunikuje šaman *mudang* (무당). Typicky jsou *mudang* ženy. *Mudang* také provádí rituály zvané *kut* (굿), při kterých tančí a zpívají, a žádají tak bohy, aby pomohli lidem v těžkých situacích či jim přinesli štěstí.¹⁹⁶ Dva plakáty z roku 2001 se nazývají *Mystery Symbol: Message of Korean Shamanism*. První z nich vyobrazuje, již u prvního plakátu představené, černé *sotdä* v horní polovině plakátu. To je umístěno na červeném pozadí. Dolní polovinu pak tvoří černé pozadí, na kterém jsou červené tahy. Ty mohou představovat ornamentální kaligrafii, která se využívá při tvorbě amuletů. Druhý plakát je červený, s růžovým znakem přes celou jeho plochu. Zde se designér inspiroval právě oním amuletem *pudžök* (부적). *Pudžök* je typicky žlutý papír, na kterém jsou červeným inkoustem, jenž přináší štěstí, napsané čínské znaky, symboly typické pro taoismus či buddhismus nebo různé piktogramy a kresby zvířat.¹⁹⁷ U horního okraje plakátu je možné

¹⁹³ (IZ) 6-party talks: 2nd phase, 5th round.

¹⁹⁴ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje, s. 36

¹⁹⁵ CHAČATRĽAN, A. An Investigation on the History and Structure of Korean Shamanism, s. 59.

¹⁹⁶ YUN, K. The Shaman's Wages: Trading in Ritual on Cheju Island, s. 22, 102-103.

¹⁹⁷ HORANK, K. Korean Talisman Paper What is "Bujeok"?

vidět umístěný černý bod, u levého okraje vidíme modrý bod, u dolního okraje žlutý bod a u pravého okraje nalezneme zelený bod.

Obrázek 67: Plakáty *Mystery Symbol: Message of Korea Shamanism* od Kim Sangnaka

Poslední tři plakáty patří do série *Symbol of Mystery: Communication Message of Korean Shamanism* z roku 2003 až 2004, která se také věnuje korejskému šamanismu. Na prvním plakátu s duhovým pozadím je umístěný červenožlutý kohout. Kohout či slepice v Koreji symbolizuje dobré zprávy. Patří také mezi božstva Slunce a je ptákem, který hlásí, že začíná nový den a vychází Slunce. Tito ptáci byli také využíváni v šamanistických rituálech, kdy sloužili jako oběť pro božstva a předky. Věřilo se, že obětování slepice od lidí odežene neštěstí a umožní dlouhý život.¹⁹⁸ Vlevo od kohouta je možné vidět malé souhvězdí se sedmi hvězdami. To symbolizuje boha Čchilsönga (칠성), který je božstvem sedmi hvězd, pod kterými se rozumí hlavních 7 hvězd souhvězdí Velké medvědice.¹⁹⁹ Toto božstvo se do Koreje dostalo spolu s taoismem. Znamení Čchilsönga se v mytologii objevuje na tělech hrdinů jako je např. Kim Jusin²⁰⁰.²⁰¹ Na pravé straně plakátu je pak možné vidět text ve znacích. Druhý plakát vyobrazuje tři červené hlavy. Mohlo by se jednat o hlavy božských generálů. Ti jsou často vyobrazeni s pronikavým

¹⁹⁸ (IZ) 천관. 무속에서의 닭(酉).

¹⁹⁹ (IZ) Ch'ilsong 칠성 七星.

²⁰⁰ Kim Jusin (김유신, 595-673) byl silský politik a vojenský generál.

²⁰¹ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje, s. 51.

pohledem.²⁰² Mezi hlavami je možné vidět tahy, které vypadají jako hanča 三 (삼) s významem čísla tři, což je číslo mužské a kladné²⁰³. Nad nimi je umístěno slunce a měsíc spolu s příslušnými znaky 月 (월, wöl) pro měsíc a 日 (일, il) pro den. V pravém dolním rohu je umístěná zřejmě mísa s rýží, ve které je vložen papír s textem 庸王大神神位 (용왕대신신위, *jongwang tesin sinü*), což je možno přeložit jako „místo vytvořené pro velkého boha Dračího krále“. Jednat by se mělo o talisman proti smůle a rýže je tedy obětinou pro tohoto Dračího krále²⁰⁴. Pozadí plakátu je černé, až na dva pruhy v horní a dolní části, které jsou duhové. Třetí plakát vyobrazuje červenou postavu, jejíž tělo je částečně tvořeno pomocí znaků. Po obou stranách hlavy jsou opět umístěny znaky pro měsíc a slunce. Paže, stehna a trup postavy pak také tvoří znaky.

Obrázek 68: Plakáty *Symbol of Mystery: Communication Message of Korean Shamanism* od Kim Sangnaka

5.4 Hong Dong-sik

Hong Tongsik (홍동식)²⁰⁵ se narodil v Tokiu a v Japonsku strávil své dětství, ale posléze se vrátil do Jižní Koreje, kde vystudoval vizuální design na univerzitě Kjöngpuk (경북대학교) v Tägu. Studentskému výzkumu se poté věnoval v Japonsku a své magisterské studium se zaměřením na grafický design dokončil ve Spojených státech Amerických na Academy of Art College v San Franciscu. V USA následně zůstal a pracoval pro vysílací stanici SBN. V roce 2008 se vrátil do Jižní Koreje a zaujal místo na

²⁰² KENDALL, L., J. YANG a Y. YOON. *God Pictures in Action: Korean Shaman Paintings and the Work They Do*.

²⁰³ WINKELHÖFEROVÁ, V. a M. LÖWENSTEINOVÁ, *Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje*, s. 52.

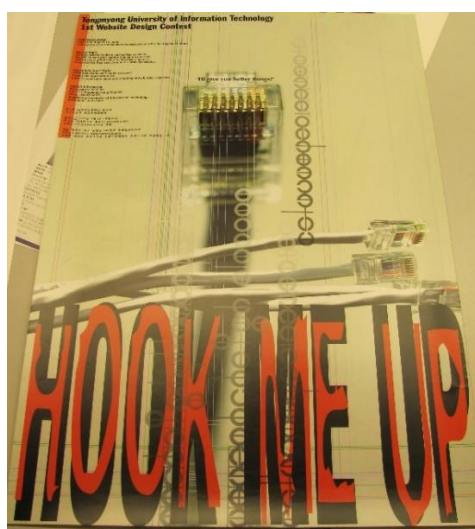
²⁰⁴ (IZ) *Mystery symbol message of Korean shamanism // designed by Kim, Sang-Rak*.

²⁰⁵ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Dong-Sik Hong.

univerzitě Tongmjöng (동명대학교) a poté na univerzitě Pukjöng (부경대학교) v Pusanu. Jeho díla byla vystavena ve Varšavě či v Mexiku a také získal ceny v soutěžích, které pořádal časopis How či ADC.²⁰⁶

Ve svých dílech se snaží propojit jak malbu, tak grafický design. Příkladem je právě plakát *Posterlike VS Artlike*, který je možné vidět v Moravské galerii. Kromě tohoto díla jsou k dispozici také plakáty *Call for Entry (TIT Design Contest)*, *Website Design Contest in University*, *Unification South & West* a *Love Birds*.

Plakát *Website Design Contest in University* byl vytvořen v roce 2000. Dílo informuje o možnosti zúčastnit se 1. ročníku soutěže o nejlepší webový design na Tongmjöngské univerzitě informačních technologií. Kromě informací o tom, jak se do soutěže přihlásit, můžeme na plakátu vidět výrazný červenočerný nápis „HOOK ME UP“ a síťové kabely.

Obrázek 69: Plakát *Website Design Contest in University* od Hong Tongsika (vlevo)

Obrázek 70: Plakát *Call for Entry (TIT Design contest)* od Hong Tongsika (vpravo)

Galerie také vlastní dva plakáty z roku 2001. Prvním z nich je *Call for Entry (TIT Design Contest)*, který se svým zaměřením příliš neliší od plakátu předchozího. Vyzývá k účasti v soutěži o design zaměřený na informační technologie, která se také konala na Tongmjöngské univerzitě. Na plakátu je možné vidět počítač a monitory postavené na sebe, zahalené v množství počítačových myši a kabelů. U monitoru, umístěného na vrcholu zařízení, je prázdná komiksová bublina s třemi tečkami uvnitř. V dolní části jsou umístěny informace o soutěži a nahoře je ve žlutém pruhu nadpis „CALL FOR ENTRY“.

²⁰⁶ (IZ) 홍동식.

Druhý plakát z roku 2001 je *Unification South & West*²⁰⁷. Tento plakát byl vytvořen pro jihokorejské ministerstvo sjednocení. Ve středu plakátu se nachází dva šrouby, umístěné hlavičkami k sobě. V plakátu zastupují písmena I ve slově „unification“, které je napsáno přes celý plakát v červené a modré barvě. Plakát doplňuje následující text:

*„Sjednocení Jižní a Severní Koreje, sjednocení země pod jednotnou autoritou a mír! Mezikorejské kroky směřující k usmíření i lidské i materiální výměně mezi oběma částmi Korejského poloostrova jsou nepochybně stále v počátečním stádiu. Za účelem podpory dlouhodobého a prozíravého vývoje v oblasti zlepšování mezikorejských vztahů, a zejména humanitárních programů bez jakékoli politické motivace, je Severní Korea důrazně vyzvána, aby respektovala postoj Jihu a dodržovala celosvětově uznávané obecné postupy.“*²⁰⁸

Obrázek 71: Plakát *Unification South & West* od Hong Tongsika (vlevo)

Obrázek 72: Plakát *Love Birds* od Hong Tongsika (uprostřed)

Obrázek 73: Plakát *Posterlike VS Artlike* od Hong Tongsika (vpravo)

Zbývající dva plakáty byly vytvořeny v roce 2005. Plakát *Love birds* je možné zařadit mezi ekologické plakáty díky velkému červenému nápisu „Love Birds more...“, který zřejmě komunikuje potřebu ochraňovat ptactvo. Pod nápisem je položena figurka ledňáčka, která leží na povrchu připomínající poškrábanou desku. Plakát je až na nápis černobílý.

Posterlike VS Artlike, poslední plakát od tohoto autora, zve na jeho 2. vlastní výstavu, která se odehrála v lednu roku 2005 v Tokiu. Nápis na plakátu je vytvořen

²⁰⁷ Zde mohlo dojít k záměně slov v názvu, jelikož text v plakátu spíše naznačuje, že se jedná o sjednocení Jižní a Severní Koreje – tím pádem by se jednalo o „North“ namísto „West“.

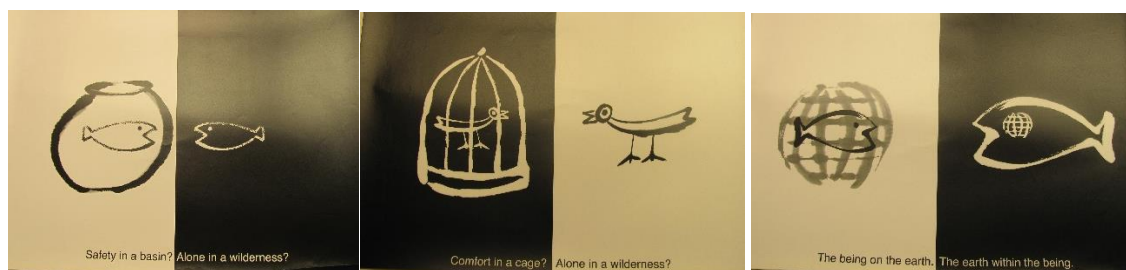
²⁰⁸ Vlastní překlad autorky.

černou a červenou křídou. V horním pravém rohu můžeme vidět text „포스터와 순수미술관의 상대적인 관계“²⁰⁹, což znamená „vzájemný vztah mezi plakáty a uměleckými muzei“.

5.5 Oh Chi Gyu

O Čhigju (오치규)²¹⁰ získal doktorský titul na Nihon University v Japonsku. V současné době vyučuje na fakultě umění Národní univerzity Čchungnam (충남대학교) v Tadžönu (대전). V prvním desetiletí 21. století se účastnil mnoha bienále v Mexiku, Polsku, Íránu či Finsku.²¹¹ O Čhigju již od počátku své kariéry tíhl k tvorbě, která propojuje přírodu s každodenním životem. Ve svých dílech se snaží být přímočarý a chce, aby si je každý mohl prohlédnout a pocítit jistý stesk, ale také vřelé pocity. Plakáty tvoří použitím tradiční malby a využívá hlavně bílou barvu s kombinací jiné barvy, jako je např. černá nebo červená. Snaží se tak, aby vynikla krása bílé barvy a bílého prostoru.²¹²

V galerii můžeme najít 4 jeho plakáty: *Safety in a Basin? Alone in a Wilderness!*, *Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!*, *The Being on the Earth within the Being a Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition*. Všechny tyto plakáty jsou vytvořeny pouze použitím černé a bílé. Zároveň díla obsahují mnoho prázdného místa, což je jedním z tradičních prvků pro korejský design.

Obrázek 74: Plakát *Safety in a Basin? Alone in a Wilderness!* Od O Čhigjua (vlevo)

Obrázek 75: Plakát *Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!* Od O Čhigjua (uprostřed)

Obrázek 76: Plakát *The Being on the Earth within the Being* od O Čhugjua (vpravo)

První tři plakáty jsou svou tematikou a rozložením pravděpodobně součástí stejné série. První plakát obsahuje text „Safety in a basin? Alone in a wilderness!“, První, bílá, polovina vyobrazuje rybu v kulatém akváriu, zatímco ta druhá vyobrazuje pouze rybu, která není v ničem uvězněná. Druhý plakát s textem „Comfort in a cage? Alone in a

²⁰⁹ V české vědecké transkripci: *Pchosūtōwa sunsumisulgwanūi sangdädžogin kwangje*.

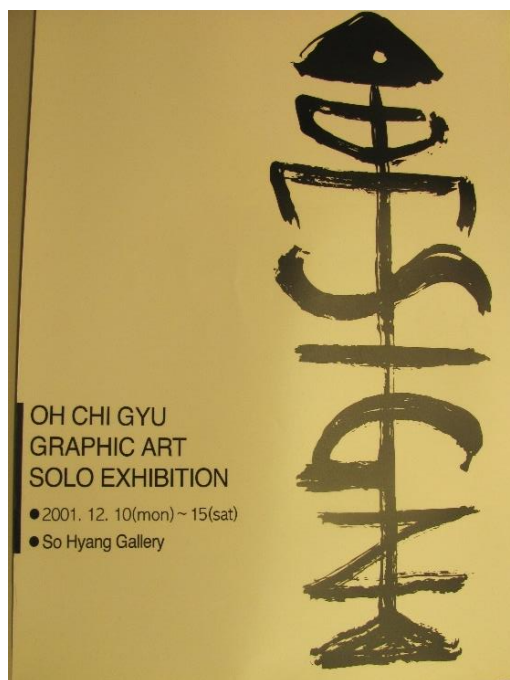
²¹⁰ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Chi Gyu Oh.

²¹¹ (IZ) 디자인창의학과 | 교수진소개 | 교수.

²¹² (IZ) 보령신문.

wilderness!“ je rozložen stejně, tentokrát je však uvězněný pták v kleci vyobrazen na černém pozadí, zatímco volný pták je umístěn na bílé polovině díla. Poslední plakát má na sobě napsán text „The being on the earth. The earth within the being.“. Opět zde můžeme vidět dvě ryby, jedna je uvnitř zeměkoule a ta druhá má planetu Zemi uvnitř sebe. Prázdnota u těchto plakátů je jistě cílená. Mohlo by se jednat o prostou prázdnotu, která nic neskrývá a spíše podtrhuje krásu a myšlenku plakátu.

Čtvrtý plakát je pozvánkou na sólo výstavu O Čchigjua, která se konala v prosinci roku 2001. Plakát působí jednoduše, má bílé pozadí, na kterém jsou umístěny informace o výstavě a velká černá kostra ryby. Namísto kostí jsou rozmístěna písmena, která tvoří slovo „DESIGN“. I zde je necháno mnoho prázdného prostoru. I v tomto případě by se mohlo jednat o prostou prázdnotu, jelikož negativního prostoru je více než toho pozitivního.

Obrázek 77: Plakát Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition od O Čchigjua

5.6 Sun Byoung Il

Grafický designér Sŏn Pjŏngil (선병일)²¹³, narozený v roce 1958, vystudoval vizuální design na Hongikské univerzitě v Soulu. Stejný obor také od roku 1995 vyučuje na Jihosoulské univerzitě (남서울대학교, *Namsŏul tǎhakkjo*) v Čchŏnanu (천안).²¹⁴

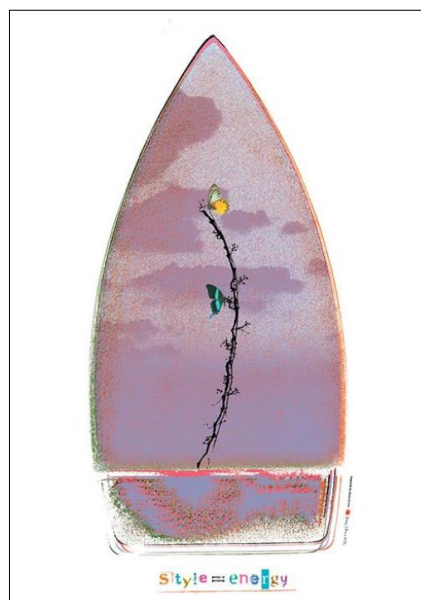
²¹³ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Byoung IL Sun.

²¹⁴ (IZ) 선병일 Sun, Byoung Il.

Kromě České republiky se jeho díla objevila také na bienále v Moskvě či trienále v Trnavě.²¹⁵ V Moravské galerii je možné si prohlédnout čtyři Sŏn Pjŏngilovy plakáty. Jedná se o *I wish to fly*, *Style=Energy*, *If There is no animal, there is no man* a *Happy New Year*. Kromě plakátů můžeme v Moravské galerii také najít jeho knižní grafiku *The graphism of korean*, která obsahuje jeho plakáty a komentář k nim.

Obrázek 78: Plakát *I wish to fly* od Sŏn Pjŏngila (vlevo)

Obrázek 79: Plakát *Style=Energy* od Sŏn Pjŏngila (vpravo)

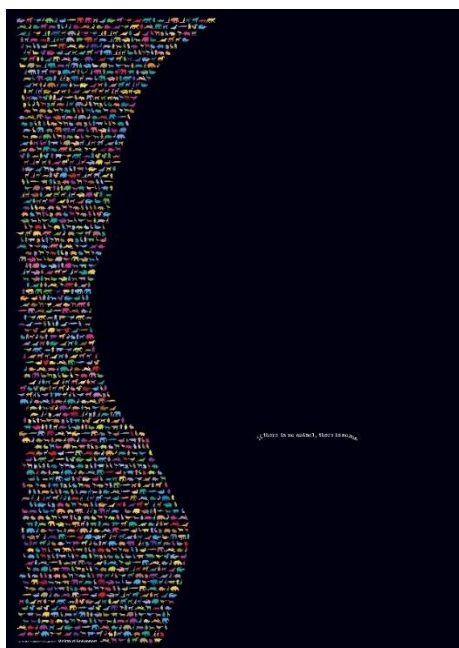
Sŏn Pjŏngil se ve svých dílech věnuje přírodě a životnímu prostředí. Jeho design podněcuje použití fantazie při jeho interpretaci. Proto např. využívá motivu motýla, který je ekvivalentem pro lidské emoce. Nejlepším příkladem je plakát *I wish to fly* (obr. 78), který je ve vlastnictví Moravské galerie v Brně, a za jehož design získal autor cenu VIDAK.²¹⁶ Na plakátu vidíme velký červený pytel, ve kterém jsou uvězněni motýli, několik z nich však uniklo a je možné je vidět létat nad ním. Dílo má vyjadřovat důležitost života a přírody. Uvěznění motýli symbolizují realitu, kdy, přestože by chtěli, uletět nemohou. Pomocí motýlů, kteří unikli, se autor snaží naznačit, že by se příroda neměla ničit ani by neměla být brána jako produkt, který můžeme zpeněžit. Modrá barva pozadí byla zvolena tak, aby kontrastovala s oranžovou barvou síťovaného pytle. Useknutá křídla motýlů byla rozmístěna tak, aby působila, že jsou v letu.²¹⁷

²¹⁵ PARK, K. *Communication Design in Korea: VIDAK 2005*, s. 50.

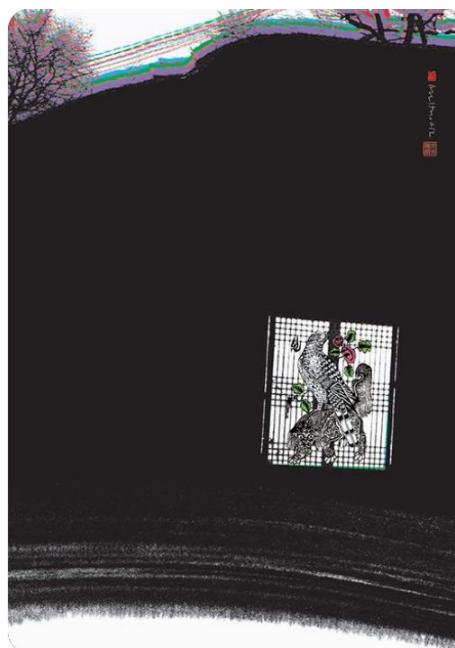
²¹⁶ *Ibid.*, s. 50.

²¹⁷ SUN, B. *The graphism of korean*, s. 29.

Plakát *Style=Energy* (obr. 79) vyobrazuje na bílém pozadí tvar, který připomíná nádobu. V této nádobě je větev stromu, na které sedí dva motýli. Pozadí uvnitř nádoby je narůžovělé a připomíná oblohu s oblaky. Záměr tohoto plakátu nemusí být zřejmý na první pohled. Klientem však bylo jihokorejské Ministerstvo obchodu, průmyslu a energie (dnes 산업통상자원부, *Sanöptchongsangdzawönbu*). Díky použitým slovům v plakátu tak usuzují, že plakát může např. propagovat udržitelnou a ekologickou formu získávání energie. Tento plakát je také jeden z těch, kde je možné se zaměřit na linie a tahy v něm. Větev je jistě linií přírodní, ale také by se mohlo jednat o zahnutou linii. Nádoba na plakátu by zřejmě patřila do kategorie linií jemně zatočených. U tohoto plakátu již autor do pozadí nic nepřidal. Může se tak jednat o nezamýšlenou prázdnotu.

Obrázek 80: Plakát *If there is no animal, there is no man* od Són Pjōngila (vlevo)

Obrázek 81: Plakát *Happy New Year* od Són Pjōngila (vpravo)

Jeho další plakát s názvem *If there is no animal, there is no man* se také věnuje ochraně přírody. Jak název napovídá, Són Pjōngil předává myšlenku, že bez zvířat na zemi nemůže žít ani sám člověk. Na plakátu jsou umístěny ikony ohrožených zvířat tak, aby vytvarovaly obrys lidského obličeje. Tím designér naznačuje, že zvířata i lidi čeká stejný osud. Fráze „If there is no animal, there is no man“ je strategicky umístěna na pomyslných ústech lidského obličeje. Černá barva v pozadí tohoto plakátu byla zvolena

proto, aby vynikla harmonie mezi různě barevnými ikonami zvířat.²¹⁸ Prázdný prostor v místě, kde bychom očekávali obličej, můžeme označit za nepravou prázdnotu.

Plakát *Happy New Year* (obr. 81) vyobrazuje okno na černě znázorněném doškovém domě, ve kterém je umístěn tygr a straka. Okno má předat pocit světla, naděje a krásy. Kromě toho vyjadřuje také vztah mezi lidmi a zvířaty, jak je již obvyklé u plakátů Sön Pjôngila. Dílo bylo experimentální a Sön Pjôngil se v něm zaměřil na korejský charakter. Ve vrchní části plakátu můžeme vidět stromy a linky, které působí moderně (vytvořeny byly použitím stejného obrázku hned několikrát), v dolní části plakátu je ovšem naznačena malba tuší. Plakát tak propojuje jak moderní design, tak korejské tradice. Straka má zde význam dobrých zpráv. Spolu s tygrem mají funkci přání všeho dobrého do nového roku. Tímto dílem autor přeje štěstí a dlouhý a zdravý život.²¹⁹ I zde můžeme najít tradiční nepravou prázdnotu. Přestože samotný dům není možné vidět, je možné pomocí okna či linií střechy vytušit, že se jedná o dům.

5.7 Bae Sung-eic

Grafický designér Pă Söngik (배성익)²²⁰ se narodil v roce 1965 v Pchohangu (포항). Vizuální komunikační design vystudoval na Univerzitě Jöngnam (영남대학교) v Tägu. Jako odborný asistent vyučuje na Kjöngunské univerzitě (경운대학교, Kjöngun tähakkjo) ve městě Kumi (구미). Jeho plakáty byly vystaveny na trienále v japonské Tojamě, v Trnavě a také v Brně. Ve svých dílech se nebojí poukázat na politické problémy. Příkladem může být plakát *Great Dissatisfaction*, který reaguje na dohodu mezi Jižní Koreou a Japonskem ohledně rybaření, která vyšla spíše ve prospěch Japonska a korejský lid byl s touto dohodou nespokojen. V grafickém designu má spíše ortodoxní tendence – využívá kontrastu mezi tmavými a světlými plochami, využívá jednoduché linie a výrazné rozložení.²²¹

Tento designér poskytl galerii dvě díla, která byla vystavena na 20. mezinárodním bienále grafického designu v roce 2002. Jedním je plakát *We Killing Nature* a druhým je plakát *Don't*. V obou případech se jedná o ekologické plakáty. Plakát *We Killing Nature* vyobrazuje velký černý otisk lidského prstu na bílém pozadí. V otisku je ukrytá zebra,

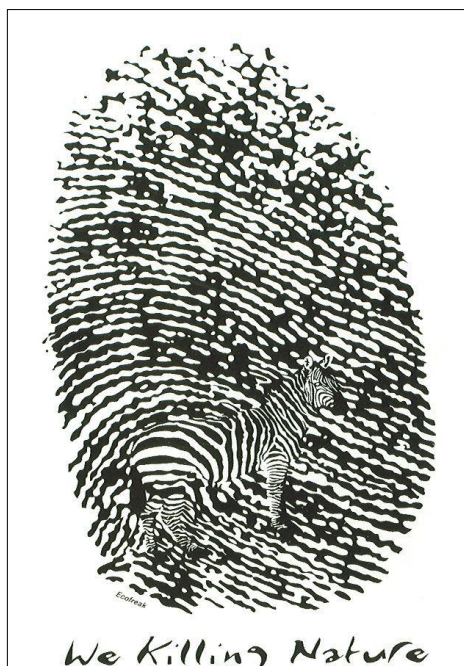
²¹⁸ SUN, B. *The graphism of korean*, s. 37.

²¹⁹ *Ibid.*, s. 73.

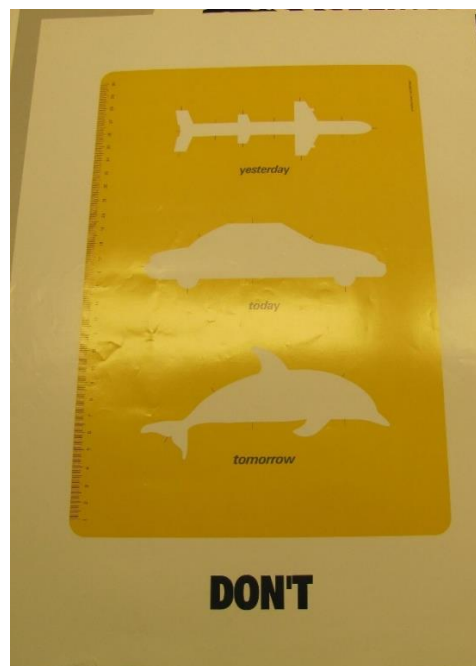
²²⁰ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Sung-Eic Bae.

²²¹ PARK, K. *Communication Design in Korea: VIDAK 2003*, s. 60.

kteřá díky svým pruhům s otiskem splývá. Pod plakátem je napsán text „We Killing Nature“ ve stejném stylu jako pruhy zebry či papilární linie prstu.

Obrázek 82: Plakát *We Killing Nature* od Pã Sõngika (vlevo)

Obrázek 83: Plakát *Don't* od Pã Sõngika (vpravo)

Druhým plakátem je *Don't*. Ten se podobá plakátu *Save the Animal!!* od Hong Sõngila. Oba tyto plakáty využívají motivu pravítka s volnými otvory, které u klasického pravítka slouží k obkreslení daného tvaru. Ty je možné označit jako nepravou prázdnotu. U tohoto žlutého pravítka jsou vytvořeny tři otvory. Prvním tvarem je zbraň, u které je připsáno slovo „yesterday“. Druhý otvor je ve tvaru auta, ke kterému je přiřazeno slovo „today“. Delfín je třetím tvarem na pravítku a je u něj napsáno slovo „tomorrow“. Plakát tak nabádá ke změně našeho života tak, aby zvířata mohla být jeho součástí.

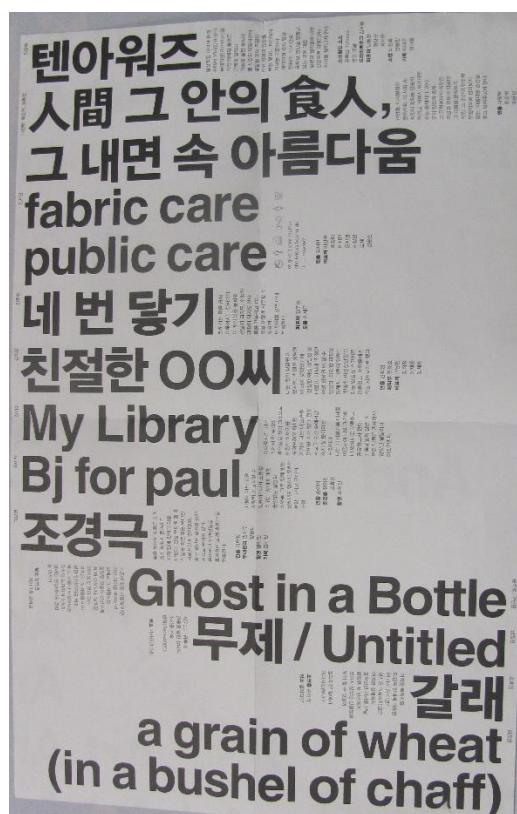
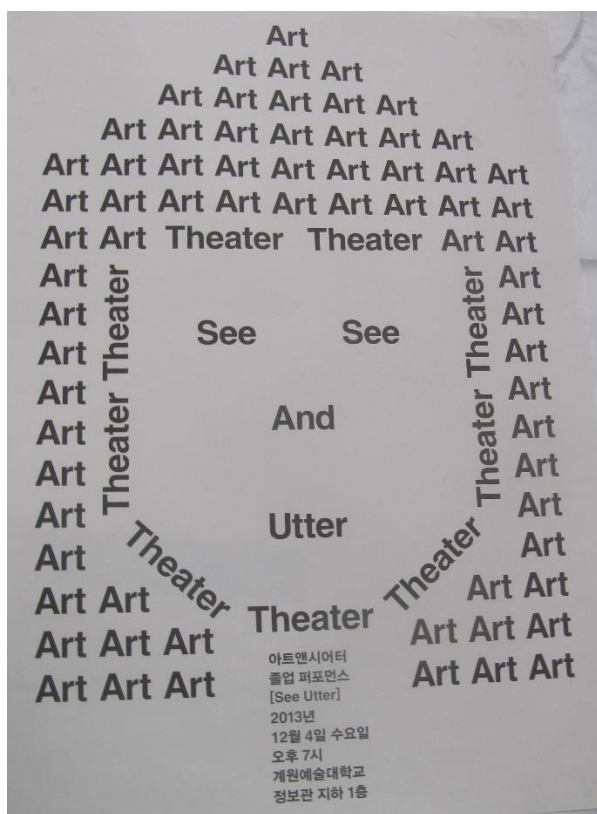
5.8 Kim Hong

Kim Hong (김홍)²²² je jihokorejská designérka, narozená v roce 1991. Grafický design vystudovala na Kjewõnské univerzitě umění a designu (계원예술대학교, *Kjewõn jesul tähakkjo*) ve městě Űiwang (의왕). Mezi lety 2014 až 2017 pracovala pro grafické studio Practice a dnes pracuje jako grafická designérka na volné noze.²²³

²²² Ve sbírce je možné ji najít pod jménem Hong Kim.

²²³ (IZ) WSHOW.KR.

V galerii je možné si prohlédnout dva plakáty od Kim Hong z roku 2013, které byly získány v rámci bienále konaného v roce 2014. Téma tohoto ročníku byl Grafický design, vzdělávání a školy. Plakát *Art and See Utter: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition* je větší, druhé dílo je plakátek ke stejné akci. Obě díla využívají pouze bílé a černé. Plakát vyobrazuje hlavu postavy, nejspíše ženy, pomocí slov „Art“, „Theater“, „See“, „And“ a „Utter“, což jsou slova z názvu výstavy a také klíčová slova z názvu katedry. Toto umístění ve tvaru postavy designérka zvolila z důvodu, že na této události byly představeny projekty, které se zaměřovaly na pohyb a vystoupení.²²⁴ V místě, kde bychom mohli očekávat krk, jsou umístěny informace o představení, jež se v roce 2013 konalo právě na Kjewönské univerzitě umění a designu. Plakátek pak obsahuje názvy jednotlivých vystoupení včetně krátkého popisu a jmen vystupujících.

Obrázek 84: Plakát *Art and See Utter: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition* od Kim Hong (vlevo)

Obrázek 85: Plakátek *Art and See Utter Leaflet: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition* od Kim Hong (vpravo)

²²⁴ 26. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2014: GRAFICKÝ DESIGN, VZDĚLÁVÁNÍ A ŠKOLY, s. 54.

5.9 Kim Sung-jae

Kim Söngdžä (김성재)²²⁵ je dalším jihokorejským designérem zastoupeným ve sbírce. V galerii je možné si prohlédnout plakát *Tokto vs. Takeshima* a také plakát *The Dreams and Ambitions*. Druhé zmíněné dílo je z roku 2004 a je na něm vyobrazen kouř na oranžovém pozadí patrně vycházející z vonné tyčinky, která již z části odhořela. V dolní části je možné vidět text „The dreams and ambitions of youth“, který se skrývá pod propáleným papírem. V horním levém rohu je možné najít znaky 一場春夢 (일장춘몽, *il čang čchun mong*). Význam tohoto přísloví je „být pomíjivý jako jarní sen“. Předává tak myšlenku zbytečnosti života. Často je také překládáno jako prázdný sen či fantazie. Zde jsou výrazné také linie kouře. Ty by bylo možné zařadit mezi linie přírodní. Kouř samotný může podpořit význam plakátu, kdy i ten se rozplyne jako mládí a sny lidí. Je zde také prázdný prostor, který je na oranžovém pozadí. V tom případě by se jistě nejednalo o nepravou či nezamýšlenou prázdnotu, ale o prázdnotu prostou.

Obrázek 86: Plakát *The Dreams and Ambitions* od Kim Söngdžä (vlevo)

Obrázek 87: Plakát *Tokto vs. Takeshima* od Kim Söngdžä (vpravo)

Druhým plakátem je *Tokto vs. Takeshima*, který se věnuje sporu o ostrov Tokto (독도)²²⁶ mezi Korejskou republikou a Japonskem. Tokto byl jeden z ostrovů, které po konci 2. světové války nebyly uznány jako součást Japonska. Ostrov je od roku 1952 pod

²²⁵ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Sung-Jae Kim.

²²⁶ Japonsky je ostrov nazýván Takešima.

správou Korejské republiky a, i přes snahy Japonska tento spor řešit před Mezinárodním soudním dvorem, postoj KR zůstává stejný – tedy že Tokto, které bylo odjakživa korejským územím, Japonsko uzmulo násilím.²²⁷ Na tomto plakátu můžeme vidět černé barely, nad kterými jsou dřevěná vrata. Na těch je vyobrazený *tchägük*, pod kterým se nachází text: „Even if history is a record of the winners, the world should not allow to distort even the latest incidents owing to the difference of national power.”²²⁸ V dolní části je pak možné vidět velký nápis TOKTO VS. TAKESHIMA, kdy oba názvy ostrova jsou napsány červeně.

5.10 Ahn Sang-soo

An Sangsu²²⁹, jež se narodil v roce 1952 ve městě Čchungžu (충주), je významným typografickým designérem. Vyučoval vizuální design na Hongikské univerzitě a v současnosti je ředitelem typografické školy v Pchadžu (파주타이포그래피배곳, *Pchadžu tchajpchogŭrapchi pägot*), kterou sám v roce 2013 založil. Známy je pro vytvoření hned několika typů písma pro korejskou abecedu.

V roce 1985 založil studio Ahn graphics. Studio se specializuje na grafický design a tzv. identity design, a kromě toho také členové publikují knihy, pořádají výstavy či se věnují výzkumu typografie.²³⁰ Zrovna typografii se věnuje AG Typography Institute (AG 타이포그래피연구소, *AG tchajpchogŭrapchi jŏnguso*). Jak již bylo zmíněno v kapitole 3 o tradičních prvcích v jihokorejském grafickém designu, An Sangsu je jeden z grafických designérů, kteří se typografií a využití *hangŭlu* v grafickém designu věnují. Tato laboratoř podporuje tvorbu a navrhuje nové fonty na základě výzkumu. Vedoucím tohoto institutu je designérka Ku Moa (구모아).²³¹

V roce 1988 studio také pracovalo na průvodci, který byl určen pro sportovce, kteří se účastnili LOH v Söulu. Kromě informací o samotných soutěžích, průvodce obsahoval i slovníček s frázemi, které by sportovci mohli během jejich pobytu v Söulu využít.²³² V říjnu roku 1991 Ahn graphics pořádali a navrhovali výstavu pro kulturní centrum krále

²²⁷ (IZ) Dokdo, Q&A on Dokdo.

²²⁸ „I když jsou dějiny svědectvím vítězů, svět by neměl připustit, aby se poslední události zkrusovaly kvůli rozdílu v národních silách.“ Vlastní překlad autorky.

²²⁹ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Ahn Sang-Soo.

²³⁰ (IZ) 소개.

²³¹ Ibid.

²³² (IZ) AG HISTORY.

Sedžonga (세종문화회관, *Sedžong munhwa hōgwan*). Výstava byla zaměřena na dopad *hangŭlu* ve světě^{233 234}.

Jeho grafické studio Ahn graphics také vydalo sérii knih o tradičních korejských motivech *Korean motifs*. Knihy, jež jsou zároveň dílem grafického designu, představují nejčastější prvky a motivy, které se objevují nejen v korejském umění, ale i na budovách či nábytku. Příkladem mohou být motivy geometrických tvarů (první díl této série, který byl vydán v roce 1986), květin, korejského šotka *tokkabi* (도깨비), oblak či již dříve zmíněného *tchägŭku*. Můžeme tak vidět, že agentury mají ve svých portfoliích designy, které se korejským tradicím věnují a vyobrazují je. Mimo Ahn graphics je toto případ i již zmíněného studia 601bisang.

Obrázek 88: .Jan.Rajlich. (2019) od An Sang-sua

Plakát od An Sangsua, který je možné vidět výše, se od všech ostatních jihokorejských plakátů v Moravské galerii v Brně liší. Tento plakát byl vytvořen k příležitosti 100. výročí narození Jana Rajliche st. (1920-2016), českého umělce a grafického designéra. Právě Jan Rajlich st. je iniciátorem bienále grafického designu v Brně, skrz které bylo možné získat plakáty jihokorejských designérů a mít je k dispozici

²³³ Název výstavy zní 한글의 충격전 – 세계 속의 한글 (*Hangŭl ŭi čchungjōkčōn – segje sok ŭi hangŭl*) neboli Výstava o dopadu hangŭlu – hangŭl ve světě.

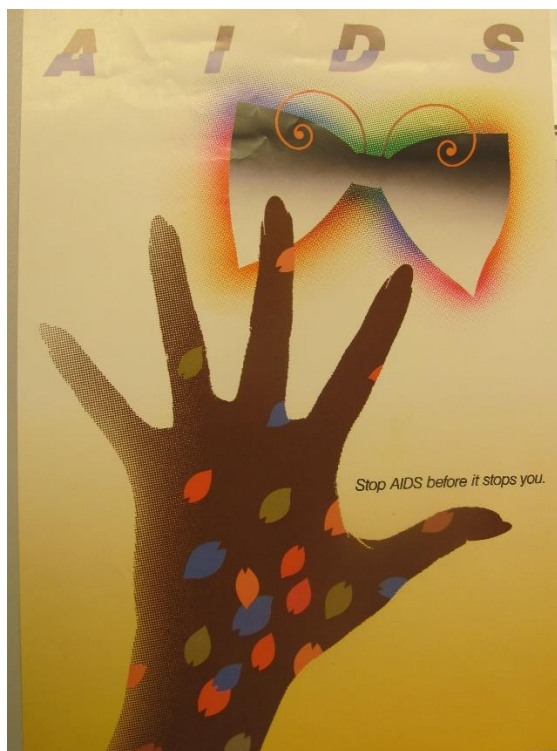
²³⁴ (IZ) AG HISTORY.

v brněnské galerii. Plakát *Jan.Rajlich*. vznikl v roce 2019 a byl jedním ze 100 plakátů od 100 designérů, kteří byli členy Sdružení Bienále Brno či přáteli Jana Rajliche st., vystavených při této události v roce 2020.²³⁵

5.11 Cho Dong-up

Čo Tongöp (조동업)²³⁶ je jihokorejský designér, který se narodil v roce 1948. Jeho zaměřením je vizuální design, ale mimo to také vyučoval na Univerzitě Hanse (한세대학교) ve městě Kunpcho (군포).²³⁷

Tento designér je také zastoupen jedním dílem, kterým je plakát vytvořený v rámci kampaně proti AIDS, s názvem *Stop AIDS before it stops you* z roku 1990. Řadí se mezi nejmenší jihokorejské plakáty v galerii. Jeho rozměr je pouze 40,5 cm x 29 cm. Plakát má žlutavé pozadí, které přechází do bílé. Nejvýraznějším prvkem je černá ruka, na níž jsou listy v červené, oranžové, zelené a modré barvě. Nad rukou je motýl, okolo kterého je duhový obrys. Přestože má motýl tykadla, je ve tvaru pánského motýlka. V horní části plakátu se nachází slovo „AIDS“ v modré a černé barvě.

Obrázek 89: Plakát *Stop AIDS before it stops you* od Čo Dongöpa

²³⁵ (IZ) SBB. Hommage: Jan Rajlich: 100 plakátů 100 designérů (JR 100x100).

²³⁶ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Cho-Dong-Up.

²³⁷ (IZ) 인명록.

5.12 Han Seung-min

Han Sŭngmin (한승민)²³⁸ nebo také Andy Han se narodil v roce 1976. Věnuje se grafickému designu, ilustraci, ale také vyučuje na univerzitě Hansŏng (한성대학교) v Soulu. Bakalářské studium se zaměřením na vizuální komunikaci a digitální média dokončil v Sydney, v magisterském studiu pak pokračoval na univerzitě Kungmin v Soulu. Za svou kariéru se účastnil mnoha výstav a pořádal i svých 20 sólo výstav. Jeho první vlastní výstava se pořádala již v roce 2002. Kromě toho získal i mnoho cen, jako je zlatá cena na Graphis Design Annual konající se v roce 2020.^{239, 240} Jak bylo možné si všimnout i u ostatních designérů, i Han Sŭngmin využívá přírodních a tradičních prvků ve svých dílech. Od tohoto designéra můžeme v Moravské galerii nalézt jeden plakát s názvem *We are like a nature* z roku 2005, který instituce získala v roce 2007.

Obrázek 90: Plakát *We Are Like a Nature* od Han Sŭngmina

Tento plakát propaguje krásu korejské kultury, což vzkazuje i text na plakátu „Korea is having a different beauty of culture“, a zároveň poukazuje na propojenost

²³⁸ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Seung-Min Han.

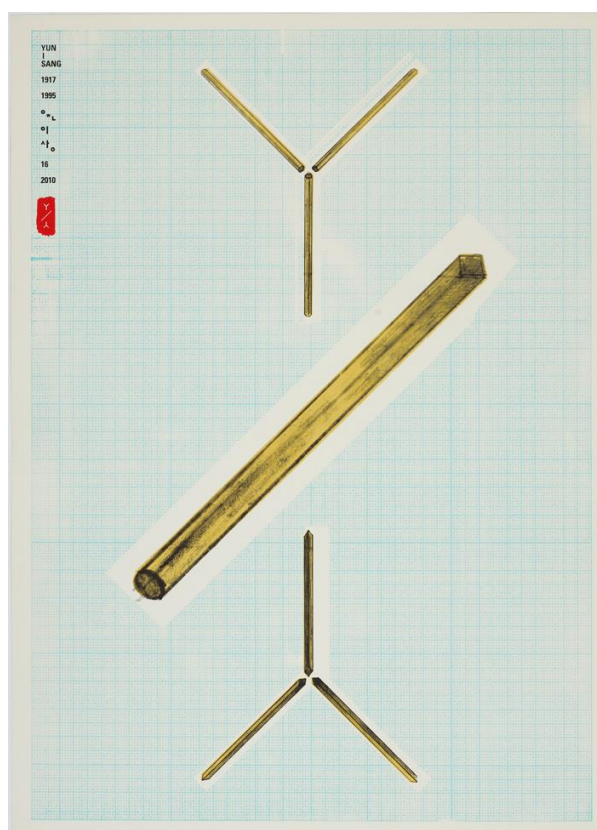
²³⁹ (IZ) 제 2 회 동탄후마니타스아카데미 Art&Talk -한승민디자이너의"부채로 펼치는 韓스타일" 전시회에 초대합니다.

²⁴⁰ (IZ) Seung-Min Han.

Koreje s přírodou. Na bílém pozadí můžeme vidět květiny a motýly v různých odstínech hnědé až černé. Jak květiny, tak motýli, jsou vytvořeny pomocí korejských vějířů. I u tohoto plakátu zbylo více volného místa, a tak by se mohlo jednat o prostou prázdnotu.

5.13 Kim Do-hyung

Kim Tohjŏng (김도형)²⁴¹ je jihokorejský designér, narozený v roce 1974 v Soulu, tvořící také pod jménem svého studia Grayoval. Na Hongikské univerzitě vystudoval tisk a vizuální komunikaci. Také je od roku 2012 členem klubu Alliance Graphique Internationale, který sdružuje grafické designéry z celého světa.²⁴² Během své kariéry se zúčastnil mnoha výstav grafického designu např. ve Finsku, Rusku, Itálii, Polsku, Francii, Japonsku či právě v Brně. Kromě toho se jako umělecký ředitel podílel na návrhu korejského pavilonu na benátském bienále. V roce 2018 také spolupracoval s oděvní značkou Kuho (구호) se kterou vytvořil kolekci *Artisan*.^{243, 244}

Obrázek 91: Plakát Yunisang 16th od Kim Dohjŏnga

²⁴¹ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Do-Hyung Kim.

²⁴² Členem tohoto klubu je kromě Kim Dohjŏnga i An Sangsu (od roku 1999) a Pak Kŭmdžun (od roku 2008). ((IZ) Alliance Graphique Internationale)

²⁴³ (IZ) CV EX : grayoval.com.

²⁴⁴ (IZ) 패션비즈.

V Moravské galerii se nachází jedno dílo od tohoto autora. Tento plakát, *Yunisang 16th*, je zřejmě plakátem, který připomíná 16. výročí smrti skladatele Jun Isanga (윤이상, 1917-1995). Jun Isang se nejvíce proslavil v Západním Německu a dnes se jako připomínka na něj konají hudební soutěže²⁴⁵.²⁴⁶ Na bledě modrém pozadí můžeme vidět dvě písmena ypsilon, jedno z nich obráceno vzhůru nohama. Jedno písmeno je tvořeno tenkými válci a druhé tvoří tři tenké kvádry. V horním levém rohu můžeme vidět jméno skladatele v latině i v *hangŭlu*. Kromě toho si také můžeme všimnout roků 1917, 1995 a 2010. Tento plakát není jediným Kim Tohjŏngovým dílem, které se týká Jun Isanga. V roce 2011 vytvořil plakát také k výročí skladatelových 95. narozenin²⁴⁷.

5.14 Kwon Sungyeon

Kwon Sŏngjŏn (권성연)^{248, 249} je designér narozený v roce 1989. Grafický design studoval na Soulské státní univerzitě. Bienále se účastnil v roce 2014 se svým absolventským projektem, který je inspirovaný právě hlavním městem Jižní Koreje, Soulem.²⁵⁰ Toto dílo, které je ve sbírce galerie k dispozici, se jmenuje *Forest in Dreams* a bylo vytvořeno v roce 2013. Plakát zve na fiktivní událost – první Soulský tematický filmový festival (서울 테마 영화제, *Sŏul tchema jŏnghwadže*), který by se odehrál v roce 2014. Tato událost by se konala ve venkovním amfiteátru v Soulském lese (서울숲공원) a v Namsanském parku (남산공원), v místech, která jsou podle autora vhodná k uvolnění a odreagování se.

„Když přemýšlím o Soulu, ... jsem ohromen tím, že anonymní lidé, zdánlivě lapeni v jedné z budov a zaneprázdnění nějakou činností, žijí ve svém vlastním světě, i když objektivně žijeme všichni v jednom společném světě. Když přijde noc a všichni jdou domů, kde si lehnou do svých postelí, začne se rozvíjet tichý, ale silný svět. ... Vždy ale zapomeneme, o čem jsme minulou noc snili, a vkročíme do dalšího dne, jako by se nic nestalo. Mým cílem bylo vytvořit fiktivní událost, která nás může inspirovat k zamýšlení nad každodenní cestou zpět do našeho světa ze snu, kterou ale vždy

²⁴⁵ Ty začaly až v roce 2003, plakát tak zřejmě neodkazuje na tuto hudební událost.

²⁴⁶ (IZ) Isang Yun.

²⁴⁷ (IZ) Yunisang 95th : grayoval.com.

²⁴⁸ O tomto designérovi/designérce jsem do dokončení práce nedohledala žádné informace kromě těch, které jsou v katalogu bienále. Korejská jména často nejsou genderově specifická, nicméně jméno Sŏngjŏn působí spíše žensky. V katalogu je pouze jedna nápověda, co se týče genderu designéra/designérky, a to slovní spojení „jsem ohromen“ v popisu díla, a proto píšu o autorovi v mužském rodě. Popis onoho plakátu byl ovšem přeložen z angličtiny, kdy není možné určit, zda se jedná o muže či ženu.

²⁴⁹ Ve sbírce jako Sungyeon Kwon.

²⁵⁰ 26. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2014: *GRAFICKÝ DESIGN, VZDĚLÁVÁNÍ A ŠKOLY*, s. 54.

zapomeneme. Má ilustrace reprezentuje nápad, že by se všichni sešli v lesoparcích a sledovali filmy o snech.“ (Kwon Sungyeon, In: 26. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2014, 2014, s. 54)

Na plakátě, jehož pozadí je černé, můžeme vidět barevný les, který obsahuje mnoho rostlin, hub a stromů. Že se jedná o filmový festival, napovídá filmová páska ovíjející se kolem stromů hned na několika místech plakátu. Nejvýraznějšími barvami je modrá, růžová či zelená, ale je možné najít i odstíny žluté či oranžové.

Obrázek 92: Plakát *Forest in Dreams* od Kwon Söngjóna

5.15 Lee Yong

I Jong (이용)²⁵¹ je jihokorejský designér, od kterého má galerie ve vlastnictví jeden plakát s názvem *Korea*, na kterém je vyobrazen ostrov Tokto z pomačkaného papíru. Díky textuře zmačkaného papíru tak ostrov působí skalnatě. Na plakátu je anglický text „It is an island but also it is korea“ a „Dokdo the island of korea“. Pod tímto textem najdeme také znaky 竹島? 獨島! (죽도? 독도!, Čukto? Tokto!). Japonci ostrov Tokto označují jako Takešimu a také někdy jako Čukto. Nicméně se jedná o jiný ostrov. Čukto se nachází zhruba 2 km severovýchodně od Ullüngda (울릉도), zatímco Tokto je vzdáleno

²⁵¹ Ve sbírce je možné jej najít pod jménem Yong Lee.

cca. 87 kilometrů od Ullŭngda.^{252, 253, 254} Na plakátu se také nachází text v korejštině²⁵⁵. Ten vyjmenovává důvody, proč Tokto patří Korejské republice. Celý plakát je v šedých a bílých odstínech. Pouze text je černý a slovo „korea“ je napsáno oranžovou barvou. I u tohoto plakátu je více volného místa. Mohlo by se jednat o nepravou prázdnotu, jelikož si můžeme místo prázdné dolní poloviny domyslet moře.

Obrázek 93: Plakát Korea od I Jonga

²⁵² (IZ) Jukdo (island).

²⁵³ (IZ) Liancourt Rocks.

²⁵⁴ (IZ) 김두한. 일본이 말하는 다케시마는 다른 섬 독도는 '우산도'로 명확하게 표기해.

²⁵⁵ „울릉도 동남쪽 뱃길 따라 이백리 외로운 섬하나 새들의 고향 그 누가 아무리 자기네 땅이라고 우거도 독도는 우리땅 경상북도 울릉군 울릉읍 독도리동경 백 삼십이 북위 삼십칠 평균기온 십이도 강수량은 천삼백 독도는 우리땅 오징어 꼴뚜기 대구 명태 거북이 연어알 물새알 해녀대합실십칠만 평방미터 우물 하나 분화구 독도는 우리땅 지증왕 십삼년 섬나라 우산국 세종실록 지리지 오십쪽 세째줄 하와이는 미국땅 대마도는 몰라도 독도는 우리땅 노일전쟁 직후에 임자없는 섬이라고 억지로 우기면 정말 곤란해 신라장군 이사분 지하에서 웃는다 독도는 우리 땅.“

6 Analýza plakátů

V této části již budu analyzovat v předchozí kapitole zmíněné jihokorejské plakáty, které jsou dostupné v České republice, a pokusím se zjistit, zdali plakáty něco spojuje. Prvně se zaměřím na témata, kterým se plakáty věnují. Následně se budu věnovat korejským prvkům, které jsou zmíněny ve 3. kapitole. Jedná se tedy o konkrétní barvy, linie, prázdnotu či humor neboli prvky, jež jsou dle akademiků pro jihokorejský design typické a tyto prvky by se tedy mohly objevovat alespoň v části plakátů. Pomocí této analýzy poté zjistím, kolik společných prvků tyto jihokorejské plakáty v ČR mají.

6.1 Témata

Během analýzy plakátů jsem témata, kterým se věnují, rozdělila na pět kategorií, které se následně dělí na další podkategorie. Jako hlavní kategorie jsem určila historii a politiku, kampaně či sociální plakáty, kulturu a tradice, výročí a výstavy a život a přírodu.

Kategorie	Podkategorie	Počet plakátů
Historie a politická situace	Válka	2
	Znovusjednocení	2
	Kwangdžu	1
	Tokto	2
	Celkem:	7
Kampaň/sociální plakáty	Proti AISD	1
	Ochrana zvířat a přírody	14
	Energie/paliva	1
	Znovusjednocení	2
	Celkem:	17
Korejská kultura a tradice	Šamanismus	6
	Malby <i>mundžado</i>	1
	Korejská báseň	1
	Vějíře	1
	Novoroční plakát	1
	Celkem:	10
Výročí a výstavy	Výročí	6
	Pozvánka na událost	8
	Celkem	14
Život a příroda	Budoucí život	4
	Harmonie (nejen člověka a přírody)	9
	Příroda	1
	Mládí a prázdnota života	1
	Celkem:	15

Tabulka 2: Témata jihokorejských plakátů v Moravské galerii

Do kategorie historie a politická situace jsem zařadila celkem 6 plakátů z celkových 59. V této kategorii celkem 2 plakáty sdílejí myšlenku znovusjednocení korejského národa. Korejský poloostrov je rozdělen na dva státy již od roku 1945, ale snahy o sjednocení jsou nadále zakotveny jak v ústavě KR, tak i v ústavě KLLDR. Jelikož plakát *Unification South & West* od Hong Tongsika má na sobě znak Ministerstva sjednocení (통일부, *Tchongilbu*), zařadila jsem tento plakát také do kategorie kampaní a sociálních plakátů. Druhý plakát, tentokrát od Pak Kūmdžuna, vyobrazuje historii rozděleného korejského poloostrova a vztahy mezi oběma zeměmi. Jako další podkategorii jsem zvolila vyobrazení sporu o ostrov Tokto. Této problematice se věnují také celkem dva plakáty. Jeden plakát se věnuje válce, nebo tedy spíše se staví proti ní, a hlásá ukončení válek ve světě. Do stejné podkategorie by mohl být zařazen také plakát *Bird of Peace*, který odkazuje na Korejskou válku. Poslední plakát v této kategorii byl vytvořen při příležitosti 20. výročí od povstání v Kwangdžu a je mu tak věnována samostatná podkategorie.

Jako další kategorii jsem zvolila kampaně a sociální plakáty. Tato kategorie je nejpočetnější, celkem je do ní zařazeno 17 plakátů z 59, což je zhruba 28,8 % ze všech plakátů v Moravské galerii. Celkem 14 plakátů se věnuje ochraně životního prostředí, a to zejména ochraně zvířat. Mnoho z těchto plakátů bylo také vytvořeno na zakázku pro Ministerstvo životního prostředí (환경부, *Hwankjōngbu*). Mimo to můžeme nalézt jeden plakát, který byl zřejmě vytvořen v rámci kampaně v boji proti AIDS, a již zmíněný plakát o znovusjednocení Korejí. Posledním plakátem z této kategorie je plakát dělaný na zakázku pro Ministerstvo obchodu, průmyslu a energie. Usuzujíc podle slov na plakátu, „style=energy“, tento plakát by zřejmě mohl sloužit k propagaci udržitelnosti využití energie, proto jsem jej zařadila do této kategorie.

V kategorii korejská kultura a tradice je zařazeno celkem 10 plakátů, což je necelých 17 % ze všech děl. Nejvíce plakátů v této kategorii se věnuje šamanismu. Nicméně tomuto tématu se věnují pouze díla designéra Kim Sangnaka, není to tedy téma, které by bylo v ČR zastoupeno i díly od jiných designérů. Do této kategorie jsem zařadila také dva plakáty od Pak Kūmdžuna. Jeden z nich oslavuje korejské malby *mundžado*, ten druhý pracuje s korejskou básní *Čchōngěüi param*. Další plakát, tentokrát od Han Sūngmina, byl zahrnut v této kategorii, jelikož motýli s květy vyobrazení na plakátě jsou vytvořeni z korejských vějířů. Posledním plakátem je plakát *Happy New Year* od Sōn Pjōngila. Tento plakát je přiřazen k této kategorii, jelikož využívá prvky korejské tušové

malby, ale také proto, že je nejvýraznějším prvkem pár zvířat, tedy tygr a straka, kteří jsou v korejské kultuře symbolem, jenž přináší štěstí do nového roku.

Předposlední kategorií jsou výročí a výstavy. Zde je celkem 14 plakátů, z toho 6 je vytvořeno k příležitosti výročí a 8 funguje jako pozvánka na výstavy či jiné události. Čtyři z výročních plakátů jsou díly Pak Kūmdžuna. Mezi nimi je série plakátů k 10. výročí asociace VIDAK a již zmíněný plakát k připomenutí události v Kwangdžu z roku 1980. Pátý plakát v této podkategorii je dílo An Sangsua vytvořené k příležitosti 100. výročí od narození Jana Rajlicha st. Posledním výročním plakátem je plakát Kim Tohjōnga, který připomíná 16. výročí smrti Jun Isanga. Plakáty zvoucí na různé výstavy a události by bylo také možné si dále rozdělit na další kategorie. Dva plakáty od Hong Tongsika jsou pozvánkou na soutěž grafického designu. Plakát od O Čhigjua a jedno dílo Hong Tongsika jsou upoutávkou na jejich vlastní výstavy. Zbylé 4 plakáty pak zvou na výstavu katedry umění a divadla, výstavu grafického designu a filmový festival.

Poslední kategorii jsem nazvala jako život a příroda, ke které jsem přiřadila 15 plakátů, tedy 25,4 % ze všech plakátů. Zde jsou zařazeny plakáty, které se jakýmkoliv způsobem pozastavují nad životem, který žijeme. V podkategorii budoucí život je zařazena sci-fi série *Hwasōngesō on čchingu – Hwūi.Ro.Ā.Rak* od Pak Kūmdžuna o čtyřech plakátech, která vyobrazuje život na Marsu. Nejvíce plakátů je v podkategorii harmonie, nicméně to je způsobeno tím, že je mezi nimi zařazena opět série plakátů od Pak Kūmdžuna, *Love & Peace*. Moravská galerie vlastní všech 8 plakátů z této série. Posledním plakátem v této podkategorii je plakát *Together*, který vyobrazuje harmonii jako základní princip fungování světa. V podkategorii příroda je zařazen plakát Han Sūngmina s názvem *We Are Like a Nature*. Posledním plakátem v této kategorii, kterému jsem přiřadila téma mládí a prázdnota života, je plakát od Kim Sōngžaa.

Nejvíce plakátů (17 kusů) je tedy v kategorii kampaň a sociální plakáty. Celkem 15 plakátů se týká témat jako je život a příroda. Až 14 plakátů bylo vytvořeno k příležitostí výročí, výstav či jiných událostí. Korejská kultura a tradice jsou vyobrazeny v deseti plakátech. Historii či politickým událostem se věnuje pouze 6 plakátů. Co se týče jednotlivých podkategorií, nejvíce zastoupeným tématem je ochrana životního prostředí. V této podkategorii jsou zahrnuty plakáty celkem od pěti grafických designérů (Pä Sōngik, Hong Sōngil, O Čhigju, Hong Tongsik a Sōn Pjōngil). Několik z těchto ekologických plakátů ale nemá dostupnou dataci, Moravskou galerií však byly přidány do sbírky v roce

2003. Jelikož se jedná o plakáty, mohly být vystaveny na bienále v roce 1998 či v roce 2002, kdy byl plakát jedním z témat. Ostatní plakáty byly vytvořeny mezi lety 2000-2005. Nabízí se tedy otázka, zdali v tomto období byla v Korejské republice zvýšená snaha o ochranu zvířat a přírody, jelikož klientem grafických designérů Hong Söngila a Sön Pjöngila bylo Ministerstvo životního prostředí KR.

Autor	Název plakátu	Datace
Hong Tongsik	Love birds	2005
Hong Söngil	Free the Animal!	nedatováno
Hong Söngil	Mountain	nedatováno
Hong Söngil	Save	2005
Hong Söngil	Save the animal	2004
Hong Söngil	Save the animal!	nedatováno
Hong Söngil	Save the Animal!!	nedatováno
O Čchigju	Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!	nedatováno
O Čchigju	Safety in a Basin? Alone in a Wilderness!	nedatováno
O Čchigju	The Being on the Earth withing the Being	nedatováno
Pä Söngik	Don't	2000
Pä Söngik	We Killing Nature	nedatováno
Sön Pjöngil	I wish to fly	2004
Sön Pjöngil	If There is no animal there is no man	2003

Tabulka 3: Plakáty s tematikou ochrany životního prostředí

6.2 Korejské prvky

V této podkapitole pracuji s jednotlivými prvky, které jsem popsala ve třetí kapitole. Jedná se o barvy, linie, prázdnotu a humor. S Koreou nejčastěji spojované barvy jsou tedy bílá, přírodní barvy jako je béžová či hnědá a pak také kombinace barev *jinu* a *jangu*, tedy základních barev (modrá, žlutá, červená, bílá, černá) a sekundárních barev, které vycházejí z teorie pěti prvků. V plakátech se zaměřím právě na tyto tři skupiny barev, ale zaměřím se také na ostatní barvy, které se v plakátech objevují častěji. Hledat budu také linie, mezi které patří linie oválné či kruhové, linie přírodní, linie *pi*, linie kaligrafické a můžeme mezi ně zařadit i linie zahnuté. Dalším zkoumaným prvkem bude prázdňý prostor, a to nezamýšlená, nepravá a prostá prázdnota se zaměřením zejména na nepravou a prostou prázdnotu, které se od hlavní funkce kompozičního prvku negativní prostor liší svým významem více než nezamýšlená prázdnota. Pokud bude možné nalézt prvek humoru, také jej v následujícím textu zmíním.

Bílá se v plakátech objevuje zajisté nejvíce, a to velmi často spolu s černou. Tuto kombinaci můžeme najít až u 23 plakátů, na kterých se objevuje nehledě na jejich

zaměření. V některých případech jsou bílá a černá doplněny i jinými barvami, např. červenou či kombinací základních barev. Bílá spolu s černou ale tvoří většinou část barevné kompozice. Výjimkou je dílo *Don't* od Pă Söngika, kde je bílá kombinována hlavně se žlutou barvou. Toto zjištění tedy podporuje tvrzení, že bílá je tradiční barvou v jihokorejském designu. Jak je ale možné vidět, velmi často je její využití rovnoměrné s využitím právě černé. Kromě tradic je možným důvodem pro využití bílé také její spojitost s negativním prostorem, jelikož představená díla mají často bílá pozadí a samotné obrazce jsou poté černé. V tabulce je možné vidět nejvýraznější barevné kombinace (kdy bílá je součástí kombinace) a plakáty, na kterých se objevují.

Nejvýraznější kombinace	Název plakátu
Pouze bílá a černá	We Killing Nature
	Safety in a Basin? Alone in a Widlerness!
	Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!
	The Being on the Earth withing the Being
	Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition
	Korea
	Love & peace (8 ks)
	Plakátek: Art and See Utter Leaflet: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition
	Art and See Utter. The Art and Theater Department's Graduation Enhib.
Bílá a černá doplněná dalšími barvami	Keimyung Graphic Design Exhibition
	We Are Like a Nature
	Save the animal
	Save
	Kim You-chul: A thousand of Wind
Bílá a žlutá doplněná černou	Don't
Černá a bílá doplněná dalšími barvami	Bird of Peace

Tabulka 4: Plakáty se zastoupením bílé

Přírodní barvy, tedy odstíny hnědé a béžové, které jsou rovněž označovány jako typické barvy Koreje, můžeme také na plakátech najít. Kombinovány jsou typicky s bílou nebo s černou. Tři z těchto plakátů vyobrazují korejskou historii či kulturu (a to vztahy mezi KR a KLDR, *mundžado* a korejské vějíře) a tři další se také týkají Jižní Koreje, avšak v jiném smyslu (série tří plakátů k 10. výročí jihokorejské asociace VIDAK). Zbylé čtyři plakáty jsou sérií od Pak Kūmdžuna, která se zabývá budoucím životem na Marsu a hnědé odstíny jsou zvoleny z důvodu vyobrazení povrchu oné planety.

Je možné najít tři další kombinace barev, které se objevily v plakátech vícekrát, nicméně nejedná se o většinu. Barvy *jinu* a *jangu* vycházející z teorie pěti prvků můžeme najít až u 7 plakátů. Čtyři z těchto plakátů jsou díla Kim Sangnaka a zaměřují se na korejský šamanismus. Také by se mezi ně zařadily plakáty *Forest in Dreams*, kde je těmito barvami vyobrazen les, nebo *Stop AIDS before it stops you*, kde tyto barvy můžeme vidět kolem motýlka nebo v podobě lístků.

Černá pozadí, která jsou dle Kim Min-sooa typická pro japonský grafický design a je tedy možné, že se jimi jihokorejští designéři inspirovali, můžeme najít u šesti děl. Tři z těchto plakátů jsou od Hong Söngila (plakáty *Save the Animal!*, *Free the Animal!!* a *Mountain*) a dva z nich navrhl Son Pjöngil (*If there is no animal, there is no man* a *Happy New Year*). Také by se zde mohl zařadit plakát *Forest in Dreams*.

Poslední kombinace barev hodná zmínění jsou červená a modrá. Obě barvy jsou barvami *jangu* a mají sílu odhánět zlé duchy. Tyto dvě barvy se objevují v plakátech týkajících se korejské historie či politiky (plakáty *Unification of South&West*, *A drama of „Oullim“*, *Tokto vs. Takeshima* a *For the One...[Kwangju 1980 (5.18)]*), ale také u plakátu *Together*, který se inspiruje harmonií a odkazuje na *jin* a *jang*. Kromě barev můžeme v některých případech na těchto plakátech vidět i *tchägük*, pro který je právě spojení modré a červené typické.

Tradiční linie nejsou natolik zastoupené a jednotné, aby plakáty zde spojovaly. Je však možné v plakátech najít příklady těchto prvků. Kaligrafické linie bychom samozřejmě mohli najít v každém díle obsahující *hanču* nebo *hangül*, pokud splňují spíše estetickou funkci než funkci předání konkrétní informace. Jednalo by se např. o dílo *Thousand of Wind* obsahující část korejské básně stejného názvu či plakát *Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude*. Kaligrafické linie je možné také vidět v šamanistických plakátech Kim Sangnaka. Zejména v těchto šamanistických plakátech se velmi pravděpodobně jedná o ornamentální typ kaligrafie. Další častější linií je linie přírodní. Tu najdeme v dílech, kde jsou vyznačeny stromy (*Forest in Dreams*, *Style=Energy*, *Happy New Year*, *We Are Like Nature* či právě plakát inspirovaný malbou *mundžado*) nebo skály (plakát *Korea*). Linie kouře by také mohly patřit mezi přírodní tahy a najdeme je v plakátu *The Dreams and Ambitions*. Linií kruhovou či také kruhový tvar můžeme najít u dvou děl O Čchigjua, na kterých je vyobrazeno akvárium a zeměkoule.

Dalším prvkem, který se v jihokorejských plakátech také objevuje, je prázdnota. Hlavním zaměřením analýzy je nepravá prázdnota a prostá prázdnota, jelikož tyto typy prázdnoty nesou významy navíc (viz kapitola 3.3). Z těchto dvou druhů je častějším typem negativního prostoru prázdnota prostá – ta je cílená a podtrhuje krásu celého díla. Můžeme ji najít u všech čtyř plakátů od O Čchigjua, série plakátů *Love & Peace* od Pak Kūmdžuna, plakátu *Bird of Peace* od Kim Sagnaka či u děl Hong Sōngila. Někdy ovšem nemusí být příliš jasné, zdali se jedná o prostou či nezamýšlenou prázdnotu. Nepravou prázdnotu můžeme najít např. u dvou děl Son Pjōngila. V těchto případech víme, co dané místo skrývá díky okolním prvkům a tvarům. Stejný případ je dílo I Jonga, kdy si můžeme domyslet moře, jelikož víme, že Tokto je ostrov, či u plakátů Pā Sōngika a Hong Sōngila, kde díky obrysům a liniím odhadneme, které zvíře je na plakátu vyobrazeno. Zbytek děl je možné zařadit do nezamýšlené prázdnoty, která jen doplňuje dílo a pomáhá prvkům vyniknout bez dalšího skrytého významu.

Humor je prvek, který odkazuje na historii a tradice Korejců a jejich propojení s přírodou. Prvek ale také vyjadřuje jistou nevinnost až dětinskost. Tento prvek není možné u žádného z plakátů jednoznačně určit. Plakát, který alespoň částečně splňuje tyto podmínky, by mohl být plakát *Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude*. Pávi na plakátu mluví o čestnosti, jedné z konfuciánských zásad, mezi muži. Jsou použity přírodní motivy jako květiny a stromy. Jistá hravost či dětinskost by se mohla najít v komiksových bublinách, ve kterých je vyobrazena konverzace mezi pávy.

Závěr

V práci jsem popsala zastoupení jihokorejských plakátů v českých institucích a zjistila, co tato díla spojuje a jaké prvky se v nich objevují. Avšak během oslovování kurátorů a správců depozitářů institucí zodpovědných za péči o sbírky se vyskytlo několik problémů. Častou odpovědí bylo, že instituce žádné jihokorejské plakáty nevlastní. To může být např. z toho důvodu, že předchozí pracovníci do systému k danému plakátu neuvedli místo původu. Dalším problémem při ověřování zastoupení jihokorejských plakátů může být také to, že plakáty, které instituce získala, nemusely být z provozních důvodů zpracovány ihned a v systému tedy zatím nejsou. To je případ i Moravské galerie, která plakáty z let 1994 až 1998 teprve zpracovává. Samozřejmě, velmi pravděpodobným vysvětlením je také to, že opravdu žádné jihokorejské plakáty nevlastní. Je ale jisté, že monopol, co se týče jihokorejských plakátů v ČR, má Moravská galerie v Brně. Přestože jsem kontaktovala více institucí, většinou vlastní spíše plakáty z Číny či Japonska a Jižní Korea ve většině významných českých muzeích či galeriích zastoupena není. Pokud jiné instituce plakáty vlastní, jedná se o plakáty k výstavám, které samotné instituce pořádaly. V těchto případech není autorem jihokorejský autor. V tuto chvíli je tedy možné v ČR nalézt celkem 59 jihokorejských plakátů. Ty byly Moravskou galerií získávány až od roku 1990. To by se dalo odůvodnit politickými vztahy mezi Českou republikou a Korejskou republikou, jelikož diplomatické vztahy byly navázány až v březnu 1990.

Všechny plakáty zmíněné v této práci až na jeden byly získány skrz Mezinárodní bienále grafického designu, které se pravidelně konalo v Brně. Poslední ročník proběhl v roce 2018. Zdá se, že se bienále přesune do online prostoru, a tak usuzuji, že tímto způsobem již galerie nebude získávat fyzické výtisky plakátů. Jeden plakát byl získán u příležitosti 100. výročí narození Jana Rajlichy st., tuto událost ale také zorganizovalo Sdružení Bienále Brno. Dá se tedy předpokládat, že počet jihokorejských plakátů, který české instituce vlastní, se v následujících letech navyšovat nebude, pokud plakáty nebudou České republice věnovány či se nebude pořádat výstava zaměřená pouze na jihokorejský grafický design. V tuto chvíli se dá očekávat navýšení pouze o plakáty, které Moravská galerie momentálně zpracovává.

Zmíněné plakáty jsou díly 15 jihokorejských designérů. Nejvíce zastoupeným jihokorejským grafickým designérem je Pak Kūmdžun. Ve sbírce je zařazeno celkem 20 jeho plakátů. Pak Kūmdžun se ve svých dílech velmi často snaží pracovat s korejskými

tradicemi, jako jsou malby *mundžado* či korejské básně. Mnoho svých plakátů také tiskne na tradiční korejský papír *handži*. Několik jeho plakátů se věnuje také korejské historii – odkazuje na povstání v Kwangdžu nebo na rozdělení korejského poloostrova. Kim Sangnak je také jeden z designérů, kteří ve svých dílech dlouhodobě využívají korejské tradice. V tomto případě se jedná o šamanismus. Celkem 5 ze 7 jeho děl, které jsou ve sbírce, se věnují tomuto lidovému náboženství. Dalším více zastoupeným designérem je jistě Hong Söngil. V Moravské galerii najdeme celkem 7 jeho plakátů. Ty jsou, až na jednu výjimku, všechny zaměřené na ochranu zvířat a životního prostředí. Ostatní designéři jsou již zastoupení menším počtem plakátů. O některých designérech také nebylo snadné dohledat informace a není tak jasné, jak ve své kariéře grafického designéra pokračují či na co se jejich plakáty typicky zaměřují.

V kapitole 6 jsem dostupné plakáty analyzovala. První jsem se zaměřila na nejčastější témata, kterým se plakáty věnují. Nejvíce zastoupené téma je ochrana životního prostředí. Těchto plakátů je celkem 14 a to hned od pěti různých designérů. Osm plakátů tvoří podkategorii, která propaguje a zve na různé události a výstavy. Jelikož se jedná o typ plakátu, který si mnoho z nás představí jako první, je toto vyšší zastoupení očekávané. Vyšší počet plakátů je také u podkategorie šamanismus – tu ale tvoří pouze díla Kim Sangnaka. Pět z jeho děl se zabývá přímo šamanismem a jedno další dílo vyobrazuje prvek typický pro šamanismus. Poslední více zastoupenou skupinou jsou výroční plakáty, které tvoří 6 děl. Celkem 9 plakátů je také zařazeno pod kategorií harmonie, nicméně 8 z těchto plakátů tvoří jedna série plakátů od Pak Kūmdžuna.

Tyto plakáty také obsahují kompoziční prvky typické pro jihokorejský grafický design, mezi které se řadí barvy, linie a prázdnota. Nejčastěji využitou barvou je zajiště bílá, což potvrzuje tvrzení, že bílá je typickou barvou Koreje a korejského národa. Najdeme ji celkem u 23 plakátů. Velmi často je kombinována s černou. Také přírodní barvy, jako je béžová či hnědá, na plakátech najdeme, nejsou ale zastoupeny tak hojně. Barvy, které vycházejí z teorie pěti prvků se zpravidla nacházejí hlavně u šamanistických plakátů. Linie nejsou společné pro všechny plakáty, ale najdeme příklady všech typů linií. Nejvíce zastoupená linie je linie kaligrafická, kterou nalezneme např. u díla *Thousand of Wind*, kde se jedná o kaligrafii *hangŭlu*, či u šamanistických plakátů, kde se zřejmě jedná o ornamentální kaligrafii. Proto může být těžší určit, o jaké znaky se jedná, jelikož jsou méně čitelné než v případě standardního stylu kaligrafie. Více zastoupena je také přírodní

linie – tu můžeme najít na plakátech, kde jsou stromy, skály či kouř. Prázdnota je častým prvkem. Prázdnota prostá, která je jednoduchá, ale krásná, je zastoupena ve více než 10 dílech. Určení prosté prázdnoty je složitější, jelikož může být zaměněna s prázdnotou nezamýšlenou. Oproti tomu prázdnota nepravá se pozná snadněji a najdeme ji alespoň u 5 plakátů. Mimo tyto kompoziční prvky jsem v plakátech našla i další kulturní prvky, které jsou spojené s Koreou. Zařadit se mezi ně může *tchägŭk*, který se vyskytl v plakátu vyobrazující spor o Tokto, ale také v plakátu o harmonii světa vycházejícího z teorie *jinu* a *jangu*. Dvakrát se v plakátech objevilo *sotdä* a jednou také symbol straky a tygra na novoročním plakátu. Designéři také využívají typicky korejských předmětů či umění, aby prostřednictvím nich vyjádřili něco jiného. Například pomocí vějířů vytvoří strom a motýly či pomocí tušové malby ohraničí část plakátu. Přestože je zastoupení jihokorejských plakátů spíše menší, zejména v porovnání s jinými východoasijskými zeměmi, díla nám i tak mohou předat informace o korejské kultuře a můžeme najít prvky a témata, která tyto plakáty spojují.

Summary

This thesis explains the representation of South Korean graphic design in the Czech Republic. The focus is on posters, the main form of graphic design. In the Czech Republic, South Korean posters can only be found in the Moravian Gallery in Brno. These posters were acquired through the International Biennial of Graphic Design Brno. In the gallery's collection there are a total of 59 posters by 15 South Korean graphic designers. This number is not final as some posters could not be processed yet due to operational reasons and will be added to the collection later. The most represented designer is Pak Kŭmjŭn with 20 posters. However, the collection also includes designers such as Hong Sŏngil, Kim Sangnak and Hong Tongsik. In the practical part of this thesis, I also focus on the common themes and elements of the South Korean posters. The most common theme is environmental protection. Another group is posters promoting exhibitions and other events. In terms of traditional elements, as many as 23 posters contain white, which is one of the colours identified as typically Korean. Another element examined is lines. The most common type of line is the calligraphic and natural line; however, they are not found in every poster. The typical negative space in these posters is *sobak ŭi yŏbaek* (simple space). In addition, other symbols typical for Korea can be found in the posters, such as *t'aegŭk*, *sottae*, Korean traditional fans, and symbols used during the New Year.

Seznam literatury a pramenů

Literatura

26. *mezinárodní bienále grafického designu Brno 2014: GRAFICKÝ DESIGN, VZDĚLÁVÁNÍ A ŠKOLY*. Brno: Moravská galerie, 2014. ISBN 978-80-7027-274-9.
28. *mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*. Brno: Moravská galerie, 2018. ISBN 978-80-7027-316-6.
- AHN, Hehn-Chu. *Seeing Korea - Reflections on the History of Korean Graphic Design*. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013, s. 208-217. ISBN 978-3-89955-488-5.
- AHN, Sang-soo, ed. *T'aegük: Korean Motifs 5*. Seoul: Ahn Graphics & Book Publ., 1989.
- AMBROSE, Gavin a Paul HARRIS. *Grafický design: typografie*. Brno: Computer Press, 2010, 175 s. *Základy designu*. ISBN 978-80-251-2967-8.
- BLAŽÍČEK, Oldřich J. a Jiří KROPÁČEK. *Slovník pojmů z dějin umění: názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malby a užitého umění*. Ilustroval Zdeněk NETOPIL, ilustroval Jaroslav STANĚK. Praha: Odeon, 1991. ISBN 80-207-0246-6.
- DAAB, Ralf. *Young Asian Graphic Designers*. Cologne: Daab, 2008. ISBN 978-3-86654-012-5.
- DABNER, David, Sandra STEWART a Eric ZEMPOL. *Škola grafického designu: principy a praxe grafiky*. V Praze: Slovart, 2014, 208 s. ISBN 978-80-7391-894-1.
- DOWLING, Jon. *From South Korea*. Bletchingley: Counter-Print, 2021, 168 s. ISBN 978-18-3818-652-4.
- ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. *Dějiny států*. ISBN 80-710-6411-4.

- GEUM, Key-Sook a Hyun JUNG. Color Continuity and Change in Korean Culture. In: DELONG, Marilyn Revell. *Color and Design*. London: Berg Publishers, 2012, s. 125-140. ISBN 9781847889539.
- GUFFEY, Elizabeth. *Posters: A Global History*. Londýn: Reaktion Books, 2014, 288 s. ISBN 978-17-8023-411-3.
- HASHIMOTO, Alan. *Velká kniha digitální grafiky a designu*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-2166-5.
- HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008. ISBN 978-3791339672.
- HOLLIS, Richard. *Stručná historie grafického designu*. V Praze: Rubato, 2014, 259 s. Eseje (Rubato). ISBN 978-80-87705-27-8.
- HWANG, Oak Soh. Study on the Korean Traditional Dyeing: Unique features and understanding. *International Journal of Costume and Fashion* [online]. 2013, **13**(1), 35-47 [cit. 2022-10-07]. Dostupné z: <https://koreascience.kr/article/JAKO201321353691809.pdf>
- CHAČATRJAN, Arevik. An Investigation on the History and Structure of Korean Shamanism. *International Journal of Korean Humanities and Social Sciences* [online]. 2017, **1**, 55-70 [cit. 2023-04-03]. ISSN 2449-7444. Dostupné z: doi:10.14746/kr.2015.01.04
- JANG, Sohyeon. 한국 그래픽 디자인의 역사와 디자이너 겸 화가 한홍택. *디자인 이슈리포트* [online]. Seoul: Korea Institute of Design Promotion, 2020, **45**, 2-15 [cit. 2023-01-10]. Dostupné z: <https://www.kidp.or.kr/?menu=1018&bbno=15537&siteno=16&act=view&ztag=rO0ABXQAMzxjYWxsIHR5cGU9ImJvYXJkIiBubz0iNjlyIiBza2luPSJraWRwX2JicyI%2BPC9jYWxsPg%3D%3D>
- KANG, Hyeon-Joo. Kyo-Man Kim and Korean Graphic Design. *Form archives* [online]. 서울대학교 조형연구소, 2011, **3**(1), 101-134 [cit. 2022-12-10]. ISSN 2093-1263. Dostupné z: <https://s-space.snu.ac.kr/handle/10371/83796>

- KANG, Hyeon-joo. The Characteristics and Meaning of Hong-Taik Han's Design: The Prehistory of Korean Graphic Design. *Journal of Korean Society of Design Science*. 2012, **25**(3), 142-151.
- KANG, Hyeon Joo. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style. *Archives of Design Research* [online]. 2020, **33**(2), 231-347 [cit. 2022-12-18]. ISSN 1226-8046. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.15187/adr.2020.05.33.2.231>
- KENDALL, Laurel, Jongsung YANG a Yul Soo YOON. God Pictures in Action: Korean Shaman Paintings and the Work They Do. *Ars Orientalis* 50. 2021, **50**(1), 157-176. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.3998/ars.13441566.0050.012>
- KIM, Ji Young. Color Characteristics of Costumes for Korean Folk Festivals and Color Consciousness of Koreans. *Color research and application*. Wiley Periodicals, 2010, **35**(6), 443-453. Dostupné z: doi:10.1002/col.20576
- KIM, Ji Young. Fashion Cultural Products Design using Folk Belief Symbols. *Journal of the Korean Society of Costume* [online]. The Korean Society of Costume, 2015, **65**(1), 89-103 [cit. 2023-02-02]. ISSN 2287-7827. Dostupné z: <https://doi.org/10.7233/jksc.2015.65.1.089>
- KIM, Min-Soo. Mapping a graphic genome: A cross-cultural comparison between Korean and Japanese designers. *Visible Language* [online]. 2003, **37**(2), 168-205 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.proquest.com/scholarly-journals/mapping-graphic-genome-cross-cultural-comparison/docview/23293739/7/se-2?accountid=16730>
- KIM, Soyoun. Rethinking North Korean Posters in a Contemporary World. *International Journal of Art and Culture Technology* [online]. 2017, **1**(1), 29-34 [cit. 2022-11-07]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.21742/ijact.2017.1.1.05>
- LEE, Jin-Koo. A Study on Korean Image Posters Through Traditional Figurative Expression. *Archives of Design Research* [online]. 2012, **25**(2), 83-92 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <http://www.aodr.org/common/do.php?a=full&b=12&bidx=23&aidx=360>

- LEE, Jung Young. *Korean Shamanistic Rituals*. Mouton De Gruyter., 1981. Religion and Society. ISBN 9027933782.
- LEE, Soon Jong. Development and Characteristics of Modern Korean Design. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. 2013: Gestalten, 2013, s. 44-55. ISBN 978-3-89955-488-5.
- LEE, Yunah. Design Histories and Design Studies in East Asia: Part 3 Korea and Conclusion. *Journal of Design History* [online]. 2012, **25**(1), 93-106 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/jdh/article-abstract/25/1/93/456886?redirectedFrom=fulltext>
- LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-85-3.
- MELKOVÁ, Radana. *Filmový plakát do roku 1945 ve sbírkách Moravské galerie v Brně*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. Prameny Dokumentačního centra Katedry teorie a dějin dramatických umění FF UP v Olomouci. ISBN 80-244-0403-6.
- MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting* [online]. Leiden: Brill, 2022 [cit. 2022-11-01]. ISBN 978-90-04-21361-6. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=uNGLEAAAQBAJ&lpg=PR1&dq=inauthor%3A%22Francis%20Mullany%22&hl=cs&pg=PR1#v=onepage&q&f=false>
- PARK, Arm-jong. A Brief History of Korean Visual Communication Design 1880-2003: Into world design, out of a stormy past. In: PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDAK 2003*. Seoul: 601BISANG, 2003, s. 15-33. ISBN 89-90551-13-7.
- PARK, Arm-Jong. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters. *Journal of Korean Society of Design Science*. 2008, **21**(5), 227-236.
- PARK, Arm-jong. Theorem for Korean modern design history: focused on Modern Design Museum. *Form archives* [online]. 서울대학교 조형연구소, 2009, **1**(1), 117-149 [cit. 2022-11-13]. ISSN 2093-1263. Dostupné z: <https://s-space.snu.ac.kr/handle/10371/66842>

PARK, Iljoon. Korean Social Emotions: Han (한恨), Heung (흥興), and Jeong (정情).

In: *Emotions in Korean Philosophy and Religion* [online]. Palgrave Macmillan, Cham, 2022, s. 235-256 [cit. 2023-04-05]. ISBN 978-3-030-94747-7. Dostupné z: https://doi.org/10.1007/978-3-030-94747-7_8

PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDA2003*. Seoul: 601BISANG, 2003. ISBN 89-90551-13-7.

PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDA2005*. Seoul: 601BISANG, 2005. ISBN 89-90551-19-6.

POULIN, Richard. *Jazyk grafického designu: ilustrovaná příručka vysvětlující hlavní principy designu*. V Praze: Slovart, 2012. ISBN 978-80-7391-552-0.

PTÁČKOVÁ, Brigita a Karel STIBRAL. *Estetika na dlani*. Olomouc: Rubico, 2002. Na dlani. ISBN 80-858-3979-2.

RYU, Hyunguk. North Korean Politics Promoted North Korean Style Formed by the History of Poster Design: Creation of North Korean Political Propaganda Posters Seen Through Six Eras and Their Characteristics. *Design Works*. 2019, 2(1), 26-39. ISSN 2635-7194.

SAMARA, Timothy. *Grafický design: základní pravidla a způsoby jejich porušování*. Druhé vydání aktualizované a rozšířené. Přeložil Patricie RŮŽIČKOVÁ. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-046-5.

SHIN, Jungyun. *Korean cultural characteristics and graphic design*. Rochester, New York, 2000. Diplomová práce. Rochester Institute of Technology.

SUN, Byoung-il. *The graphism of korean*. Seoul: 도서출판 루소, 2006. ISBN 89-90609-84-4.

WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta a Miriam LÖWENSTEINOVÁ. *Encyklopedie mytologie Japonska a Koreje*. Praha: Libri, 2006. ISBN 80-727-7265-1.

YUN, Kyoim. *The Shaman's Wages: Trading in Ritual on Cheju Island*. Seattle: University of Washington Press, 2019. Korean Studies of the Henry M. Jackson School of International Studies. ISBN 978-0-295-74595-4.

ZÁPALKOVÁ, Helena a Zdenka LINDOVSKÁ. *Umění grafiky: grafické techniky v průběhu šesti století: Muzeum umění Olomouc 12.6.-17.8.2003: katalog výstavy*. Olomouc: Muzeum umění, 2003. ISBN 80-852-2754-1.

Internetové zdroje (IZ)

- 6-party talks: 2nd phase, 5th round. *Xinhua* [online]. Xinhua News Agency, c2009, 2006-12-18 [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20090915190624/http://news.xinhuanet.com/english/2006-12/18/content_5503201.htm
- 601bisang. *Red Dot Design Award* [online]. Essen: Red Dot, 2022 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: <https://www.red-dot.org/cd/red-dot-agency-of-the-year/hall-of-fame/2012>
- A drama of ‘Oullim’, 2000 > WORKS. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=117
- About 601 BISANG. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: <https://601bisang.com/about/about.php>
- AG HISTORY* [online]. Seoul: AG, c2021 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://aghistory.co.kr/>
- Alliance Graphique Internationale. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Alliance_Graphique_Internationale
- Apsaras. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Apsaras>
- COX, Spencer. Introduction to Photography: The Universal Language. *Photography Life* [online]. Photography Life, c2023, December 18, 2022 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://photographylife.com/what-is-photography#what-is-photography>
- CV EX : grayoval.com. *Front page : grayoval.com* [online]. Indexhibit, [21. století] [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <http://www.grayoval.com/indexhibit/index.php?/ongoing/curriculum/>

- Dokdo, Q&A on Dokdo. *Dokdo, Beautiful Island of Korea* [online]. Seoul: Ministry of Foreign Affairs, c2013 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://dokdo.mofa.go.kr/eng/dokdo/faq.jsp>
- FU, Florence. From the Collection: Ahn Sang Soo and AG Typography Institute. *Letterform Archive* [online]. San Francisco (CA): Letterform Archive, c2023, May 1, 2019 [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://letterformarchive.org/news/from-the-collection-ahn-sang-soo/>
- Globalization in South Korea. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Globalization_in_South_Korea
- Grafický design. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Grafick%C3%BD_design
- HAN, Chong-suk. Kwangju Uprising. *Encyclopedia Britannica* [online]. Chicago (Illinois): Encyclopædia Britannica, c2023 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Kwangju-Uprising>
- HORANK, Kevin. Korean Talisman Paper What is “Bujeok”? *Asian Customs, Traditions & Superstitions* [online]. Roosendaal: AsianCustoms.eu, [21. století] [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://asiancustoms.eu/korean-talisman-paper-what-is-bujeok/>
- Ch'ilsong 칠성七星. *British Museum* [online]. London: The Trustees of the British Museum, c2023 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.britishmuseum.org/collection/term/BIOG8802>
- Isang Yun. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Isang_Yun
- Jukdo (island). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Jukdo_\(island\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jukdo_(island))

- Kaligrafie. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-23]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kaligrafie>
- KSDC-한국디자인문화학회. *KSDC- 한국디자인문화학회* [online]. 경기도 화성시: The Korean Society of Design Culture, [21. století] [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: <https://www.ksdc.or.kr/en/introduction.asp>
- KULKARNI, Shubham. The Importance of Photography In Graphic Design. *Simplified: An Easy to Use All-In-One App For Modern Marketing Teams* [online]. TLDR Technologies, c2023, March 20, 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://simplified.com/blog/design/how-to-use-photography-in-graphic-design/>
- LEE, Stephanie. MUNJADO / 문자도 (Painting of Characters). *Korean Folk Art Minhwa* [online]. New York: Korean Folk Art, c2013, 1 Nov, 2020 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://koreanfolkart.org/blogs/minhwa/munjado-%EB%AC%B8%EC%9E%90%EB%8F%84-painting-of-characters>
- Liancourt Rocks. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Liancourt_Rocks
- LOVE & PEACE, 2009 > WORKS. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=212
- MCMAHON, Mary. What is a Sotdae?. *CulturalWorld* [online]. San Francisco, CA: Conjecture Corporation, c2003-2023, January 30, 2023 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.culturalworld.org/what-is-a-sotdae.htm>
- Mezinárodní bienále grafického designu. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_bien%C3%A1le_grafick%C3%A9ho_designu
- Mezinárodní soutěžní přehlídka. *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018* [online]. Brno: Moravská galerie v Brně, 2018 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://28.bienalebrno.org/mezinardni-soutezni-prehlicka>

- Mystery symbol message of Korean shamanism // designed by Kim, Sang-Rak. *Library of Congress* [online]. Washington, DC: The Library of Congress, [21. století] [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.loc.gov/item/2008401563/>
- ORR SIVEWRIGHT, Dacey. Graphic Designer Vs. Visual Designer: What's the Difference?. *Blog for Creatives: Online Learning on Skillshare* [online]. New York: Skillshare, c2022, Jan 31, 2021 [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: <https://www.skillshare.com/blog/graphic-designer-vs-visual-designer-whats-the-difference/>
- PARK, Sang-moon. Guardian of hope: Preserving the sotdae. *Korea JoongAng Daily* [online]. Seoul: Korea JoongAng Daily, [21. století], January 13, 2014 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://koreajoongangdaily.joins.com/2014/01/13/features/Guardian-of-hope-Preserving-the-sotdae/2983438.html>
- PRINTBRITANNIA TEAM. Different Types of Posters. *Print Britannia* [online]. Londýn: Print Britannia, c2022, 21.06.2021 [cit. 2022-11-03]. Dostupné z: <https://www.printbritannia.com/blogs/article/108/different-types-of-posters>
- Ruční výroba papíru v Jižní Koreji. In: *Na cestě* [cestopisný magazín]. ČT2, 3. 6. 2020. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1185966822-na-ceste/220562260120009/>
- SBB. Hommage: Jan Rajlich: 100 plakátů 100 designérů (JR 100x100). *Sdružení Bienále Brno* [online]. Brno: SBB, Sdružení Bienále Brno, [21. století], 24/04/2020 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://sbb-bienale-brno.cz/hommage-jan-rajlich-jr100-100-plakatu-x100-designeru/>
- Seung-Min Han. *Retroavangarda* [online]. Polsko: Retroavangarda, [21. století] [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: https://retroavangarda.com/gallery-of-friends/albums/SeungMin_Han/
- SMITH, Laura. The Importance of Illustrations in Design. *Pittsburgh Design Firm: ocreations* [online]. Pittsburgh: ocreations LLC., c2018, June 20th, 2019 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.ocreations.com/importance-of-illustrations-in-design/>

- Spot color. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Spot_color
- TERRY, Clare. Communication Design: What Is It & Everything Else You Need to Know. *Shillington Design Blog - Creative Inspiration, Interviews and Resources* [online]. New York: Shillington, c2022 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://blog.shillingtoneducation.com/communication-design/>
- THE EDITORS OF ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. Offset printing. Encyclopedia Britannica [online]. Chicago (Illinois): Encyclopædia Britannica, c2022 [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/technology/offset-printing>
- Together, 1998 > WORKS. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=108
- URBAN, Tereza. Nezodpovědný krok. Bude nám chybět. Grafici reagují na rozhodnutí Moravské galerie zrušit Bienále grafického designu. *CZECHDESIGN* [online]. Praha: CZECHDESIGN, c2003-2023, 4. 5. 2022 [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/nezodpovedny-krok-bude-nam-chybet-grafici-reaguji-na-rozhodnuti-moravske-galerie-zrusit-bienale-grafickeho-designu>
- Užité umění. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/U%C5%BEit%C3%A9_um%C4%9Bn%C3%AD
- VIDAK 10 주년 포스터 > WORKS. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=151
- Visual communication. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Visual_communication
- WSHOW.KR. *WSHOW.KR* [online]. [21. století] [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <http://wshow.kr/tag/%EA%B3%84%EC%9B%90%EC%98%88%EC%88%A0%EB%8C%80%ED%95%99%EA%B5%90/?ckattempt=2>

- Yunisang 95th : grayoval.com. *Front page* : grayoval.com [online]. Indexhibit, [21. století] [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <http://www.grayoval.com/indexhibit/index.php?/projects/yunisang-95th/>
- 길진섭 (吉鎭燮). In: *Encyclopedia of Korean Culture* [online]. Seongnam: Academy of Korean Studies, [21. století] [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0008577>
- 김두한. 일본이 말하는 다케시마는 다른 섬 독도는 ‘우산도’로 명확하게 표기해. *경북매일* [online]. Pchohang: 경북매일, c2023, 2019.06.10 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://www.kbmaeil.com/news/articleView.html?idxno=818042>
- 김한용의 광고 사진. *월가 디자인* [online]. Seoul: 디자인하우스, c2016 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: http://mdesign.designhouse.co.kr/article/article_view/108/59380?per_page=17
- 디자인창의학과 | 교수진소개 | 교수. *디자인창의학과 / 홈* [online]. Daejeon: 충남대학교 예술대학 디자인창의학과, c2019 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://design.cnu.ac.kr/design/intro/faculty01.do?mode=view&key=LZStrEwBhHYEYwDmI%20&pager.offset=0&pagerLimit=10>
- 박금준. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: <https://ko.wikipedia.org/wiki/%EB%B0%95%EA%B8%88%EC%A4%80>
- 박향률. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-10-15]. Dostupné z: <https://ko.wikipedia.org/wiki/%EB%B0%95%ED%95%AD%EB%A5%A0>
- 보령신문. *보령신문* [online]. Boryeong: 보령신문, c2009 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <http://charmnews.co.kr/news/articleView.html?idxno=25956>
- 비닥* [online]. Seongnam (Gyeonggi province): 한국시각정보디자인협회, c2017 [cit. 2022-07-28]. Dostupné z: <https://vidak.or.kr/org/>
- 선병일 Sun, Byoung Il. *서울디자인페스티벌* [online]. Seoul: 디자인하우스, [21. století] [cit. 2022-10-22]. Dostupné z: <https://dfseoul.micehub.com/fairBbs.do?selAction=>

[view&FAIRMENU_IDX=1364&BOARD_IDX=10286&BOARD_NO=16&selPageNo=1&sYear=2016&hl=KOR](http://www.ag.co.kr/about)

소개. AG [online]. Seoul: AG, c1985-2023 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://www.ag.co.kr/about>

알라딘: 홍성일. 알라딘 [online]. Seoul: Aladin Communication, [21. století] [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: https://www.aladin.co.kr/author/wauthor_overview.aspx?AuthorSearch=@853472&partner=bookprice

윤성효. <천개의 바람> 김유철 시인 '경남민족예술인상' 수상. 오마이뉴스 [online]. Soul: Ohmynews, c1999-2023, 2016.01.24 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://m.ohmynews.com/NWS_Web/Mobile/amp.aspx?CNTN_CD=A0002177491

인명록. 월간미술 [online]. Soul: monthly art, c2020 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://monthlyart.com/people/inmul.php?list_num=&s=&cate1=&order_by=&page=500

제 2 회 동탄 후마니타스 아카데미 Art&Talk -한승민 디자이너의 "부채로 펼치는 韓스타일" 전시회에 초대합니다. Daum 카페 [online]. Jeju City: Kakao, [21. století] [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://m.cafe.daum.net/hd-humanitas/Hg5c/1>

천관. 무속에서의 닭(酉). 네이버 블로그 [online]. Songnam: NAVER, [21. století], 2021. 4. 13. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://m.blog.naver.com/hkim116/222308623053>

패션비즈. 패션비즈 [online]. Seoul: Fashionbiz.co., [21. století] [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://m.fashionbiz.co.kr:6001/index.asp?idx=166258>

하나됨을 위한 역사여!, 2000 > WORKS. 601 BISANG [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=116

학부소개 > 교수진소개. 경운대학교 [online]. Kumi: Kyungwoon University, c2022 [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.ikw.ac.kr/welfare/page/3192/2037.tc>

학회소개. *한국디자인학회* [online]. 경기도 성남시: 한국디자인학회, [21. století] [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: <https://design-science.or.kr/%ED%95%99%ED%9A%8C%EC%86%8C%EA%B0%9C>

홍동식. *YES24* [online]. Seoul: YES24, [21. století] [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.yes24.com/24/AuthorFile/Author/120262>

화가의 틀을 깬 예술가 정현웅(鄭玄雄)의 작품세계. *Naver Blog* [online]. Seongnam: NAVER, [21. století], 2021. 5. 27. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://blog.naver.com/ohyh45/222369961627>

화성에서 온 내 친구 - 희.로.애.락 > WORKS. *601 BISANG* [online]. Seoul: 601bisang, [21. století] [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=162

Obrázky

- Obr. 1: [박영효작 조선국기]. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 15 October 2012 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/File:%E6%9C%B4%E6%B3%B3%E5%AD%9D%E4%BD%9C_%E6%9C%9D%E9%AE%A%E5%9C%8B%E6%97%97.jpg
- Obr. 2: Flag of South Korea. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 24 September 2021 [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_South_Korea.svg
- Obr. 3: Portraits of Emperor Gojong, Prince Sujong, and Kink Youngchin [plakát]. Začátek 20. Století. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013. ISBN 3899554884.
- Obr. 4: Hodori. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 24 July 2021 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Hodori.png>
- Obr. 5: CHO, Young-jae. Seoul 1988 Olympics poster [plakát]. 1998. In: *The People's Graphic Design Archive* [online]. Jul 29th, 2020 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://peoplesgdarchive.org/item/3385/seoul-1988-olympics-poster>
- Obr. 6: 조선방직회사 쌍봉표 홍보포스터 [plakát]. Kolem 1930. In: *TIN News* [online]. 2010/11/19 [cit. 2022-10-08]. Dostupné z: <https://www.tinnews.co.kr/2398>
- Obr. 7: 기린맥주포스터 [plakát]. Kolem 1940. In: PARK, Arm-Jong. A Study on the Characteristics and Styles of Early Posters in Korea: Centered on Modern Design Museum's Collection of Posters. *Journal of Korean Society of Design Science*. 2008, **21**(5), s. 223.
- Obr. 8: [권농포스터] [plakát]. Kolem 1930. In: *Tistory.com* [online]. 2018. 3. 8. [cit. 2022-10-08]. Dostupné z: <https://hb-blog.tistory.com/301>
- Obr. 9: KIM, Han-Yong. Advertisement for a radio [plakát]. 1974. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013, s. 210. ISBN 3899554884.

- KIM, Han-Yong. Beer advertisement with well-known actor Kim Jingyu [plakát]. 1963. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013, s. 210. ISBN 3899554884.
- Obr. 10: Poster promoting security, issued by the combined South Korean and US Forces [plakát]. 1950. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013, s. 211. ISBN 3899554884.
- Obr. 11: Official report in poster form on the progress made in the year 1967 [plakát]. In: KLEMP, Klaus. *Korea Power: Design and Identity*. Berlín: Gestalten, 2013, s. 211. ISBN 3899554884.
- Obr. 12: HAN, Hong-taek. [What a wonderful country, Korea] [plakát]. In: JANG, Sohyeon. 한국 그래픽 디자인의 역사와 디자이너 겸 화가 한홍택. *디자인 이슈리포트*. Seoul: Korea Institute of Design Promotion, 2020, **45**, s. 7.
- Obr. 13: HAN, Hong-taek. [답표쁘란디] [plakát]. In: JANG, Sohyeon. 한국 그래픽 디자인의 역사와 디자이너 겸 화가 한홍택. *디자인 이슈리포트*. Seoul: Korea Institute of Design Promotion, 2020, **45**, s. 7.
- Obr. 14: HAN, Hong-taek. Sulak [plakát]. In: JANG, Sohyeon. 한국 그래픽 디자인의 역사와 디자이너 겸 화가 한홍택. *디자인 이슈리포트*. Seoul: Korea Institute of Design Promotion, 2020, **45**, s. 13.
- Obr. 15: HAN, Hong-taek. Je Joo Do [plakát]. In: JANG, Sohyeon. 한국 그래픽 디자인의 역사와 디자이너 겸 화가 한홍택. *디자인 이슈리포트*. Seoul: Korea Institute of Design Promotion, 2020, **45**, s. 13.
- Obr. 16: KIM, Kyo-man. Tourism Promotion Poster for Korea [plakát]. 1975. In: KANG, Hyeon Joo. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style. *Archives of Design Research* [online]. 2020, **33**(2), s. 235 [cit. 2022-12-18]. ISSN 1226-8046. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.15187/adr.2020.05.33.2.231>
- Obr. 17: KIM, Kyo-man. 한국을 주제로 한 관광포스터 [plakát]. 1976. In: KANG, Hyeon Joo. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style. *Archives of Design Research* [online]. 2020, **33**(2), s. 236 [cit. 2022-12-18]. ISSN 1226-8046. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.15187/adr.2020.05.33.2.231>

- Obr. 18: KIM, Kyo-man. Poster for Korea Design Exhibition Award [plakát]. 1972. In: KANG, Hyeon Joo. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style. *Archives of Design Research* [online]. 2020, **33**(2), s. 234 [cit. 2022-12-18]. ISSN 1226-8046. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.15187/adr.2020.05.33.2.231>
- KIM, Kyo-man. Poster for Korea Design Exhibition Award [plakát]. 1973. In: KANG, Hyeon Joo. The Formation and Development of Kim Kyo-man's Graphic Style. *Archives of Design Research* [online]. 2020, **33**(2), s. 234 [cit. 2022-12-18]. ISSN 1226-8046. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.15187/adr.2020.05.33.2.231>
- Obr. 19: KIM, Kyo-man. Seoul 1998 [plakát]. 1998. In: *National Archives of Korea* [online]. [cit. 2023-01-13]. Dostupné z: <https://theme.archives.go.kr/next/stampPoster/stampPosterDetail.do?stampPosterId=DH50004281&stampPosterType=N&year=198>
- Obr. 20: JEONG, Seon. Album of Mount Geumgang [malba]. In: *The Metropolitan Museum of Art* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/748821>
- Obr. 21: KWON, Myung-kwang. The Korean Use of Color [plakát]. In: PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDA K 2003*. Seoul: 601BISANG, 2003, s. 87. ISBN 89-90551-13-7.
- Obr. 22: [Apsara v letu na Zvoně krále Söngdöka] [fotografie]. In: *Tistory.com* [online]. 2011. 10. 24. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://younghwan12.tistory.com/1456>
- Obr. 23-27: PAK, Kyöngnae. The teaching on the mountain [kaligrafie]. In: MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting*. Leiden: Brill, 2022, s. 10. ISBN 978-90-04-21361-6.
- KIM, Sanggyu. A man of virtue and mercy is not melancholy [kaligrafie]. In: MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting*. Leiden: Brill, 2022, s. 11. ISBN 978-90-04-21361-6.
- PAK, Kyöngnae. United, people of the East and West can make paradise [kaligrafie]. In: MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting*. Leiden: Brill, 2022, s. 11. ISBN 978-90-04-21361-6.

- KIM, Han'gi. The perfect man follows the golden mean [kaligrafie]. In: MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting*. Leiden: Brill, 2022, s. 11. ISBN 978-90-04-21361-6.
- KIM, Han'gi. Good things if not used properly can destroy a man [kaligrafie]. In: MULLANY, Francis. *Symbolism in Korean Ink Brush Painting*. Leiden: Brill, 2022, s. 11. ISBN 978-90-04-21361-6.
- Obr. 28: 전통신발전수관. 고운 꽃신 신고 부산 감천마을로 출발! 부산, 전통 화혜 만들기 문화체험 교실. In: *Cultural Heritage Administration* [online]. Daejeon: Cultural Heritage Administration, c2006 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.cha.go.kr/cop/bbs/selectBoardArticle.do;jsessionid=u2MWF483oG1Kk8YNq8lKBIFiny3hrY1EsRbyY3EhgV9iRTNapCNiIm8VgI6sQyU.cha-was01_servlet_engine1?nttId=27676&bbsId=BBSMSTR_1008&pageIndex=153&pageUnit=10&searchtitle=title&searchcont=&searchkey=&searchwriter=&searchdept=&searchWrd=&searchCnd=&ctgryLrcls=&ctgryMdcls=&ctgrySmcls=&ntcStartDt=&ntcEndDt=&mn=NS_01_09_01
- Obr. 29: Korea Andong Gasong Village Hanok 01 [fotografie]. In: *Wikimedia Commons* [online]. 26 July 2009 [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Korea-Andong-Gasong_Village-Hanok-01.jpg
- Obr. 30: [Hapjukseon fan] [fotografie]. In: *KOREA Webzine* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://www.kocis.go.kr/eng/webzine/201806/sub06.html>
- Obr. 31: Album of Geumgangsan Mountain drawn by Jeong Seon [fotografie]. In: *Wikimedia Commons* [online]. 5 September 2019 [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Album_of_Geumgangsan_Mountain_drawn_by_Jeong_Seon_%EC%A0%95%EC%84%A0%ED%95%84_%ED%92%8D%EC%95%85%EB%8F%84%EC%B2%A9_1.jpg
- Obr. 32: BYUN, Choo-suk. 공익광고협의회 [plakát]. In: PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDAK 2005*. Seoul: 601BISANG, 2005, s. 49. ISBN 89-90551-19-6.
- Obr. 33: KIM, Joo-sung. The Sky of Korea [plakát]. In: PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDAK 2003*. Seoul: 601BISANG, 2003, s. 99. ISBN 89-90551-13-7.

- Obr. 34: KIM, Hyun. The Beauty of Korea [plakát]. In: PARK, Kum-jun. *Communication Design in Korea: VIDAK 2003*. Seoul: 601BISANG, 2003, s.103. ISBN 89-90551-13-7.
- Obr. 35: KIM, Myung-sook. Back When Tigers Used To Smoke... [malba]. In: *Hikoco* [online]. July 03, 2021 [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://hikoco.co.nz/blogs/tmi/korean-folklore>
- Obr. 36: Ahnsangsoo, 1985-2012 [fotografie]. In: *Letterform Archive* [online]. May 1, 2019 [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://letterformarchive.org/news/from-the-collection-ahn-sang-soo/>
- Obr. 37: Isang font [fotografie]. In: *dramasROK* [online]. 2017 [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://www.dramasrok.com/2017/03/pioneer-hangul-typographer-ahn-sang-soos-exhibition-seoul-museum-art/>
- Obr. 38: 경성방직회사 태극성 홍보포스터 [plakát]. Kolem 1920. In: *TIN News* [online]. 2010/11/19 [cit. 2022-10-08]. Dostupné z: <https://www.tinnews.co.kr/2398>
- Obr. 39: CHO, Young Jae. Picture Mark – San-Serif [plakát]. 2000. In: *CHO YOUNG JAE* [online]. c2019-2023 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: <http://www.choyoungjae.com/portfolio-item/81p/?portfolioCats=54%2C57%2C55%2C56%2C58>
- Obr. 40: CHO, Young Jae. 2002 [plakát]. 1999. In: *CHO YOUNG JAE* [online]. c2019-2023 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: <http://www.choyoungjae.com/portfolio-item/78p/?portfolioCats=54%2C57%2C55%2C56%2C58>
- Obr. 41: CHO, Young Jae. Question Mark [plakát]. 1999. In: *CHO YOUNG JAE* [online]. c2019-2023 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: <http://www.choyoungjae.com/portfolio-item/79p/?portfolioCats=54%2C57%2C55%2C56%2C58>
- Obr. 42: ČŎNG, Čchangmo. 묘향산 상원동의 소나무 [malba]. 2006. In: *Naver Blog* [online]. 2017. 2. 6. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://m.blog.naver.com/gounikorea/220928470647>
- Obr. 43: Let's raise more livestock on a larger scale, by creating more grassland! [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 33. ISBN 978-3791339672.

- Obr. 44: In the spirit of the revolutionary soldiers, let's realise new miracles in local production! [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 45. ISBN 978-3791339672.
- Obr. 45: Let's be iron fists that mercilessly crush the enemies of the revolution [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 98. ISBN 978-3791339672.
- Obr. 46: Peace has to be defended [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 167. ISBN 978-3791339672.
- Obr. 47: Long live the reunited Korean Nation! [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 250. ISBN 978-3791339672.
- Obr. 48: Long live the 50th anniversary of the glorious Korean Workers' Party [plakát]. In: HEATHER, David a Koen DE CEUSTER. *North Korean Posters: The David Heather Collection*. Mnichov: Prestel, 2008, s. 201. ISBN 978-3791339672.
- Obr. 49: PARK, Kum-jun. Kim You-Chul: A Thousand of Wind [plakát]. 2016. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=325
- Obr. 50: PARK, Kum-jun. Love & Peace. [plakát]. 2009. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=212
- Obr. 51 a 52: PARK, Kum-jun. *Anger My Friend From Mars* [plakát]. 150 cm × 109 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28084.
- PARK, Kum-jun. *Joy, My Friend From Mars* [plakát]. 109 cm × 150 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28710.
- PARK, Kum-jun. *Pleasure My Friend From Mars* [plakát]. 150 cm × 109 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28085.
- PARK, Kum-jun. *Sorrow, My Friend From Mars* [plakát]. 109 cm × 150 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28711.

- Obr. 53: PARK, Kum-jun. The 10th Anniversary Of Vidak [plakát]. 2004. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=151
- Obr. 54: PARK, Kum-jun. A Drama of „Oullim“ [plakát]. 2000. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=117
- Obr. 55: PARK, Kum-jun. For the One... [Kwangju 1980 (S 18)] [plakát]. 2000. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=116
- Obr. 56: PARK, Kum-jun. *Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude* [plakát]. 102,5 cm × 72,5 cm. 2001. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26473.
- Obr. 57: PARK, Kum-jun. Together [plakát]. 1998. In: *601 BISANG* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: https://601bisang.com/bbs/board.php?bo_table=works&sca=poster&wr_id=108
- Obr. 58: HONG, Sungil. *Save* [plakát]. 84 cm × 59 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28704.
- Obr. 59: HONG, Sungil. *Save the Animal!* [plakát]. 88,5 cm × 61,5 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26462.
- Obr. 60: HONG, Sungil. *Free the Animal!* [plakát]. 88,5 cm × 60,5 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26463.
- Obr. 61: HONG, Sungil. *Save the Animal* [plakát]. 59 cm × 84 cm. 2004. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28703.
- Obr. 62: HONG, Sungil. *Save the Animal!!* [plakát]. 62 cm × 87 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26464.
- Obr. 63: HONG, Sungil. *Mountain* [plakát]. 84,5 cm × 60 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26465.
- Obr. 64: HONG, Sungil. *Keimyung Graphic Design Exhibition 2002* [plakát]. 59 cm × 84 cm. 2002. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28702.

- Obr. 65: KIM, Sang-rak. *Bird Of Peace* [plakát]. 84 cm × 59 cm. 2003. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28706.
- Obr. 66: KIM, Sang-rak. *Death of War* [plakát]. 88,5 cm × 64,5 cm. 1987. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 24192.
- Obr. 67: KIM, Sang-rak. *Mystery Symbol Message of Korea Shamanism* [plakát]. 63 cm × 89 cm. 2001. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26466/a.
- KIM, Sang-rak. *Mystery Symbol Message of Korea Shamanism* [plakát]. 89 cm × 63 cm. 2001. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26466/b.
- Obr. 68: KIM, Sang-rak. *Symbol of mystery* [plakát]. 84 cm × 59 cm. 2003-2004. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28705/1.
- KIM, Sang-rak. *Symbol of mystery* [plakát]. 84 cm × 59 cm. 2003-2004. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28705/2.
- KIM, Sang-rak. *Symbol of mystery* [plakát]. 100 cm × 70 cm. 2003-2004. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28705/3.
- Obr. 69: HONG, Dong-sik. *Website Design Contest in University* [plakát]. 103 cm × 72,5 cm. 2003. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26460.
- Obr. 70: HONG, Dong-sik. *Call for Entry (TIT Design Contest)* [plakát]. 77,5 cm × 53 cm. 2001. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26459.
- Obr. 71: HONG, Dong-sik. *Unification South & West* [plakát]. 72,5 cm × 103 cm. 2001. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26461.
- Obr. 72: HONG, Dong-sik. *Love Birds* [plakát]. 100 cm × 70 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28700.
- Obr. 73: HONG, Dong-sik. *Posterlike VS Artlike* [plakát]. 100 cm × 70 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28701.
- Obr. 74: OH, Chi Gyu. *Safety in a Basin? Alone in a Wilderness!* [plakát]. 59,5 cm × 84 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26467.
- Obr. 75: OH, Chi Gyu. *Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!* [plakát]. 59,5 cm × 84 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26468.

- Obr. 76: OH, Chi Gyu. *The Being on the Earth within the Being* [plakát]. 84 cm × 59,5 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26469.
- Obr. 77: OH, Chi Gyu. *Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition* [plakát]. 84 cm × 58,5 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26470.
- Obr. 78: BYOUNG, Il Sun. *I Wish To Fly* [plakát]. 2004. In: *Pinterest* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/768778598867982622/>
- Obr. 79: BYOUNG, Il Sun. *Style = Energy* [plakát]. 2004. In: *Pinterest* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/768778598867842023/>
- Obr. 80: BYOUNG, Il Sun. *If There Is No Animal There Is No Man* [plakát]. 2003. In: *Pinterest* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/768778598867983279/>
- Obr. 81: BYOUNG, Il Sun. *Happy New Year* [plakát]. 2005. In: *Pinterest* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/768778598867982646/>
- Obr. 82: BAE, Sung-eic. *We Killing Nature* [plakát]. 59 cm × 84 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26457.
- Obr. 83: BAE, Sung-eic. *Don't* [plakát]. 59,9 cm × 84,5 cm. 2000. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 26458.
- Obr. 84: KIM, Hong. *Art and See Utter. The Art and Theater Department's Graduation Exhibition*. [plakát]. 84 cm × 59.5 cm. 2013. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 34843.
- Obr. 85: KIM, Hong. *Art and See Utter Leaflet: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition* [plakát]. 46.3 cm × 29,6 cm. 2013. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 35005.
- Obr. 86: KIM, Sung-jae. *The Dreams And Ambitions* [plakát]. 96 cm × 64 cm. 2004. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28708.
- Obr. 87: KIM, Sung-jae. *Tokyo Vs. Takeshima* [plakát]. 70 cm × 100 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28707.

- Obr. 88: AHN, Sang-Soo. .Jan. Rajlich. [plakát]. 2019-2020. In: *Sdružení Bienále Brno* [online]. [cit. 2023-04-03]. Dostupné z: <https://sbb-bienale-brno.cz/hommage-jan-rajlich-jr100-100-plakatu-x100-designeru/>
- Obr. 89: CHO-DONG-UP. *Stop AIDS before it stops you* [plakát]. 40.5 cm × 29 cm. 1990. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 24191.
- Obr. 90: HAN, Seung Min. *We Are Like a Nature* [plakát]. 60 cm × 84 cm. 2005. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28699.
- Obr. 91: KIM, Do-hyung. *Yunisang 16th* [plakát]. 109 cm × 78,8 cm. 2009. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 31996.
- Obr. 92: KWON, Sungyeon. *Forest in Dreams* [plakát]. 144,5 cm × 102,5 cm. 2013. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 35006.
- Obr. 93: LEE, Yong. *Korea* [plakát]. 84 cm × 59 cm. At: Brno: Moravská galerie. Inventární číslo GD 28709.

Příloha: Seznam plakátů

InvČ	Titul	Autor	Datace
GD24191	plakát proti AIDS; Stop AIDS before it stops you	Cho-Dong-Up	1990
GD24192	Death of War	Sang-Rak Kim	1987
GD26457	We Killing Nature	Sung-Eic Bae	nedatováno
GD26458	Don't	Sung-Eic Bae	2000
GD26459	Call for Entry (TIT Design Contest)	Dong-Sik Hong	2001
GD26460	Website Design Contest in University	Dong-Sik Hong	2000
GD26461	Unification South & West	Dong-Sik Hong	2001
GD26462	Save the animal!	Sungil Hong	nedatováno
GD26463	Free the Animal!	Sungil Hong	nedatováno
GD26464	Save the Animal!!	Sungil Hong	nedatováno
GD26465	Mountain	Sungil Hong	nedatováno
GD26466/a	Mystery Symbol: Message of Korean Shamanism	Sang-Rak Kim	2001
GD26466/b	Mystery Symbol: Message of Korean Shamanism	Sang-Rak Kim	2001
GD26467	Safety in a Basin? Alone in a Wilderness!	Chi Gyu Oh	nedatováno
GD26468	Comfort in a Cage? Alone in a Wilderness!	Chi Gyu Oh	nedatováno
GD26469	The Being on the Earth withing the Being	Chi Gyu Oh	nedatováno
GD26470	Oh Chi Gyu Graphic Art Solo Exhibition	Chi Gyu Oh	nedatováno
GD26471	A Drama of "Oullim"	Kum-jun Park	2000
GD26472	For the One...[Kwangju 1980 (S 18)]	Kum-jun Park	2000

GD26473	Munjado (Korean Folk Painting): Rectitude	Kum-jun Park	2001
GD26474	Together	Kum-jun Park	1998
GD28084	Anger My Friend from mars	Kum-jun Park	2005
GD28085	Pleasure, My friend from mars	Kum-jun Park	2005
GD28699	We Are Like a Nature	Seung-Min Han	2005
GD28700	Love birds	Dong-Sik Hong	2005
GD28701	Posterlike VS Artlike	Dong-Sik Hong	2005
GD28702	Keimyung Graphic Design Exhibition	Sungil Hong	2002
GD28703	Save the animal	Sungil Hong	2004
GD28704	Save	Sungil Hong	2005
GD28705/1	Symbol of mystery	Sang-Rak Kim	2003-2004
GD28705/2	Symbol of mystery	Sang-Rak Kim	2003-2004
GD28705/3	Symbol of mystery	Sang-Rak Kim	2003-2004
GD28706	Bird of peace	Sang-Rak Kim	2003
GD28707	Tokto vs. Takeshima	Sung-Jae Kim	2005
GD28708	The Dreams And Ambitions	Sung-Jae Kim	2004
GD28709	Korea	Yong Lee	nedatováno
GD28710	Joy, My friend From Mars	Kum-jun Park	2005
GD28711	Sorrow, My friend from Mars	Kum-jun Park	2005
GD28712/1	The 10th Anniversary of VIDA K	Kum-jun Park	2004
GD28712/2	The 10th Anniversary of VIDA K	Kum-jun Park	2004
GD28712/3	The 10th Anniversary of VIDA K	Kum-jun Park	2004
GD28714	I wish to fly	Byoung IL Sun	2004
GD28715	Style=Energy	Byoung IL Sun	2004

GD28716	If There is no animla there is no man	Byoung IL Sun	2003
GD28717	Happy New Year	Byoung IL Sun	2005
GD31996	Yunisang 16th	Do-Hyung Kim	2009
GD31997/1	Love & peace (variation no.1)	Kum-jun Park	2009
GD31997/2	Love & peace (variation no. 2)	Kum-jun Park	2009
GD31997/3	Love & peace	Kum-jun Park	2009
GD31997/4	Love & peace	Kum-jun Park	2009
GD31997/5	Love & peace (variation no. 5)	Kum-jun Park	2009
GD31997/6	Love & peace	Kum-jun Park	2009
GD31997/7	Love & peace (variation no.7)	Kum-jun Park	2009
GD31997/8	Love & peace	Kum-jun Park	2009
GD34843	Plakátek: Art and See Utter Leaflet: The Art and Theater Department's Graduation Exhibition	Hong Kim	2013
GD35005	Art and See Utter. The Art and Theater Department's Graduation Enhib.	Hong Kim	2013
GD35006	Forest in Dreams	Sungyeon Kwon	2013
GD39165	Kim You-chul: A thousand of Wind	Kum-jun Park	2016
AJR2197	.Jan. Rajlich.	Ahn Sang-Soo	2019-2020